

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:
Egy évre 24 korona.
Egy hónapra 3 korona.

VIDÉKEN:
Egy évre 25 korona.
Egy hónapra 3 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:
4-hasábos petit sor egyszer 20 fill.
minden következőnél 15 fillér.

Nyitólír sora 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:
Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 357.

KIADÓHIVATAL:
Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.
József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1903.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
Stauber József.

Vasárnap, február 15.

Mai számunk főbb közleményei:

- Vezetékek: A tisztviselők sorsa.
- A képviselőház ülése.
- Centrák ravaszság.
- A szász trónörökös házasság.
- Egyrői-másról. Irta: Lux Terka.
- Musone vívóakadémiája.
- Eredyes adóvégrehajtások Aradon.
- Az arad-csanádi vasutak és a meteosok köz-
fekedés.
- Elítélt okirathamisítók.
- A megőcsitött vasut.
- Az állami tisztviselők fizetése.
- Mi a gyermek?
- Az öszvedőlt makói szinkör.
- Németh püspök Aradon.
- Kísérőnyok a parketten.
- Vihar egy bál körül.
- Az aralkedőház gyászja.
- Ügyvilkes ügyvéd.

A tisztviselők sorsa.

Arad, február 14.

A képviselőház mai ülésén végre be-
terjesztette a pénzügyminiszter az állami
alkalmazottak fizetés-javításáról, vagyis
— teljes címén — „a tisztviselők, altisztek
és szolgálók fizetés-rendezéséről” szóló törvény-
javaslatot. A várva várt esemény végre
bekövetkezett, de a közvélemény meglehe-
tősen vegyes érzelmekkel fogadja. Az
adófizető polgárság régen beletörődött

abba a gondolatba, hogy a felemelt java-
dalmazásokkal járó több kiadást okvetlen
bele kell illeszteni az állam-háztartásba.
Annaira át van hatva a tisztviselők sor-
sán való javítás szükségességétől, hogy
az állami alkalmazottaknak ide irányult s
hosszabb idő óta folyt mozgalmát jóaka-
ratu érdekeltséggel szemlélte s nincs is
az országgyűlésen egy párttörödé, de
még csak egyetlen képviselő sem, a ki
a most benyújtott törvényjavaslatot kész-
séggel meg ne szavazná.

Azonban maga a tisztviselői kar, mely
a benyújtott javaslatot ezelőtt egy félév-
vel kitörő lelkesedéssel fogadta volna,
most a fatalizmusként bizonyos fásultsá-
gával tekinti a saját dolgát: valljuk meg
őszintén, elvesztette bizalmát a kormány-
hoz és azonképen ahhoz a jobb jövőjéhez,
mely a kormány kezében van. Ezt a tényt,
ha az igazsághoz hűvek akarunk maradni,
konstatálnunk kell, annélkül, hogy a két-
ségeskedő hangulat több vagy kevesebb
jogosultságát bővebben fejtegetnők.

Azon körülmény, hogy a javaslatot,
mely már reggen kész lehetett volna, csak
most terjesztették elő olyan formán, hogy
az eléje került törvényjavaslatok aman-
nak letárgyalását és törvényerőre emelé-
sét beláthatatlan időkig elodázzák, azt a
gyanút ébresztették, hogy a kormány nem

veszi komolyan a tisztviselők fizetésének
rendezését, vagy pedig taktikai diverzióra
akarja fölhasználni az oppozíció ellentál-
lásának leküzdésében.

A tisztviselők fizetésrendezésével ki-
látásba helyezett reménykedések csak úgy
valósulhatnak meg, a javaslatok csak
úgy válhatnak törvényekké, ha előbb a
a véderő, a gazdasági kiegyezés, valamint
a költségvetéssel egybefüggő összes ja-
vaslatok, melyek jórészt már a bizottsági
tárgyalásokon is keresztülestek, elfogad-
tatnak. Ezen javaslatok pedig, ha így
folynak a dolgok, ha így gyarapodik er-
kölcsei és fizikai súlyában az oppozíció
ellentállása, ha így terjed azok ellen a
közvéleményben is az ellenhatás, végül,
ha így bomlik magában a kormánypárt-
ban az összetartás, nem fognak egyha-
mar dűlőre jutni, ellenben igen könnyen
megbukhatik időközben a kormány, beáll-
hat a mind fenyegetőbbé váló alkotmány-
válság, s az általános összeviesszában a
szegény tisztviselők ügye legalul kerülhet,
egészen a fenekére a felfordulásnak, úgy
hogy az se lesz a ki majd kiássa, vagy
a ki ezt megérje.

Mert ne áltassa magát senki azzal,
hogy a helyzet idő folytán megjavul. El-
lenkezőleg jóformán minden nap kerül
valami a Lajthán-tulról, mely a magyar

TARCA

A hétről.

Német vers

az önkéntesek tiszteletére.

Ó, lasset, dass im Wochen Strophen
Ein Lied von Euch, aus Herzem singe!
S halljátok meg, habár a hangom
Olyan erőtlen, oly picinyke.
A szíveteket meg ne szállja
Annak miatta nagy harag,
Hogy e gemeinsam versezetnek
Német a kisebb fele csak.
Nem perdül német szóra kobzom,
S nem simul hozzá az ütem,
De tán így is értek belőle,
O, Einjährig-Freiwilligen!

A ti német nyelv-tudománytok
Bizonynyal teljes az enyémen,
Kiket megszállt egész erővel
Das militärische Benehmen.
A k. und k. Dienst-Reglementből
Kivette mindenik a részit,
Mindegyikötök szíve, lelke
Recht diensteifrig, und vorschriftsmässig.
Stramm, theoretisch ausgebildet,
Meg is látszik mindegyiken —
Akkre méltán büszke Pitreich —
Die Einjährig-Freiwilligen.

Az önkéntesek bált csinálnak;
— No, ebben nincsen semmi rossz sem,
Es wird arrangiert ein Tanzkränzchen,
Ein Ball, im Kreise eng geschlossen.
Rossz néven, ah, hogy is vehetné,
Mért irigyelné a civil,
Dass nach langen, strengen Strapazen
Das Amüsieren kommen will.
Dolgoznak lázas buzgalommal
És a siker kétségtelen,
Hogy ehhez értnek, megmutatják
Die Einjährig-Freiwilligen.

A Tanzkränzchennek meghívóján
Egy kis magyar betűt se tűrnek,
Ők katonák, s tisztlába' vannak:
Was dem Geist des Heeres gebühret.
Tegyén felőle, hogyha bántja
S interpelláljon Nessi Pál,
Die allerhöchste Armeesprache
Soll dominieren doch den Ball!
Búsulhat érte a magyar hon,
Hogy nyelve mint lesz idegen,
Mert elfeledték a magyar szót
Die Einjährig-Freiwilligen!

S a tánc során se fog kitörni
Egyiknek se a magyar volta,
Es wird getanzt — ha nem csalódom —
Der Walzer, Quadrill und die Polka.
Hajnalba nyuló, fűrgő táncba
Fárad a láb, a test, a kar,
De nem fárasztja egyiket sem

Weder Csárdás, noch Körmagyar.
Wir sterben nie! — s árján a kedvnek
Nem vethet gátat semmisen,
Lass aus mein Haar! — ilyen mulatnak
Die Einjährig-Freiwilligen.

Zieh' drauf! — a minden ragyogóját,
Primasch der Zigeunerkapelle;
S cigány mellett járják a párok
Mámmorral, érzéssel betelve,
Dalolnak is, amint a nótát
Az ócska czimbalom veri:
Ich bin besoffen, meine Rose, —
Ó schöne Frau von Zimber!
A füstös megtanulja tőlük:
Mint hajlik a német ige,
Küsse die Hände und die Füße
O gnü' Herren Freiwillige!

S a végevárhatatlan táncból
A katonának ég a talpa,
S a szilaj nótáknak közötté
Be fog pár vorschriftsmässig dalba:
Ó du, mein Oesterreich! — dalolja
A lelkesedés hangjain,
Majd másba kezd; azt zengi: es giebt
Ein Kaiserstadt, es giebt a' Wien!
Csákójukról a kétfejű sas
Mosolygva néz le, kedvesen,
So ist geschehen das Tanzkränzchen
Der Einjährig Freiwilligen!

Forgatsch.

nép epéjét kavarja. Ilyen például az ugynevezett konverzió dolgában az osztrák Rajxrá legfrisebb határozata is, melyben Magyarország jogának hallatlan sérelmével saját kormányát leszavazta, és ilyen az osztrák miniszterelnök kétkulacsos magatartása, melyet ezen manifesztációval szemben tanusít. Maga ez az eset elég ahhoz, hogy a kiegyezés ügyét a magyaroknál végleg megrontsa s annak elfogadtatását lehetetlenné tegye.

Ismételjük, bajos volna már most igazat adni a tisztviselőség körében elterjedt ama gyanunak, hogy az ő ügyét a kormány nem veszi komolyan, hanem csak politikai emeltyű gyanánt akarja felhasználni. Itéletünkkel annál fölöslegesebb volna sietnünk, mert a kormánynak rövid időn belül alkalma nyílik magát úgy a tisztviselői kar, mint az egész ország előtt igazolni. Ha a kormány a fizetés-rendezésről benyújtott javaslatot a bizottsági tárgyalás után a képviselőházban soron kívül napirendre tűzi s annak idején való elfogadását lehetővé teszi, akkor a magyar nemzet legsajátabb és legfontosabb részének boldogulását és előhaladását biztosította; ezzel a tényvel magával az ő működésének sikert és marandó emléket biztosítana. Mig ellenben, ha a kormány halogató magatartásából az ellenkezőről győződnek meg a magyar tisztviselőség, akkor bizonyosra vehető, hogy ez utóbbinak döntőleg fontos magatartásából az egyensúlyozó konzervativizmus ki fog esni. Hogy mit jelent az, ha az értelmiség befolyása a szenvedélyeket táplálja, azt felesleges bővebben magyarázni, és ha a kormány éppen most, a válságok idejében hajtana ezt a befolyást a meg nem alkuvó ellenzék táborába, saját bukásának készítené el magát koraiab bekövetkeztét.

TÁVIRATOK.

A kínai császárné halálhíre.

Pétervár, február 14. Az orosz távirati ügynökségnek azt jelentik Port Arthurból, hogy a kínai özvegy császárné haláláról szóló, külföldön ter-

jesztett hírt Pekingben e hó 7 én hivatalosan megcáfolták. Ezen a napon az özvegy császárné a diplomáciai testületet fogadta.

Dél-Afrikából.

Pretória, február 14. Azt jelentik, hogy a kormány, Botha, Delarey és Smuts tábornoknak a tervbevett törvényhozó tanácsban helyet ajánlott fel. A tábornokok egyértelműen visszautasították az ajánlatot, de nem azért, mintha nem volnának hajlandók a kormánynyal közreműködni, hanem azért, mert nézetük szerint az új törvényhozó tanács megalakításának módja nem szolgálhat az ország javára.

A képviselőház ülése.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, február 14.

Nagy viharral fenyegettek a szöbaliak az ülés előtt. Elsőbb is azt híresztelték, hogy Barta Odön a napirend előtt három óras beszédet tart az osztrák konverzió javaslat miatt. De ez a jóslás nem bizonyult valósnak. Barta csak interpellációt jegyzett elő.

Aztán azt is híresztelték, hogy a mikor Lukács László pénzügyminiszter az állami tisztviselők fizetésemeléséről szóló törvényjavaslatot benyújtja, nagy vita lesz, a javaslatnak napirendre tűzése iránt. Ez sem történt meg. Az egész jobboldal megéljenzte a pénzügyminisztert és a kurucok csak azt kiáltották, hogy „épen itt az ideje”.

A folyosón az osztrák konverzióról beszéltek és szinte pártkülönbség nélkül itélték el az osztrák kormány perfidiáját. A karzatok ma is megteltek nagy hűlgyközönséggel és várták-várták a vihart, a parlamenti zenebonát, de e vágyuk ma be nem teljesedett.

Részletes tudósításunk itt következik:

(Napirend előtt.)

Elnök: Apponyi Albert gróf.

A kormány részéről jelen vannak: Széll Kálmán miniszterelnök, Lukács László, Fejérváry Géza báró és Cseh Ervin miniszterek.

Elnök fél 11 előtt nyitja meg az ülést és bemutatja az irományokat, ezek között az összeférhetetlenségi bizottságnak a Bauer Antal ügyben hozott itéletet.

Lukács László pénzügyminiszter benyújtja az állami alkalmazottak fizetésének újabb szabályozásáról szóló javaslatot. (Élénk éljenzés.)

Dedovics jegyző jelenti, hogy Lengyel Zoltán a győri polgármesternek egy hirdetése.

csodaszép szöke asszonyt, akinek pihegve zihált a melle az izgatottságtól. Kissé megváltozott azóta, hogy utólszor látta. A termete karcsubb, leányosabb lett. Arcának üde rózsái eltűntek. Halvány volt, mint egy szenvedő Madonna az oltárképen, de a szemei ugyanazzal a tüllel, avval az élénkséggel ragyogtak, mint vala régen, nagyon régen.

— Látni akartam Zoltán. Hiszen tudja, mennyire érdekelt a sorsa. Rég kerestem az alkalmat, hogy találkozhassam önnel, tudom, hogy sokat vétettem ön ellen... De hisz ön jó, az ön nemes lelke megbocsát nekem... Higye meg, eleget bűnhödtem már a multért... Mert az asszony sorsa, oly férfi oldalán, akit nem szeret, akit gyűlöl — nagyon keserű, valóságos kárnozhat. Az én lelkem azóta nagyon szomorú, csaknem elviselhetetlen.

— Azóta?

— Azelőtt se voltam boldog, de a párba jóta boldogtalan vagyok. Sokat szenvedek... Tudom, hogy én vagyok az oka mindennek; én tettem önt szerencsétlenné... Ez a gondolat annál kínzóbb, mert még mindig szeretem...

Orbán főhadnagy nagyot sóhajtott.

— Tudja, hogy elakartam vejni?

— Tudom. Vártam is magára sokáig. Szerettem, nagyon szerettem. Leányálmalmnak nem volt egyéb vágya, minthogy az ön felesége lehessen. De hát sok mindenfélét hallottam ön-ről. Az egyetemen sehogysem boldogult. Se existenciája, se állása nem volt. Ki tudja, mikor nőülhetett volna? Anyám türelmetlenkedett,

Kaas Ivor a vándoriparosok és Barta Odön az ugynevezett közös államadosság tárgyában interpellálni fognak.

Felkiáltások a szöbalon: Hány órákor?

Ratkay László: A Barta Odön interpellációja a magyar nemzet alkotmányának, szuverenitásának és önállóságának megsértéséről szól. Elvárja, hogy a miniszterelnök arra azonnal válaszolni fog. Kéri tehát a Házat, hogy az interpellációk idejét egy órára tűzze ki.

Széll Kálmán miniszterelnök: Az interpellációra mindenesetre még ma válaszolni fog, de erre elég, ha 2 órákor kezdik meg az interpellációt. (Helyeslés)

A Ház ekként határozott.

(Az újono javaslat.)

Veress József: Jobban szereti azt, hogy a kormánypárt most ridegen és kérelhetlenül áll elő olyan követelményekkel, a melyek a nemzet érdekei ellen vannak, mert ha így beszélnek a magyarral, akkor jussát nem hagyja meg ha cirógatják, az ingét is leveti.

Ez a javaslat valóságra tetemre hívás, itt lélek az ajtón se be, se ki, mindenkinek vallania kell, hogy milyen magatartást tanusít e javaslattal szemben.

A volt nemzeti pártnak is vallania kell, fenntartották-e régi elveiket, vagy feladták-e azokat és helyesnek, elfogadhatónak tartják-e a jelen javaslatot.

Elhiszi, hogy a volt nemzeti párt semmi egyéni hasznot nem akart, azt kikötni nem akart, de ha nem kaptak semmit, kérdés, nem adták-e fel mindent? (Tetszés a szöbalon.) Nem adták-e fel politikai elveiket, mert ha ezt tették, az már nem önzetlenség, hanem naiv éhhetetlenség. De hatására nézve valóságos nemzeti csapás és pótolhatatlan veszteség. Nem szól a nemzeti párt egykori vezéréről, aki bevitték a szabadelvűpártba, mert a nemzeti párt az ő vezérlése nélkül vonult be oda. Ő bizik abban, hogy miután Apponyi elveit nyíltan meg nem tagadta, a jövőben sem tagadja meg magát és ilyen katonai javaslatok ellen állást fog foglalni és kimondja nézetét azokról. Felakarják ébreszteni a nemzetet álmodásából...

(A miniszter közbeszólásán.)

Fejérváry báró miniszter: Erőszakoskodnak! Veress: Ha erőszakoskodnánk, akkor a nép régen fellázadt volna már. Békés, parlamentáris uton akarnak célt érni.

Fejérváry: 20 határozati javaslat al!

Veress: Az mellesleg a kérdés az, hogy mi van e határozati javaslatokban? A közös hadsereg gyűlöletes a nemzet előtt, szervezete, gögje és idegen szelleme miatt. A tisztjei ellenszenvesek, még a legénysége is.

Gabányi: A fejétől büzlük a hal!

Haldoklás.

Irtá: Bajtay Mihály.

A szűzfűhár hópelyhek keringve szálligóztak a ködös, szürke, novemberi alkonyatban. Tépett, fonnyadt faleveleket kergetett a szél. Recsegve hajladoztak a lombtalan ágak, szomorú, nagyon szomorú volt az egész világ.

Orbán főhadnagy merengve állott ablaka előtt. A kristálytáblákat belepte a ködös pára. Apró erecskék képződtek rajta, mintha egy barnos, síró arcnak könnybarázdái volnának. Négy hónapja sinylente már a szobalevegőt, beteg volt még mindig. Maga sem tudta már, hogy a teste vagy a lelke szenved e többet. Halvány volt az arca, fénytelenek a szemei. Dalias termete megtört, és köhögött, folyton köhögött. Kocsizörgés verte fel csendes álmodozásából, valaki erősen megkopogtatta az ajtót. Mire megfordult, már előtte állott látogatója, egy sűrűn lefátyolozott, elegáns, illatos szép asszony. Megismerte a természetéről. Remegve nyújtotta kezét s a meghatottságtól reszketett a hangja.

— Klára, édes Klára!

A szép asszony ledobta sűrű fátyolát, levetette finom prémes felöltőjét, letelepedett a hintaszékbe és érdeklődve nézett körül a kényelmes legénylakásban, aztán merengő pillantással nezegette a szomorú arcú főhadnagyot.

— Zoltán, ugye nem fog elitélni? Ugye nem haragszik reám?

— Nem, én nem haragszom.

Érőltetett, bágyadt mosoly vonult végig a főhadnagy bánatos arcán. Figyelve szemlélte a

rokonaim gunyoltak, leányismerőssim kinevettek. És ekkor aztán kértem akadt. Hiszen ön tudja. Fényes parti. Előkelő és gazdag. Istennem, mit csináljon egy szegény leány, aki megvan győződve arról, hogy a fény, a rang, a gazdagság, a pompa kárpótol mindenért, még a vesztett szerelemért is. Udaigértem neki a kezem s eldobtam magamtól a boldogságot. Ha hibáztam, ha bünt követtem el, az csak az volt, hogy későn értesítettem róla önt.

— Még mindig elég korán, hogy elég időm legyen a szenvedésre...

On akkor odahagyta a technikát és katonai pályára lépett. Tudtam, hogy a családás, az elseredés kergette oda és álmatlan éjszakáimon sokszor megsírtam. Amikor azonban hallottam, hogy fényes pálya nyílt meg ön előtt, hogy bejutott a vezérkarba, hát adtam az Istennek, legalább nem állottam utjában fényes karrierjének. Figyelemmel kísértem az önről szóló híreket. A taktikáját, amiről annyit irtak a lapok, elolvastam, mint valami regényt. Kivágtam a lovasbravurjairól szóló újságcikket, a képes lapokból pedig az arcképeit. Tulajdonképpen a férjem is akkor kezdett féltékenykedni. Mikor aztán a véletlen úgy akarta, hogy a nagygyakorlatok alatt találkozunk, a férjem oktalan féltékenysége...

— Az ő helyzetében én sem cselekedtem volna másként.

— Megengedem; nincs nagy érzékem a lovagiasság szabályai iránt.

— Férje korrektül járt el. Tudta, hogy én voltam a leánykori ideálja, tudta, hogy még

Fejérvary: Szép kifejezés!

Veress őszintén megmondja, hogy fájlalja az idegen szellemet a közös hadseregben.

Fejérvary: Csak legyen igazságos! (Nagy zaj a szélbalon)

Felkiáltások: Szóljon az elnök a miniszternek is, ne beszéljen mindig közbe.

Elnök: Mindenkit egyaránt figyelmeztet arra, hogy ne zavarják a szónokot! (Folytonos nagy zaj.)

Hentaller: Beszéljen a miniszter, de ne kotyogjon mindig közbe. (Zaj.)

Elnök csendet kér, mindenkivel szemben egyenlő mértékkel mér. (Elnök helyeslés.)

Veress József: Ha a nemzetet veszély, háboru fenyegetné, akkor megszavazná az ujoncokat is, a kötségeket is.

Fejérvary: Már akkor későn lesz!

Veress: De most nem szavazza meg a javaslatot, mert a nép a terheket már nem bírja el. Ne az udvari bálok ékszeréről ítéljék meg a nép anyagi állapotát, hanem a vidéki takarékpénztárak váltótárcáiról. Egy fölösleges fillér sincs katonai célokra. Hogy tényleg nagy a nyomor, azt a feliratokból bizonyítja. Nem fogadja el a javaslatot, hanem határozati javaslatot nyújtott be, a mely szerint a magyar nemzet örömmel üdvözli a nemzetközi béketörekvéseket és a lefegyverkezés eszméjét és az elnök útján kéri fel az összes államokat, hogy a lefegyverkezéshez hozzájáruljanak. (Ejenzés a szélbalon.)

(Néppárti oldalról.)

Wilczek Frigyes gróf: A nép mai állapota mellett újabb katonai terheket róni rá, nem tartja helyesnek. Ma külföldről bevándoroltak foglalják el a mieink hajlékait, szegényülnök és ezért nem tartja elfogadhatónak a javaslatot. Nem tartja indokoltnak a mostani ujoncemelést, mert hiszen a jövő évben már ugyis be kell terjeszteni az általános véderőjavaslatot is. Sürgeti a két éves szolgálati időt. Meg volt lepetve, a mikor a miniszter legalább elvileg hozzájárult a két éves szolgálati időköz.

Fejérvary: Feltételesen! (Derűtség.)

Zboray: Az a baj!

Wilczek gróf: De ő a két éves szolgálati időt úgy érti, hogy a békelétszám kisebb legyen. Híve a 67-es alaphoz, de nem tartja ezt „noli me tangere”-nek, sőt fejlesztetőknek tartja véderő szempontjából is. Azt hiszi, hogy míg az élmezési kérdés megoldva nincs, háboru nem lesz. Ismétli, nem fogadja el a javaslatot.

Fejérvary: Hát a határozati javaslat? (Derűtség.)

Wilczek: Nem nyújt be határozati javaslatot.

Zboray: Azt elengedi! (Derűtség.)

Fejérvary: Nagyon kegyes! (Derűtség.)

Wilczek: Csatlakozik Rakovszky határozati javaslatához. (Helyeslés.)

(Szünet után.)

Tallán Béla foglalja el az elnöki széket.

Jékry Zsigmond: A világon egy nemzet sincs olyan helyzetben, mint a magyar: két hadserege is van és egyik sem az övé. A közös hadsereg osztrák, a honvédséget pedig be akarják olvasztani. A katonai javaslatot nem fogadja el, hanem csatlakozik a beadott határozati javaslatokhoz.

Marjay támadja a javaslatot, miközben ezt a kifejezést használja: Nyomorult Ausztria!

Elnök e kifejezésért rendreutasítja a szónokot.

Marjay határozati javaslatot nyújt be arra vonatkozólag, hogy a képviselőház bizottságot küldjön ki a hadapródiskolák szellemének megvizsgálására.

Következtek az interpellációk.

Kaas Ivor br. ablakos tótok iparigazolványa tárgyában interpellált. Az interpellációt kiadták a kereskedelemügyi miniszternek.

Barta Odön interpellált végül a konverzió ügyében. Erről lapunk más helyén közlünk részletes tudósítást.

Osztrák ravaszság.

(Széll Kálmán a konverzióról.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, február 14

A kiegyezési tárgyalások eddig függőben maradt kérdése volt a közös államadósság bennünket terhelő részének konvertálása, illetőleg tőkésítése. A képviselőházban rámutattak arra a veszedelemre, amely e kérdés rendezetlenségéből Magyarországra hárulhat. Az osztrák képviselőház tegnapi határozata, sajnos, szomorúan igazolja aggodalmainkat. A Reichsrath előtt levő kormányjavaslat ugyanis a körülbelül 5000 millió koronára ruó közös államadósságból 3600 millió korona konverziójára kért felhatalmazást, és érintetlenül hagyta azt az 1400 millió koronát, amelynek kamatterhe Magyarországot is illeti, és amelynek tőkésítése képezte a két kormány között folyó kiegyezési tárgyalás egyik főanyagát.

A Reichsrath tulnyomó többséggel igen ravaszul, úgy határozott, hogy az egész 5000 millió korona álladék konvertálandó. E határozat mögött az a tendencia rejlik, hogy a tőkésítés vitájának eldöntésénél ne az öt százalék vétessék alapul, hanem, hogy az osztrák kor-

mány keze e határozattal meg legyen kötve abban az irányban, hogy a tőkésítés csak 4 1/2 százalék, vagy mint Kramarz javasolta, 4 százalék alapján történhessen.

Ez a határozat. A magyar kormányt ugyan egyáltalán nem köti a Reichsrath határozata, de mindenesetre figyelemre méltó, mily ravaszul készítik elő a talajt az osztrákok a tárgyalásokra. Ép ezért fontos és elengedhetetlen volt, hogy a magyar kormányt, az osztrák Reichsrath határozatával szemben, félreismerhetetlenül nyilvánítsa akaratát, hogy a tőkésítés kérdésében, a magyar álláspontot diadalra segítse. Ezt a kérdést ma Barta Odön függetlenségi párti képviselő interpelláció alakjában vitte az országgyűlés elé. Az ülésnek ez az érdekes része így folyt le:

A képviselőház mai ülésének végén Barta Odön meginterpellálta a kormányt a konverzió miatt. *Páratlan perfidiával* vádolja az osztrák kormányt s kéri, hogy egy ilyen kormányval akar a magyar kormány lojális klauzulákat kötni? *Lehet azoktól valami lojalitást várni?* Ez nem pártkérdés, ez az egész ország érdeke. (Helyeslés.) Kéri, mit szándékozik tenni kormányunk az osztrák kormány e tendenciózus eljárásával szemben?

Széll Kálmán miniszterelnök az interpellációra rögtön felelt. Kijelentette, hogy a közös államadósságra vonatkozólag a két kormány közt nézeteltérések voltak, az 1867. XV. t. c. értelmében azonban kétségtelen joga van Magyarországnak csökkenteni a 67-ben elvállalt államadósságot. A magyar kormány az volt az álláspontja, hogy az osztrák kormánynak nincs joga az egész államadósságot hozzájárulásunk nélkül konvertálni. Az osztrák kormány ennek *ellenkezőjét* állította. Már most a két kormány megállapodott abban, hogy *Ausztriának Magyarország hozzájárulása nélkül csak azon állagot szabad konvertálnia, a mely Ausztriára esik.* (Helyeslés.) Kimondotta továbbá, hogy a kérdés tisztázása végett haladéktalanul tárgyalni fognak.

Minthogy a fentiek szerint az osztrák kormány joga van saját államadósságának konvertálására, az osztrák kormány ily értelmű javaslatot nyújtott be a Reichsrathhoz. Sajnálja — ugymond a miniszterelnök — hogy a Reichsrath másképp határozott. Azt azonban *nem hiszi, hogy az osztrák kormány a Reichsrath tal összejárásztott volna.* (Zajos ellenmondás balról.)

Széll így folytatja a beszédét: O már tegnap kérdést intézett ebben az ügyben az osztrák kormányelnökhöz, a ki azt felelte, hogy az osztrák kormány magát azon megállapodáshoz

mindig gondol reám s mikor önköz szállítások, nem ok nélkül féltékenykedett. Sokkal kevesebb bennünk a színésztampó, semhogy el ne árultuk volna magunkat. Néhány elejtett szó, egy-egy szemvillanás elegendő ok a rejtett szenvedély felkeltésére. S mikor aztán az ön arcképét, amit mindig szívemen viseltem, véletlenül megpillantotta nálam, megsértett. Ok nélkül ugyan, de oly mértékben, hogy én azt el nem tűrhettem. Ennyi az egész. Hogy véletlenül keresztül lőtte a tudómet, az az ő szerencséje. Vele ép úgy megtörténhetett volna. Szót se érdemel...

Orbán főhadnagy zavartan mosolygott. Ránckokba gyűrődött hűfőhár, magas homlok. Határozottan csunya volt ebben a pillanatban.

— De hát az ön katonai pályájának vége. Legalább azt beszéljük.

— Igaza van. Beteg vagyok, nagy beteg. A karom is béna, alig hiszem, hogy teljesíthetek még valaha szolgálatot.

— Mihez fog kezdeni Zoltán?

— Még nem tudom. Bele kell törődnöm sorsamba a csendes lemondásba, a reménytelenségbe. Jobb, ha nem tűnődöm rajta, mert fájó, kínzó a visszaemlékezés. Majd meghúdom valami vidéki kis városban koldusmodra...

— Szegény Zoltán!

— Nincs oka sajnálkozásra, Klára. A becsület védelmében kapott seb nem fájhat egy becsületes embernek.

— Istenem, de mikor én vagyok az oka!

— Aztán még egy kis nyugdíjat majd csak

kapok. A feletteseim se feledkeznek meg rólam. Ehen nem fogok halni.

A szép asszony töprengve tűnődött magában.

— Talán be lehetne protezsálni valami kényelmes hivatalba?

— Köszönöm... majd utána nézek... majd ha teljesen felépülök...

Hosszantartó köhögésbe fult a szava...

— A mellem... A mellem...

Letörülgette kicsordult könyeit s aztán halkan, alig érthetően, folyton levegő után kapkodva mondotta:

— Az orvosom délvidéket ajánlott.

— És elutazik?

— Nem. Majd csak meggyógyulok itt is.

— Talán hiányzik a szükséges költség?

— Az is... de ez nem baj...

— Zoltán, én segíteni akarok magán.

A főhadnagy elpirult... Zavartan rázta a fejét. A szép asszony nem mert a szemébe nézni.

— Gazdag vagyok...

— Az az ön szerencséje...

— Aldom érte a sorsot, hogy így van, mert alkalmat nyújt arra...

— Mire, asszonyom?

Klárának lángolt az arca. Egész megzavarodott. Másfelé terelt a beszédet.

— Önnek beteg a melle...

— Beteg... Sosem volt teljesen rendben...

— Az orvos délvidéket ajánlott.

— Igen.

— Ha itt marad, ha nem utazik el, meghal. Megöli a téli, a köd, a hideg, a hó.

— Meglehet.

— De ennek nem szabad megtörténni.

— A halál nem ismer subordinációt.

— Az ön szerencsétlenségének én, egyedül én vagyok az okozója. Miattam kapta a sebet. Az ön sorsa az én lelkiismeretemet kintozza. Önnek el kell utaznia, meg kell gyógyulnia.

— Meglesz, ha a teremő úgy akarja.

— Magának is akarni kell, Zoltán... Lásd én ellátom a szükséges költségekkel, fogadja el kölcsönként adom. Majd visszafizeti, ha meggyógyul majd...

— Hálás vagyok a jóindulatáért asszonyom. Értem és méltányolom. De ne haragudjék, ha nem kívánom igénybe venni. Az orvosok mind szamarak. Ha van bennem életképesség, élve maradok. Ha nincs, nem ment meg az ő kotyvalékuk. Ez különben is mellékes. Nem akarok adósa maradni senkinek. Önnek pláne nem. Ajánlatának elfogadása erkölcsi halálom volna. Ne kívánjon ilyen áldozatot. Becstelen, nyomorult embernek érezném magam, ha pedig ez akartam volna lenni csak egy pillanatig is, nem kellett volna megverekednem. Az ön segítségével, az ön pénzével, lehet hogy megmentetném az életemet, de lelkom tisztaságát, férfiúi önértetemet mocskolnám be mindörökké. S ami legfőbb, nem lehetnék többé önnök az, ami így vagyok, önzetlen tisztelő jóbarátja. És semmi több...

A szép asszony küzdött elötörő könnyei ellen és törölgette a szeméit. Felállott. Távozni

tartja, melyet a magyar kormánynyal megbeszél. Ha nem így lett volna, akkor a magyar kormány levonta volna a kompromisszumát. Kéri választ tudomásul venni.

A választ a többség tudomásul vette.

A szász trónörökös házasodik

(A pápa közbenjárása.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, február 14.

A szászok udvari botránya sohasincs előző fordulat nélkül. Az érdekes események egymást szülik azon a földön, a hol a házasságok olyan szerencsétlenek.

A szász trónörökös házasodni készül, ez a legújabb fordulat és mondják, hogy erre a hírre a Meterie-beli szerencsétlen asszony sirt, zokogott keservesen. Megható! Aki néhány nappal előbb lelke egész hevével kívánta a válást, most sir. Ezeknek a könyeknek a motivuma azonban — és ezt hiába is akarná indokolni az elvált asszony, — nem más, mint a sértett női hiúság. Aki el tudta hagyni gyermekeit, aki komédiákat tudott rendezni, annak nyilvános sirásában már nem hisz a szenzációra éhes közönség. Azok a könyek nem a bűnbánó feleség féltékeny könyei, hanem a sértett önértéke. Azt hitte, hogy az elhagyott trónörökös évekig emésztte a bu az elröpült feleség után s ez, a fiatal gavallér oldalán, olyan jól esett a volna a hű nőnek. De hát a trónörökös hamar vigasztalta magát, más asszony után néz: ezért már érdemes sirni a szép asszonynak.

Az érdekes fordulatról a „Fränkischer Kurier” jól értesült forrásból a következőket írja:

A trónörökös indítványa a házasság felbontása iránt csak a legutolsó pillanatban emelkedett határozatere, hogy jogszilagon a válás egészen a nő hibájából legyen feltüntethető. De az egyházi kötelezettségek a házasság szempontjából törvény értelmében érintetlenek maradnak.

Most a trónörökösön áll a választás, hogy a polgári válás összes következményeit levonja-e és biztosra veszi, hogy a szász koronának javafélikorban álló várományosa a lelkismereti kérdést a vatikáni házassági bíróság által, kívánja eldöntetni, hogy a gyerme-

készült. Elviselhetetlen volt lelkének az a tudat, hogy a világ legjobb, legbecsületesebb embere meg fog halni. Ma holnap, vagy holnapután s ő nem bírja megakadályozni.

— Isten vele Zoltán... Ne felejtse el, amit mondtam. Ha esetleg másként fog gondolkodni, írjon pár sort, s én jövök azonnal... En itt leszek. Ha akarja, el is kísérem majd. Együtt utazunk, mint férj és feleség. Nem fogok törődni senkivel. Sem a férjemen, sem a világ ítéletével...

Orbán főhadnagy megcsókolta a szép asszony kezét. Hosszan, szerelmesen, mint ahogy egy szerelemittas, tépett szárnyu, haldokló pille csókogatja a késő őszi verőfényben nyílt utolsó virágját... Kikísérte a lépcsőházba. Nehezen vált meg tőle. A hideg levegő megcsapta, elszédítette. Köhögött, hosszan köhögött.

Aztán oda állott az ablaka elé. Merengve bámult a tovarobogó kocsi után. Fájt a lelke, sajgott a szíve. Mintha egy csomó fényes nap sugar szellett volna a távozó szép asszonynyal. Mintha magával vitte volna mindazt, ami eddig erői adott neki, a hitet, a szerelmet, az életet.

Az ablakokat belepte a ködös pára. Apró erecskék képződtek rajta; mintha egy bánatos síró arcnak könybarádái volna. A szűz fehér hópelyhek köröngve szállingóztak a levegőben. A hópehelynek csak az Orbán főhadnagy beteg lelke volt tisztább és fehérebb.

keinek anyát s az országnak majdan királynőt adhasson.

A trónörökös érzületében a változás gyermekének, Frigyes Keresztélynek betegségével állott be és ezt a szándékot úgy a toszkánai udvarnak, mint Mentonéban a trónörökösnek tudtul adták.

A hír hatása, miután a trónörökös megelőzte nejét a válás iránti indítvánnyal, váratlan volt. Az az asszony, aki korábban minden áron válni akart férjétől, a hír hallatára sírgörcsöket kapott.

De különben is Drezdában s ezt a szász udvarnál nem is lehet rossz néven venni. egyszerűen véget akartak vetni mindennek s már most, a polgári válás kimondása után, az egyházi válást is kiakarják eszközölni a pápánál, nehogy, ha a szász trón örököse később megakarna nőszülni, újra felmerüljön a válóper szükségése és a szász nép felzaklatása elkerülhető legyen.

A vatikánból pedig megérkezett a közvetett ígérlet, hogy az egyházi válásnak nem fognak utjába nehézségeket gördíteni.

Maione vivóakadémiája.

(A holnapi sportnapról.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, február 14.

Holnap, vasárnap délután egy kis időre ismét pezsgésbe hozza majd a vérünket az a látvány, mely a Fehér Kereszt nagytermében folyik le. Az olasz vivómesterek és tanítványaik vivómérkőzésében gyönyörködik majd Arad sportkedvelő közönsége.

Alig van a sportnak egy neme is, mely annyira izgalomba tudna hozni, a mely annyira tudna bilincselni, mint a vivás. Az olasz vivómesterek dühörgő lármája hasonlatossá teszi a küzdelmet a régi római gladiátorok élet-halál harcához, a melyben még tudtak gyönyörködni a régi kor vasidegű emberei. A mi idegeink ezt nem bírnák el, s a mai világban az olasz módon vivók küzdelme is eléggé felkorbácsolja idegeink hullámjait.

Maione Vincenzo hirdeti már régebb óta holnapi vivóakadémiáját. Nagy élvezet számba mehet egy-egy ilyen küzdelem a degeneráció mai korszakában. Hogy még élvezetesebb legyen, gondoskodott Maione arról, hogy hírneves mestereken kívül az ország legjelesebb amatőr vivóit láthassa az akadémia közönsége.

Érdekes, hogy a temesvári hadtestparancsnok a tényleges szolgálatban álló katonatiszteknek megtiltotta, hogy a vivómérkőzésen részt vegyenek. Így magyarázható, hogy a programm némileg megváltozott, amennyiben Sigmund Rezső huszárfőhadnagy a mérkőzésen nem vesz részt.

A vivómérkőzésen, mely délután fél 5 órakor veszi kezdetét, a zsűri a következőkből alakult: Elnök Orbán Iván főispán, tagok: Lehmann Vince vezérőrnagy, Várhelyi Béla főrendiházi tag, Institoris Kálmán polgármester, László Frigyes ezredes, Dálnoki Nagy Lajos dr. alispán, Wachsmann Vilmos ezredes, Hármay László dr. orsz. képviselő, Dietrich Albert alvezredes, Moys Dezső őrnagy, Hadffy Imre alvezredes, Tedeschi Viktor, Szathmáry János, Csédy Károly dr. és Sorbán János.

Az akadémia egyik legérdekesebb jelenete lesz kétségtelenül az az iskolavivás, melyet Maione Vincenzó vivómester fog bemutatni legfiatalabb tanítványával, a hat éves Krammer Elzácskával.

A mesterek közül Toricelli Angelo, Armen-tani Edvardó és Maione Vincenzo állnak ki a

porondra. Aki emlékszik az olasz mesterek múlt évi mérkőzésére, annak az idejéig csak vonzóbb lehet, mert Toricelli a kard egyik legnagyobb mestere, tavaly nem volt Aradon.

Az amatőrök közül részt vesznek Porteleky László dr. Budapest, Spatz Gyula mérnök, Budapest, Mészáros Ervin főhadnagy Budapest, Mészáros Kálmán dr. Szeged, Fekete László dr. ügyvéd Arad, Kós Kálmán főhadnagy Nagybécskerék, Lángó Oszkár; tb. szolgabíró, az A. C. tagja Ujarad, Krémer József és lánya Elza Arad.

Az amatőrök győztesei értékes emléktárgyakat kapnak. Az első kapja az Aradi Atlétikai Klub tiszteletdíját, egy bronz nőialakot, a mint baljában ijt tart, jobbájjal pedig virágot nyújt előre, lábánál egy kutya ül. A második két díszes vivókardot kap. A harmadik csinos emléktárgyat Maione aradi mestertől.

A szünetek alatt a 33-ik gyalogezred zenekara játszik.

Jegyek a pénztárnál kaphatók. Az első hely 4 korona, a második hely 3 korona, állóhely egy korona. Az érdekes mérkőzés délután fél 5 kor kezdődik.

Egyről-másról.

(A mulató Budapest. — Mi van a bálak mögött? — A mágnás-negyedben. — A zsaroló bíró. — Nincs többé bizalom. — Kuplé és diploma.)

Írta: Lax Terka.

Budapest, február 14.

Udvari bál, arisztokrata és politikai ebéd, elite bálak és családi piknik, ilyen fajta mulatságok ideje van mostanában. Az emberek meg vannak bolondulva, úgy mulatnak, de nem azért, mintha nemesebb lelkiismeret hajtaná őket a mulatozásba. Nem, ők érdekben mulatnak, egyik azért, másik azért és virradatkor valószínűleg a szegény békésen nyugvó Reviekéből citálva vetik magukat ágyaiba: Port szörök a világ szemébe, Mint ők az én szemembe...

Hogy a leánynevet minek viszik a muzikáló cigányok dobogója elé, azt már mindenki tudja. S a férfinép? Istenem, hát egyik erre, a másik arra vadász. Egyik kalandra, másik jó partira, majd meg: az egyik udvarol és táncolat, a már meglevő pozíciójának szilárdítása végett, mert ugyan mi eléggé szilárd a földön? Azután meg az embernek nagyon gyakran van szüksége jótállásra, a fiatal orvosnak és ügyvédnek praktiszra és ezért izzadnak, fáradoznak, ugrálnak és szaladgálnak különböző egyletekben, pártoknál és körökben.

Tessék elhinni, hogy az emberek nagyon szánandó kétlábuak. Bizony isten, olyan időt élünk, hogy az embert nagyon hamar bölcsészérelmi az élet és nagyon hamar jutunk az életnek ama legszomorúbb fázisához, mikor a legnagyobb ellenségünk iránt is: már csak számat érzünk. Az élet nagyon szép, de átkozottul nehéz s ezért aki éli benne világát, csak hadd élje békességgel. Nem kell őt irigyelni, mert valószínűleg megdolgozott érte. Semmiért nem adnak semmit, s egy kis jóért vagy eladni, vagy venni kell valamit s ez a „valami” mindig a lélek magazinjából kerül ki. Ami pedig onnan egyszer kikerül, azt többé nem lehet visszaszerezni; már pedig akármilyen nagy palota tetejéről hiányzik egy pár cserép, ép úgy becsöppög ott az eső, mint a lyukas nád-fedelű kunyhó tetején.

Es mégis, délutánonként, úgy három és öt óra között, mikor a főúri fogatok egymást érik a mágnás negyedben s itt is, ott is megállnak a gondosan elzárt nehéz tölgyfakapuk előtt a prűszkölő ezüstszerszámú lovak és a berdtvált arcu inasok leugorva a bakról, beadják a kövér muszkapofájú portásoknak a kilenczúg koronás névjegyét, milyen kíváncsi pillantásokat vetnek be a kocsi belsejébe azok a járókelők, kiknek magánogatuk a villamos és milyen keserű, irigy pillantásokat azok a rossz lábbelijű hallandók, kiknek villamos kocsizásra sem telik. Az éles és hideg vonású grófi asszonyok, pedig nyugodtan olvassák jegyzeteikből, hogy

hány látogatásuk van még hátra, vagy semmitmondó tekintettel ülnek drága prämjeik között.

De a nép, a szegény és boldogtalan nép, aki nem filozofál, csak éhez és fázik, gyűlölettel és kíváncsisággal vegyes pillantásokat vet a nyugodtnak látszó nagyurakra s ha a levest osztó helyiségben többen vannak, mint amennyi leves van, akkor káromkodnak, zúgolódnak, sőt a minap a főrangú hölgyek melegedő-szobája előtt megtámadták egy grófnő kocsiját, amiért nem volt elegendő tea.

Azért ki itélné el a durva és igazságtalan szegény embert? Minden kosznak megvan a maga privilégiuma, s a legnagyobb mértékben az éhezőknek van meg. Ha az a grófnő, akinek a kocsiját megtámadták, éhezne, ő is kiabálna.

S ugyancsak a nyomor dobott ismét egy jó nagy darab kocot a felséges közvélemény elé. Nem az a körülírt, kijegesedett nyomor, amely a közönséges, műveletlen népé, hanem az uri ember nyomora, akinek nem a gyomra éhes, hanem intelligenciájának az igényei. A zsaroló bíróról beszélnek most mindenütt. S a bírót kar röstelkedik, mint annak idején röstelkedett az orvosi fakultás, mikor egyik tagja megrabolta a paciensét. S a nagyközönség szörnyűködik: Hát mibe bizzon meg már az ember? Ha pénzünk van és elhelyezzük a legjobb pénztintézetnél, a pénztintézet megbukik, megszökik; ha azt akarom, hogy a legkedvesebb ellenségemet nyilvánítsák nem épeszűnek, ha pénzem van, megteszik. Ha pörölk és nem az én részem van az igazság, de azt akarom, hogy az enyém legyen, ha van pénzem, a bírót a zsebemben tartom. És így tovább a végtelenségig. Az emberek előtt nincs már megbízható és szent dolog. Sőt maguk a szentek se megbízhatók. Szent Antallal például, nagyszerűen lehet paktálni.

Hogy a Népszínházban micsoda virágboru volt a napokban, ezt bizonyosan méltóztatnak tudni. Ma már egész Budapesten nincs egy szál virág, mind learatta Fedák Sári. Hát karrier, csakis a színésznők számára terem. Azok a szegény, tudományos pályára készülő leányok, akik sok esztendőn keresztül hajtogatják a rendhagyó latin ígert és lányságuk legüdébb ifjúságát tudomány könyveik mellett töltik el, mikor zsebükben van a diploma, kenyér helyett bizalmatlanságot, gunyos mosolyokat aratnak. Budapesten van már egynéhány nagyon képzett, derék, egyszerű doktor-kiaszszony, akik nem tudnak megélni a tudományuk után. Sőt ami legkülönösebb, éppen a nők hazakodnak tőlük. Sokkal több gént éreznek velük szemben, mint a férfi orvossal. Nemrég történt egyik kórházban, hogy egy laza erkölcsű leány kereken kijelentette, hogy a doktor kiasszonytól nem hagyja magát megvizsgáltatni. Es nem hagyta.

Tehát orvosság a nőknek nem kell a nő kezéből, ellenben a sikamlós kuplékat mosolyogva hallgatják saját nemükbelijét l és épp úgy lelkesülnek értük, mint a férfiak.

MULATSÁGOK.

Farsangi naptár:

Február 15. Az aradi szabómunkások szakegyletének táncvigalma (Kass.) — A borossebesi iparos ifjúság műkedvelői előadással egybekötött táncvigalma (Nagyvendégöl.)

Február 17. A buttyini menyecskék táncmulatsága (Korona-szálloda.)

Február 21. A radna-lippai ev. ref. szegényeket és árvákat gondozó egyesület domino-estélye (József főhercegszálló.) — Az aradi iparosifjak önképzőkörének táncvigalma (Kass-vendégöl.)

Február 22. A beéli olvasókör műkedvelői előadással egybekötött táncestélye. — A gyoroki önkéntes tűzoltóegylet táncvigalma (Nagyvendégöl.) — A radnai iparosifjak műkedvelői előadással egybekötött táncmulatsága (Magyar korona.) — Alarcos bohém-estély este 8 órakor (Fehér Kereszt.)

Február 23. Az aradi 33-ik gyalogezred egyéves önkénteseinek bálja (Fehér kereszt.)

Február 28. Az arad-hegyvidéki turista egyesület tréfas estélye.

(=) Az aradi vas- és fém munkások csoportja sikertült táncmulatságot rendeztek ma este, a városligeti vendéglő nagytermében. A siker nemcsak az erkölcsi részen volt meg, de anyagiakban is. A bál jövedelme 180 korona. A bálon jelen volt nők névsora ez:

Leányok: Argyelán Rozika, Boros Juliska, Bence Mariska, Balázs Erzsike, Bagi Juliska, Burger Anna, Bundás Lenka, Bobnicsek Klárka, Bogár Juliska, Bauman Erzsike, Csatlós Rózsika, Czetti Karolin, Frank Rozika, Fitus Ilona, Ferenczi Róza, Homoki Juliska, Hettmann Anuska, Hoffmann Anna, Janki Attila, Korádi Lén, Kiss Ilonka, Kunert Erzsébet, Kallai Eszti, Karmanovszki Juliska, Ledványi Etelka, Leopold Rózsika, Luczka Etelka, Major Ilonka, Mojár Juliska, Mácz Erzsike, Marinka Mariska, Mészáros Rózsika, Miteczki Mariska, Novrodil Anna, Neu Rózsika, Odok Emma, Opreán Katica, Oriancsics Juliska, Papp Mariska, Piriri Annuska, Pejó Mariska, Papp Jusztina, Ratkovic Magdolna, Ruski Rozika, Reuter Mariska, Racz Jolán, Racz Juliska, Sikos Mariska, Sepsei Mariska, Suitecz Teréz, Suki Katica, Schmidt Teréz, Szabó Etelka, Szüts Róza, Szigeti Mariska, Szücs Jusztin, Szücs Rozika, Trecesin Flora, Tautner Margit, Tóth Teréz, Mayer Erzsike, Ujlaki Julianna, Vecseri Erzsike, Zseni Erzsike.

Aszonyok: Özv. Adok Imréné, Berczi Jánosné, Baska Józsefné, Balázs J.-né, özv. Balázs Jánosné, özv. Balázs J.-né, Bedó Lajosné, Boros J.-né, Bauman J.-né, Be'ucházi Imréné, Bogár Gy.-né, Helling Péterné, Illés Lajosné, Kocza Imréné, Kiss M.-né, Kiss L.-né, Leopold J.-né, Márcsis J.-né, Marian Pálné, Major Istvánné, Mihailovics K.-né, Méré Istvánné, Negre Vincéné, Orjanczics G.-né, Pető Károlyné, Peterka Tivadarné, Sikos Györgyné, Stepp P.-né, Szücs Jánosné, Szabó Péterné, Szigeti P.-né, Teller Mártonné, Takács Sandorné, Tóth K.-né, Tautner F.-né, Tóth L.-né, özv. Tóth L.-né, Uracs Jánosné, Vitus Krisztáné, Volt Károlyné, Zsiros Istvánné, Zsamb K.-né.

(=) **Alarcos bál.** Az aradi waggonyári önkéntes tűzoltóság altiszti kara f. hó 21-én, szombaton a városligeti vendéglő nagytermében monstre alarcos bált rendeznek. A mulatság tiszta jövedelmét az ingyen kenyér alap javára fordítják.

Erélyes adóvégrehajtások Aradon.

(A pénzügyigazgatóság rendelete.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, február 14

Arad adófizető polgáira rossz napokat fog hozni az aradi pénzügyigazgatóság egyik következetlen és rendkívül erélyes hangu rendelete, melyet ma intézett a város tanácsához, az adóbehajtások megszigorítása érdekében. A pénzügyigazgatóság — bizonyára felsőbb rendelkezés követbeztében — fenyegetésszerűen hívja fel a város adóügyi osztályát, hogy ez év március elsejéig minden hátralékos adófizetőtől *kérlelhetetlenül, a legnagyobb szigorúsággal* hajtsa be a hátralékos állami adókat.

Éppen a legutóbbi közigazgatási-bizottsági ülések egyikén történt, hogy az adóügyi tanácsost meginterpellálták az *adóbehajtások szigorúsága* miatt. A tanácsos igazolta magát a közigazgatási bizottság előtt. Hogy a behajtások körül mekkora méltányossággal járt el, azt éppen a pénzügyigazgatóság más rendelete igazolja.

Az aradi pénzügyigazgatóság ugyanis a múlt évi adóhátralékok miatt átírt a városhoz s ezen átíratában avval fenyegeti a várost, hogy ha a folyó év március 1-ig a múlt évi hátralékokat be nem hajtja, akkor az adóügyi tanácsos személye ellen az 1888. évi 44-ik törvényekben foglalt *vagyoni felelőség kimondása* iránt fog előterjesztést tenni a március havi közigazgatási-bizottsági ülésen.

Ennek a rendeletnek következménye az lesz, hogy a város adóügyi hivatalában már *hétfőn hozzáfognak a hátralékok legerélyesebb behajtásához*. Természetes, hogy az adóügyi osztály vezetője, miután a méltányosság gyakorlásától eltiltották, sem állását, sem vagyonát nem veszélyeztetheti a rendelet foganatosításának megtagadásával.

Hogy ennek a rendeletnek a mai válságos

gazdasági állapotok közepette milyen hatása és következménye lesz, arról vitatkozni sem lehet. Az a szerencsétlen aradi adófizető polgárnak, a kinek a hatvanegy százalékos pótdadón kívül annyi mindenféle közterhet kell ebben a városban viselnie, utolsó párnáját ki fogják huzni a feje alól, nehogy az állam március elsejénél egy nappal később kapja meg a polgárokon beszedett sarcot.

Az aradi pénzügyigazgatóság, amint hivatalos helyen mondják, felsőbb presszió alatt áll, a pénzügyminiszterium *körrendeletben* utasította közegeit erre az erélyes és kiméletlen eljárásra. Ebből az is következik, hogy az adóügyi osztály végrehajtásai és árverései ellen felmentést vagy kiméletet itt Aradon alig lehet remélni.

Lócs Rezső tanácsos jelentést tett a pénzügyigazgatóság rendeletéről a tanácsnak is, a mely elhatározta, hogy *védelmébe veszi a megfenyegetett tanácsost* az adóbehajtások körül gyakorolt méltányos eljárásért, aki a város gazdasági viszonyainak ismeretében s az adóbehajtások körül szerzett tapasztalatok alapján korrektül járt el. A tanács egész általánosságban magáévá tette a megfenyegetett tanácsos ügyét szemben a pénzügyigazgatóság indokolatlan eljárásával s mindenben helyesli azt a módszert és kiméletet, amelylyel Lócs Rezső az adóbehajtásokat intézte.

Érdekes a dologban az, hogy a hátralékos adótetelek legnagyobb része olyan, amelyek részint az adókötelesek elszegényedése, részint elköltözésük miatt nem volt behajtható s csak egy kis rész képez olyan adóhátralékokat, amelyek behajtása méltányossági okokból késelt.

Az arad-csanádi vasutak és a motoros közlekedés.

(Boros Beniről és Sármezey Endréről.)

Arad, február 14.

A magy. kir. államvasutak egyik tolforgató embere, *Fehérváry István* felügyelő, aki zseniális szaktudásáról és tanulmányáról több alkalommal teit már bizonygatóról, a *Technológiai Lapok* ma megjelent számában igen érdekes és bennünket közelről érdeklő cikket írt „A modern automobilizmus útközlő és az *Alföldi első gazdasági vasut*” címmel. A cikkben kegyellett emlékezik meg néhai *Boros Beniről*, a vicinális vasutak megteremtőjéről és elismeréssel szól *Sármezey Endréről*, a magyarországi motoros vasuti üzem meghonosítójáról, akit mestere, *Boros Béni* méltó tanítványának nevez. A tanulságos cikkből az alábbi részleteket közöljük:

(Boros Beni.)

„Néhány év előtt *aradmegyei* barátaimtól értesültem afelől, hogy megyéjükben állami segély nélkül, kizárólag az érdekelt vidék közreműködésével, rendkívül olcsó s mindamelllett az üzlet igényeinek is teljesen megfelelő vasut létesült. Lerándultam Aradra. Bejártam az egész pályát megismerkedtem az építés és az üzlet részleteivel s adatokat gyűjtöttem a vállalat keletkezésének történetéről. Amit láttam s hallottam, valóban meglepett. Nem kételkedem, hogy az eredmény, melyet az *Arad-Körösvölgyi vasut* kezdeményezői egyéb támogatás híján csakis erős akarattal és kitartó szívóssággal értek, ha szélesebb körökben válhatnék ismertté, buzdítólag hatna hasonló vállalatok keletkezésére hazánk más vidékein is.” Ezt írta *Kállay Béni* közöspénzügyminiszterünk 1881. évben „Olcsó vidéki vasutak” könyvének előszavában, amikor néhai *Boros Beni*, kiváló vasutépítő mérnökünk, akkor páratlanul álló alkotásáról tudomást szerzett magának.

Ha ifjúkori heve ily alkotások méltatására még egyszer elragadhatná, miképpen írta, ha megsemlélné az ugyanezen vidék érdekeltjei-

ne k szintén páratlanul álló legutóbbi elővárszolt vasutját: az alföldi egyesült gazdasági vasutat? Nem-e hangoztatná ujjal még hathatósabban: „Már évek előtt megszünt hazánkban minden jelentékenyebb kezdeményezés a vasuti építkezés terén s az egykor oly lázas tevékenységet, majdnem általános lepedés váltotta föl. Pedig ha van ország Európában, melynek e tekintetben megállapodnia nem szabad s melyre nézve a vasuti hálózat legszélesebb kiterjesztése életkérdés, kétségtelenül Magyarország az. Nekünk még sok más országnál arányilag jóval több vasutat kell építenünk a lehető leg-rövidebb idő alatt. Ez a legközelebbi jövő vasuti politikánk egyik elutasíthatatlan követelménye.” Irja a találó sorokat könyv ének 5. oldalán.

Ily ígéret csak látnoki képességű nagyjaink egyike hangoztathatott. Ki ne érezné mindeme igazságok hatását? S ki ne igyekeznék meddő közgazdasági viszonyaink javítására! Eme eszközök egyike az olcsó berendezésű és olcsó üzemű gazdasági vasutak. Ezek létesítésénél is az első sikeres lépést Boros Beni, az Arad-Körösvölgyi vasut zseniális megteremtője tette meg. Az ő lankadatlan törekvésének, fájdalom, legutolsó sikere: az *Alföldi első gazdasági vasut* is.

Mert, hogy ismét Kállay Béni zseniális könyvének szavaival éljek: „Boros főmérnöké az érdem, hogy fölismerete a viszonyokból eredő kényszerűség hatása alatt azon gyakorlati utat, mely egyedül vezethet az olcsó pályák létesítéséhez és hogy vaskövetkezéssel és ami több, sikeresen meg is kísértette mintegy előteremtteni a sikeres föltételeket. Nem állított föl új elveket, nem talált föl új módokat; csak a már ismert, mindenki által helyeselt elveket alkalmazta helyesen s a sokak által érzett bajokat tudta célszerűen elhárítani. A gyakorlati téren azonban a kellő alkalmazás éppen olyan elismerést érdemel, amilyenben részesülnek az elmélet terén a tanulmányok és az új eszmék. Boros főmérnököt a vasutak építése körül tett tapasztalatai már több idő óta arra indították, hogy az olcsóbb előállási és modozataival benátoan foglalozzék.” S mint az elért páratlan eredmények beigazolják: a legteljesebb sikerrel.

Boros Beni nem állt meg az *Arad-csanádi vasutaknál*; mezőgazdasági viszonyaink javítására még ezeknél is előnyösebbet, a speciális magyar gazdához teljesen hozzásimuló gazdasági vasutat alkotta a Békés-Csaba-Kovács-házai keskenyvágányu vonalával, mely a termelőket otthonukban keresi fel, hogy nekik támaszul és igaz nélkülözhetetlen kiegészítő eszközzel szolgálhasson.

(Sármezey Endre.)

Ha Boros Benié a főérdem, hogy Magyarországon az olcsó vasutak létesítését megteremtette, ugy Boros Beni lelkes tanítványa: Sármezey Endréé az érdem, hogy Magyarországon az olcsó vontatást s így az olcsó motoros üzemet létrehozhatta. Ugyanazon lelkesültség, ugyanazon lankadást nem ismerő buzgalom nála is, mint nagy mesterénél. A vasutunk befutotta vidék gyermeke lévén, az ősi földhöz való ragaszkodás szivós lokálpatriotizmusa is folyton serkenté, hogy Boros örökségét felvirágoztathassa.

Sármezey Endre 1859-ben született Mező-Kovácsházán, ahol atyja birtokos volt. Középis-koláit a budapesti reáliskolában végezte, honnan 1876-ban a zürichi műegyetemre ment, melyet mérnöki diplomájával kezében 1881-ben hagyott el, amidőn a máv. gépgyár hidépitő osztályában alkalmazták. Boros Beni meghívására 1882-ben, mint szakasz-mérnök, az *Arad-csanádi vasut* építésénél nyert állást, mely vasutnál 1899-ig működött, amikor a műszaki ismereteinek fejlesztésére 3 évre szabadságolták. Ez idő alatt *Zielinszkyval* Budapesten közösen műszaki irodát tartott fenn, ahol vasutak és hidak tervezésével és építésével foglalkozott. Előbbi helyére, mint főmérnök, 1898-ban tért vissza, amikor is az Arad-guránocsi vasut építésének vezetésével bízott meg. Boros Beni vezérigazgató Sármezeyt később az értekezésünk tárgyát képező gazdasági vasut Kovács-házától Békés-Csabáig terjedő vonalának építésével bízta meg 1897-ben, amelyből, mint már fentebb is megemlítettük, 1898-ban már 11 km. megnyílt, míg az egész vonal 1898. évi augusztus hóban teljesen elkészült.

Sármezeyt azonban, a gazdasági vasut szel-leméttartva szem előtt, a vontatás eddig ismert neme kielégíteni nem tudta. Olcsó, könnyű és a vidék viszonyaihoz simuló vontató eszközt keresett, miért is 1899-ben hosszabb tanulmány-utra indult.

A cikk további részében Sármezey Endre külföldi tanulmányutját ismerteti bő részletes-séggel s képben is bemutatja a de Dion motorral felszerelt első motoros kocsit, mely Békés-Csaba és Kovácsháza közt tavaly május 1. óta bonyolítja le a rendes forgalmat.

A mozgósított vasut.

(Hadi készülődések a Balkánon.)

— Az *Aradi Közlöny* tudósítójától. —

Arad, február 14.

Hogy a tavasszal háboru lesz a Balkánon, azja stereotyp újságírói kifejezéssel mondva több mint valószínű. Nem a hazai körülményekből lehet levonni ezt a következtetést, mint inkább az idegen államok készülődéseiből. Mikor Szerbia olyan uri passzióknak bódol, hogy két millió ára töltényt rendel idegen gyárban, már ez is jelent valamit. Nem is beszélünk ekkor arról a körutról, amit a musz-kák külügyminisztere végzett Bécsen keresztül a legutóbbi időben s amely utazásnak aligha lehetett a háborun kívül más célja.

Hogy ebben a macedonai históriában mekkora szerepet fog játszani az *Osztrák-magyar monarchia*, az még kétséges. Vannak ugyan erre nézve is szimplomák, de az is kétségtelen, hogy az a sokszor hangoztatott mozgósítás nem olyan veszedelmes ördög, ami falra festve elrémíthetné az aggodókat.

Az összes lapok közölték ma azt a *Szegedről* kibocsátott hírt, hogy az ottani üzletvezetés már is megkapta volna a mozgósítás elő-készületeire vonatkozó titkos rendeletet. Ha titkos, so ipso nem kerülhet nyilvánosság elé, mint ahogy az ilyen ügyekben csak némi jártassággal bíró emberek előtt is nyilvánvaló lehet a hír abszurd volta.

Egyik szegedi laptársunk erre a puskaporos hírre vonatkozólag a következőket jelenti: Mindenekelőtt végtelenül lesújtó és szomorú volna a hadseregbe nézve, ha bármilyen eseményt megiepetésszámba volna kénytelen venni. Ezek a mozgósítási tervek tíz évenként készülnek és megújulnak évről-évre. Ott van egy-egy példányuk minden hatóság, minden falusi jegyző fiokjában lepecsételve, tudják azt az üzletvezetőségek is, kiterjesztve a legutolsó mozdony és a legkisebb bakter munkakörére nézve. Annyira készen áll a monarchia és készen is kell állania, ilyen eshetőségekre, hogy komoly esetben az utolsó 24 órában szokott jönni egy tíz szavas távirat, amely meghagyja, hogy a legutóbb érvényben levő tervek szerint tessék erre, meg erre intézkedni. Előbbvaló intézkedést már csak azért sem tesznek, mert — tisztelet, becsület minden dicskréciónak — mi sem könnyebb, mint meghiusítani az utolsó pillanatokban egy már teljesen kész terv sikerét.

Aztán, ha tényleg leérkezett volna az a „titkos” rendelet, ez azt jelentené, hogy ma már népes mozgalom van nem csupán Szegeden, de az egész hadtest kerületében s mikorra ezek a sorok megjelennek, ezer meg ezer katonagyerek ül a különvonatokon s megy lefelé, a Balkánra.

Messziről jött ember soka! beszél, tartja a közmondás. A háborus hírek is messziről érkeznek.

Kérdésünkre illetékes helyen azt a választ kaptuk, hogy a híresztelés minden alapot nélkülöz. A szegedi üzletvezetéshez nem érkezett sem titkos sem nyílt rendelet. Ha érkeznek,

annak a jelei eltitkolhatlanok volnának, titkoltartás esetén pedig nem olyanokra szokták bízni a titkot, akik ekkora nagyfontosságú ügyben fecsegőkke válnak.

A balkáni mozgalmakkal kapcsolatban egyébként ma a következő táviratokat kaptuk:

Konstantinápoly, február 14.

Nem erősítik meg azt a hírt, hogy Petricben új nizám-hadosziályt szerveztek. A *Temps*-nak az az újabb jelentése, hogy parancsot adtak ki 225,000 ember mozgósítására, valótlán, ugyszintén az az állítás, hogy a mozgósítást talán a hír hatása alatt csak elhalasztották, vagy esetleg titokban folytatják. Az ilyen titkolózás lehetetlen és a sajtó hangulata, ha mozgósítás csakugyan szükséges volna, a mi azonban egyelőre nem áll, soha sem tudná ilyen parancs visszavonását maga után vonni. Eddig hat redif-zászlóaljat hívtak be a szeptember óta még mozgósítva lévő 14 redif-zászlóalj részleges felváltására, később pedig még néhány redif-zászlóaljat fognak behívni a többinek a felváltására.

Konstantinápoly, február 14.

A porta biztosította az angol nagykövetséget, hogy a jémei csepatküldésekre való elő-készületek csak a rendes ujoncpótlásra vonatkozik, a mit szíriai konzuli jelentések is megerősítenek.

Szofia, február 14.

Az itteni rendőrség letartóztatta a macedon bizottság vezetőit, ezek közt Zoncsev ezredet.

Elítelt okirathamisítók.

(Az új büntető tanács első főtárgyalása.)

— Az *Aradi Közlöny* tudósítójától. —

Arad, február 14.

Az aradi törvényszék ujonnan alakított mozgó tanácsa ma tartotta az első főtárgyalást. Ribicey Ferenc elnöklete alatt részt vettek a tanácsban: Domokos László és Szalay Béla, a törvényszék új bírái. A vádat Lehmann Viktor kir. alügyész képviselte.

A tárgyalásra került ügy rendkívül bonyolódott volt, ugy, hogy reggeltől estig foglalkoztatta a törvényszéket. A vádlottak Szirb János és társai voltak, kiékt köz- és magánokirathamisításért helyeztek vád alá. Mint védők szerepeltek Németh János dr. és Eles Béla dr.

A vád szerint Szirb Juon és társai ajándékozási okiratot hamisítottak, hogy Luka Vazul rosztocsi lakos vagyonát Szirb részére bünnös uton megszerezzék. A vádlottak azt állítják, hogy Luka kérte őket arra, hogy veje Szirb Juon részére állítsák ki az ajándékozási okiratot. Az okiraton helyet hagytak, hogy a telekkönyvi számokat beírassák, a hely azonban kevés volt, s így új írást állítottak ki. Luka később kijelentette, hogy a vagyonát nem vejenek, hanem unokáinak ajándékozta. Erre a vádlottak az ajándékozási okiratot visszavonták.

A tárgyalás folyamán Luka és a tanúk azt állították, hogy az ajándékozási okirat általában szó sem volt, s az okiratot hamisították.

Az ügyészség a vádiratban Szirb ellen közokirathamisítás kísérlete, a másodrendű vádlottak ellen magánokirathamisítás miatt emelt vádat. A tárgyalás alatt minden vádlott ellen közokirathamisításért, majd Németh János dr. és Eles Béla dr. védőbeszédét után a vádirat értelmében emelt Lehmann Viktor kir. alügyész vádat.

A törvényszék Szirb Juont egy havi fogházra, a másik két vádlottat egy havi és két heti fogházra ítélte. Érdekes, hogy a törvényszék mind a hármat közokirathamisítás kísérletében mondta ki bűnösnek.

Kié a gyermek?

(Egy stájer rendőr Aradmegyében.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, február 14.

A messze Stájerországból levél érkezett ma az aradi járási szolgabírói hivatalhoz. A levelet Lederhas János, egy stájer falu rendőre írta, tudtul adván Aradmegye illetékes hatóságainak, hogy megtalált egy gyermeket, kit innen Aradmegyéből raboltak el a cigányok.

Az érdekes levél, mely bizonyára őszinte örömet fog okozni az elrabolt gyermek szülőinek, meglehetősen feltűnést keltett a szolgabírói hivatalban. De mivel az aradi járásban cigányok gyermeket évek óta nem raboltak el, Baross Ferenc dr. főszolgabíró áttette a Lederhas János községi rendőr levelét az alispáni hivatalnak, hogy kutassák ki, Aradmegye melyik járásából loptak el a cigányok gyermeket?

A stájerországi rendőr levele végére oda tette még a sürgőnyimét is, hogy minél könnyebben rátaláljanak a gyermeküket kereső szülők. Szinte látszik a jó ember igyekezete, melylyel a gyermeket vissza akarja juttatni a szülői házba.

A levél egyébként magyar fordításban így hangzik:

Tekintetes szolgabírói hivatal!

Ép most olvastam az újságban, hogy az önök megyéjében cigányok gyermekrablást követtek el. Ertesítem önöket, hogy községünkben egy cigánykaraván tartózkodik, melynél egy meglehetősen telt arcú, fehér ábrázatu és szőke haju gyermek van, kinek korát harmadfél évre becsülöm.

Miután nekem ez a körülmény feltűnő és gyanús, följelenttem ezt a cs. kir. csendőrségnek további eljárás végett.

Kérek azonnali választ levélben vagy távirati úton, mert különben elmennek a cigányok országunkból.

Alulírott kéri a közelebbi ismertető jeleket, a reiffnigi csendőrséggel is közölni.

Johann Lederhas

Gemeinde Polizei in Wuchern-Steiermark. Telegramm-Adresse: Joh. Lederhas Wuchern.

A levél február 5-én kelt. Azóta a cigányok már el is mehettek Stájerországból. De azért a derék községi rendőr buzgalma talán még sem lesz eredmény nélkül, mert az elveszett gyermek szülei így is nyomra találhatnak s ha megtalálják az elvesztettet, azt egyedül Lederhas Jánosnak köszönhetik.

TANÜGY.

(—) Megerősített tanár. A hivatalos lap mai száma közli, hogy a vallás és közoktatásügyi m. kir. miniszter dr. Dobos Károly aradi kir. főgymnasiumi ideiglenes rendes tanárt, rendes tanári minőségében véglegesen megerősítette.

(—) Az aradi tanítótestületek segélyalapjának kezelő bizottsága vasárnap, február 15-én d. e. 11 órakor a templom utca B. fiúiskola III. osztályában rendkívüli ülést tart, melynek egyedüli tárgya a közgyűléstől a bizottsághoz utalt segélyzési és nyugdíjügy kérdésének sürgős elintézése. Az elnökség ezúton is főkéri a bizottság tagjait, hogy a tárgyalás alatt levő kérdés fontosságát tekintve szíveskedjenek lehetőleg teljes számban megjelenni.

Az állami tisztviselők fizetése.

(A törvényjavaslat a képviselőházban.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, február 14.

Az álom valóra vált: Lukács László pénzügyminiszter a képviselőház mai ülésén benyújtotta az állami tisztviselők, altisztek és szolgák illetményeinek újabb szabályozásáról szóló javaslatot.

A képviselőházban nagy mozgást és örömet okozott ez a tény. Hosszu ideje már, hogy az állami tisztviselők megváltásként várták a mai napot, a melyen végre eldől, rendezik-e egyáltalán a fizetésüket s milyen arányú boldogulást várhatnak a rég megígért törvényjavaslatlól?

A Ház karzatát ma a tisztviselők dominálták. Egymás hátán szorongtak s egészen lefoglalták a karzat minden zugát, hogy saját füleikkel hallják, mikép terjeszti be a pénzügyminiszter a javaslatot.

A törvényjavaslat beterjesztése mindjárt az ülés elején megtörtént: Lukács László pénzügyminiszter letette a Ház asztalára a nagy paksamétát, amelylyel sok ezer tisztviselő és sok ezer család epedve várt reménye valósul meg.

A javaslat a fizetési osztályokba tartozó állami tisztviselők fizetését és lakáspénzét a jövőben így szabályozza:

Fizetési osztály	Fizetési fokozat	Fizetés koronákban	Lakpenz koronákban az			
			I.	II.	III.	IV.
I.	—	40,000	—	—	—	—
II.	—	24,000	4,000	—	—	—
III.	—	16,000	3,500	—	—	—
IV.	—	14,000	3,000	2,100	—	—
V.	{1 2	{12,000 10,000	2,000	1,400	1,200	—
VI.	{1 2 3	{8,000 7,200 6,400	1,600	1,120	960	800
VII.	{1 2 3	{6,000 5,400 4,800	1,200	840	720	600
VIII.	{1 2 3	{4,400 4,000 3,600	1,000	700	600	500
IX.	{1 2 3	{3,200 2,900 2,600	800	560	480	400
X.	{1 2 3	{2,400 2,200 2,000	700	490	420	350
XI.	{1 2 3	{1,800 1,600 1,400	600	420	360	300

Ami az előléptetést illeti, így intézkedik a törvény:

Az egyes fizetési osztályokba kinevezés útján jut az állami tisztviselő. A kinevezés, a 4. §-ban szabályozott esetektől eltekintve, csakis az illető fizetési osztály legalsó fizetési fokozatába való sorozással történhetik. Az egyes fizetési osztályok magasabb fizetési fokozataiba a XI., X. IX. fizetési osztályban eltöltött négy-négy, a VIII—V. fizetési osztályban eltöltött öt-öt szolgálati év után lépnek elő.

A XI., X. IX. fizetési osztályba tartozó állami tisztviselőknél egy és ugyanabban a fizetési osztályban eltöltött 16 szolgálati év után 200 korona és ugyanily husz szolgálati év után további 200 ko-

rona korpótlékra van igényük. Ez a korpótlék mindenben a fizetés természetével bir és magasabb fizetési osztályba tartozó állásra való kinevezés esetén a fizetési többlet erejéig beszüntetendő.

A javaslat továbbá külön intézkedik a fizetési osztályba nem tartozó állami tisztviselők illetményeiről, így a tanárokról tanítókról és kezelőkről is. Ez utóbbiak fizetése öt fokozatban évi 1000, 1100, 1200, 1300 és 1400 koronával állapítatik meg és lakpénzre is van igényük. A kezelők kinevezése csakis a legalsó fizetési fokozatba való sorozással történhetik. A magasabb fizetésbe a kezelő 3—3 szolgálati év után lép elő.

Rendezve van még az altisztek, szolgák, a pénzügybírói legénység és az államrendőrségnél alkalmazott polgári biztosok és őrszemélyzet illetménye is.

Az altisztek évi fizetése négy fokozatban: 1000, 1100, 1200 és 1300 koronával állapítatik meg. A 28. §. (l. alább) határozatai alá tartozó szolgák kivételével, a szolgák évi fizetése négy fokozatban és pedig:

a) a Budapesten és a magyar korona országain kívül alkalmazott szolgák fizetése 700, 800, 900 és 1000 koronával,

b) a más állomáshelyen alkalmazott szolgáké 600, 700, 800 és 900 koronával állapítatik meg.

28. §. A postánál és távbeszélőnél alkalmazott altisztek évi fizetése négy fokozatban: 1100, 1200, 1300 és 1400 koronával állapítatik meg.

Az ugyanott alkalmazott szolgák évi fizetése négy fokozatban és pedig:

a) a Budapesten alkalmazott szolgák fizetése 800, 900, és 1100 koronával,

b) a más állomáshelyen alkalmazott szolgáké 700, 800, 900 és 1000 koronával állapítatik meg.

Az állami bányászatnál, fémkohászatnál, pénzverésnél és fémbeváltásnál, a bányászati és erdészeti akadémiánál és a bányásziskolánál, továbbá az állami erdészetnél, az állami kezelésbe vett községi erdőknél és az erdőri szakiskoláknál alkalmazott altisztek fizetése következőképp állapítatik meg:

a) az I. osztályu altisztek, valamint az erdőőrök és famesterek fizetése négy fokozatba 1000, 1100, 1200 és 1300 koronával.

b) a II. osztályu altisztek, valamint az erdőőrök és faraktárőrök fizetése szintén négy fokozatban 700, 800, 900 és 1000 koronával.

Az altisztek és szolgák kinevezése csakis a legalsó fizetési fokozatba való sorozással történhetik. A magasabb fizetési fokozatba az altisztek és szolgák öt-öt kifogástalanul eltöltött szolgálati év után lépnek elő.

Az altisztek és szolgák az I. polgári lakpénzosztályba tartozó állomáshelyeken évi 300, a II. osztályba tartozó állomáshelyeken évi 210, a III. osztályba tartozó állomáshelyeken évi 180 és a IV. osztályba tartozó állomáshelyeken évi 150 k. lakpénzben részesülnek.

A javaslatához terjedelmes megokolás van csatolva és igen bő végrehajtási határozat.

A törvényjavaslat kiegészítő részét három melléklet képezi. Az első az egyes állami tisztviselőknél a fizetési osztályokba való beosztását, a második az egyes fizetési osztályokkal járó illetményeket s a harmadik a fizetési osztályokba be nem sorozott állami alkalmazottak illetményeit szabályozza.

Az indokolás elmondja, hogy az 1893-ban történt fizetésemelésnek két fő célja volt: a beosztásban mutatkozó rendtelensé-

geket helyrehozni s a fizetéseket a lehetőséghez képes emelni. Ezt a második célt a törvényjavaslat nem érte el teljesen, épp azért kénytelen most a kormány újból az állami tisztviselők fizetésének felemeléséről gondoskodni, mivel ismét fennállnak azok az indokok, melyek a legutolsó fizetésrendezést szükségessé tették, sőt az okok most még súlyosabbak lettek, amennyiben a megélhetési viszonyok még nehezebbek, mint akkor voltak. A lefolyt tíz év alatt a létviszonyok csak rosszabbodtak s nincs kilátás arra, hogy rövidesen javuljanak.

Ebből indult most ki a kormány, mikor az állami tisztviselők fizetésének újabb rendezését tervbe vette s azt törvényjavaslat alakjában a Ház asztalára benyújtja.

SZINHÁZ ÉS IRODALOM.

A színház műsora:

Vasárnap: Délután: A király házassága, vigjáték. Este: Niobe, operette. (Páratlan bérlet.)
Hétfő: Nőemancipáció, bohózat. (Páros bérlet.)
Kedd: Nőemancipáció, bohózat. (Páratlanbérlet)
Szerda: Szultán, operette (Páros bérlet.)
Csütörtök: Szünet. (Lohengrin esti főpróbája miatt.)
Péntek: Lohengrin, opera. (Bérletszünet.)

* Zilahy és a makói szinkör. Zilahy Gyula szinigazgató megkötötte a makói szinpartoló egyesülettel a Hollósy Kornélia-szinkör bérletére s a makói nyári színházi szezonra vonatkozó szerződést. Hervay István főjegyző, az egyesület elnöke ezt a szerződést az aradi szinügyi-bizottság kérelméhez képest, megküldte Institóris Kálmán polgármesterhez.

* Lohengrin. Wagner nagystílusú operájából naponta folynak a próbák Polgár Sándor rendezése és Orbán Árpád karnagy vezénylete mellett. A festőteremben és szabóműhelyben szintén lázasan dolgoznak a kiállításra, hogy a pénteki Lohengrin előadása minél impozánsabb legyen. A színház énekes személyzete a dalárdával hétfőn kezdi meg az összpórákat. Az előadásban közreműködő dalegyesületi tagokhoz az igazgatóság az alábbi kérelmet intézi: Mint-hogy a színház igazgatósága nem tudja a közreműködő urak pontos lakcímét, ezután kéretnek fel a m. t. urak, hogy szíveskedjenek f. hó 16-án hétfőn d. u. 12 és fél órakor a színház zongoratermében összpórára megjelenni, nemkülönben kedden és szerdán ugyancsak d. u. 12 és fél órakor a szinpadra rendelkező próbáján. Tisztelettel Zilahy Gyula igazgató.

* A kis fészek. Régen irtak olyan kiválóan szellemes darabot, mint a Kis fészek, melyre most készül a társulat vigjátéki személyzete és melynek bemutató előadása már legközelebb várható. A darabban csak egy sziporkázik a szellem, s a közönséget folytonos kacajra készíti s a társulat elsőrendű tagjai csaknem mind kiváló szerephez jutottak és teljes ambícióval készülnek a premierre, a melyet Zilahy Gyula igazgató maga rendez.

* A nőemancipáció. Hétfőn kerül színpadra Szegedi József énekes bohózata, teljesen új betanulással, énekkel és táncokkal. A darabban, mint már említettük. Róza Lili buszártishti egyenruhában tüzes toborzó táncot lejt, melyhez a a nyílt színen egy egányzenekar fogja huzni. A többi szerep is mind elsőrendű kezében van. A darabhoz készült buszár uniformus vasárnap Sugár József szabó üzletének kirakatában látható.

* Zilahy Gyula fellépte. Zilahy igazgató a közönség részéről nyilvánult közömbajnak tesz eleget, midőn a holnap délutáni „Király házasság” előadásban egyik leghíresebb szerepét Kopai Imre eljátsza s így a délutáni közönségnek kiváló élvezete lesz az előadásban.

* Lindh Marcella hegyversenye iránt, mely folyó évi március 6-án lesz, Diéni Oszkár zongoraművés. közreműködésével, rendkívül

nagy az érdeklődés. A hírneves dalénekesnő valóságos elragadtatásban részesítette az ő fényes művészetével vasárnap délután a budapesti publikumot. Nem csodálkozunk tehát azon, ha Lindh Marcella, a jelenlegi legnagyobbs hangverseny énekesnő iránt oly nagy és általános az érdeklődés, hogy a jegyek már csak csekély számban kaphatók. Előjegyzéseket elfogad a még fennmaradt jegyekre ifj. Klein Mór könyvkereskedése.

Németh püspök Aradon.

(Csák Czirjek kitüntetésére.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, február 14.

Az a szép kitüntetés, mely Csák Czirjek dr. minorita rendfőnököt érte, a keddi napot ünnepi alkalommá teszi. Ekkor veszi át ugyanis a rendfőnök a harmadosztályú vaskoronarend jelvényét.

A rendjelet a vallás- és közoktatásügyi miniszter megbízásából Németh József temesvári felszentelt püspök adja át. Az átadási aktus a városháza nagytermében megy végbe kedden délelőtt fél tizenkét órakor. Jelen lesz itt Wittenberger Antal oldalkanonok is, ki a püspököt elkíséri.

Institóris Kálmán polgármester meghívta az aktusra a minorita rend tagjait, a hatóságok fejeit, a felekezetek lelkészeit és a minorita rend tiszteletbeli tagjait.

A rendfőnököt az ünnepi alkalomból Aradváros hölgyei is üdvözölni fogják, kikhez Urbán Ivánné urnő a következő meghívót intézi:

Felhívás!

Arad szab. kir. város mélyen tisztelt róm. kat. hölgyei felkéretnek, hogy nagyságos és főtisztelendő dr. Csák Czirjek urnak, a minorita rend tartományi főnökének legfelsőbb helyről nyert kitüntetésére a városháza disztermében folyó hó 17-ikén délelőtt 11 órakor megjelenni szíveskedjenek.

Urbán Ivánné.

Németh József püspök és Wittenberger Antal kanonok hétfőn érkeznek meg Aradra.

Az összedőlt makói szinkör.

(A katasztrófa újabb részletei.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, február 14.

A Hollósy Kornélia-szinkör tegnapi katasztrófájáról makói tudósítónk még a következő részleteket írja:

Az összedőlt szinkör a többi aréna mintájára favázak alkotmány lett volna, a közök egy sor téglával kirakva. Csin és kényelem, ügyes beosztás tekintetében a makói szinkör felül állt volna az összes vidéki arénakon, mert a tervezetet Orbán Ignác makói főmérnök úgy készítette, hogy a mostanában épült modern szinköröket kitanulmányozta s a tervbe csak csak a jó tulajdonságokat alkalmazta.

Az építkezés a decemberi nagy hidegek alatt szünetelt csak, mintegy tíz nap óta azonban lázas erővel dolgoztak, hogy a megnyitás ideje előtt jóval készen legyenek. A faváz, mely téglalapon nyugszik, teljesen készen, beállítva volt, s a zsindelyezés már három nap óta folyt. úgy, hogy a fél tető be volt már fedve.

Es ez lett a tegnapi végzetes szerencsétlenség okozója. Reggel 8 óra tájban veszedelmesen kezdett növekedni, erősödni a szélvész és pont 8 órakor, mikor a főgimnázium előtt még kapunyitást várva kint álldogált harminc-

negyven diák, a szél örült erővel alákapott a féltetőnek s egy pillanat alatt az egész faalkotmányt összetörve leborította a földre.

Az összeomlás nyomán rémületes láрма, sikoltozás támadt, amelyet még növelt a gimnáziumi növendékek segélykiáltása.

Jó szerencse, hogy a famunkát vezető Széll József, ácsmester, félve a vihartól, a munkásokat leparancolta az épületről, így csak az utójára lejutó két szegedi illetőségű ács munkás: Magyar Sándor és Adok István szenvedett súlyosabb sérülést. Az előbbinek karja és lába tört el, az utóbbinak pedig belső sérülése van. Mindkét sebesültet azonnal beszállították a köz-kórházba. Kisebb sérülés kijutott rajtuk kívül még a leérkezett munkások közül is öt-hatnak.

A szerencsétlenségről táviratilag értesítettek a belügyminisztert és az Aradon székelő iparfelügyelőt, Stengl Andort.

A romokat egész nap nagy tömegekben nézte a kíváncsi nép, halálesetről is beszéltek, ez azonban szerencsére nem igaz.

A veszteség faanyagokban nagy, de azért néhány nap mulva folytatják az építést.

Ugy a rendőrség, mint a bíróság vizsgálatot indított, hogy az építésnél nem terhel-e valakit a vétkes könnyelműség vádja.

Kisleányok a parketten.

(A polgári leányiskola táncvizsgája.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, február 14.

A polgári fiúiskola diszterme végtelenül kedves világgá alakult át ma délutánra. A polgári leányiskola növendékei tartották itt táncvizsgájukat, melyet a szülők és a közönség nagy érdeklődése kísért. Erre az érdeklődő figyelemre rá is szolgált a táncvizsga, mely Szathmáry Etelka táncitanítónő szakértelmének és buzgalmának s a kis tanítványok ügyességének ékesen szóló bizonyítéka volt.

Immár második évfolyamát mutatta be Szathmáry Etelka urhölgy, s újból tanúságot tett arról, hogy iskolájában nemcsak a táncot, hanem a jó nevelést is megtanulják a növendékek. Éppen azért szemlélték igazi gyönyörűséggel a táncvizsgát mindazok, kik ott jelen voltak.

A tanítványok száma nyolcvan, kik közül harminc haladó, ötven kezdő. A tanítás november elsejétől folyik, s az eredmény e rövid idő alatt nagyon meglepő. Azok között, kik a vizsgán megjelentek, ott voltak társadalmunk előkelőségéből számosan. A háziasszonyi tisztet Simon Karolin igazgatónő viselte. Megjelent Institóris Kálmán polgármester, Perger János dr., Hadffy János alezredes, Boros Vida, Burián János, Fetter Géza, Szathmáry János, Bölöny József, Almási Pál, Szikra Lénárd, Hasslinger Ferenc és még sokan.

A táncok sorozata polonaise-zel kezdődött, melybe illesztve bemutatták a növendékek a tánc elemeit: az alapállásokat, alapmozdulatokat, kartartásokat. Ezután csárdás következett, melyet tüzzel jártak a kis leányok.

Megkapóan szép volt a palotás. Ez a némes magyar tánc hosszú idő óta, nem szerepelt Aradon. Negyven éve is van már, hogy a bálakon járta az akkori fiatalság, mely most már unokáit látja lejteni a gyönyörű magyar táncot. Bonyolult esett a nemzeti érzésünknek is, amint a magyar ruhás leánykák sorain végig néztünk. A táncosnők ingvállban, bársony pruszlikban, világos kék szoknyában voltak, fejükön pedig párta ékeskedett. Részt vettek a palotás táncban:

Fetter Margit, Sztrönyi Margit, Boros Zelma, Boros Emma, Binder Aglaja, Daniflée Viktorka, Tenner Erzsébet, Probst Böske, Szilágyi Erzsébet,

Haszlinger Böske, Bölöny Ilus, Szathmáry Erzsí, Decsi Lenke, Decsi Etus, Kőműves Margit, Wiener Margit.

Nagyon kedves és érdekes volt a rózsá tánc. Ezt rózsaszínű ruhába öltözött leánykák lejtették, kezükben rózsafüzérek tartva. Mintha kivirágzott volna a terem, úgy hatott ez a folyton váltakozó formájú, bájos kép. A rózsátáncot bemutatták:

Löwinger Ilonka, Kiss Erzsí, Reinitz Vera, Unger Ilona, Singer Rózsi, Lázár Zina, Sonn Irma, Balla Boriska, Weinberger Mariska, Franz Irma, Verzár Hermin, Grünwald Mariska.

Uj dolog volt a táncok között *Gavot Migonon*, érdekes körtáncok: a *Washington Post*, *Pique polka* és a *Tomtit*. Ezenkívül az összes divatózó táncok soron voltak.

EGYESÜLETI ÉLET.

(*) Az aradi ipartestület előjárósága f. hó 16-án hétfőn d. u. 5 órakor rendes havi ülését tartja, melyen a következő napirendet tárgyalják: Az elnök előterjesztései, az iparigazolvány tulajdonosok közötti változások ösmertetése, az 1-ső fokú iparhatóság átirata az elfordulható bérharcok ügyében, az aradi kereskedelmi és iparkamara átirata a kitértő és kiváló szorgalmat tanúsító munkások megjutalmazása érdekében, ugyanannak átirata a július hó folyamán megtartandó cipész ipari szaktanfolyam tárgyában, előterjesztés a testületi épület kibővítése érdekében, az alapszabályok értelmében tíz előjárósági tag kisorsolása, az évi közgyűlés napjának és tárgysorozatának megállapítása, ezzel kapcsolatban az 1902 évi számadások bemutatása s az 1903. évi költségelölírányzat megállapítása.

(*) Az aradi iparosok első betegsegélyző és temetkezési egyület elnöksége holnap, vasárnap d. e. 9 órakor tartja rendes évi tisztújító közgyűlését a Magyar-utca 4 számú házában, melyre a tagok ez uton is meghívattak. A közgyűlés tárgyai: 1. A választmány jelentése. 2. A számvizsgáló-bizottság jelentése és a felmentvény megadása. 3. Tisztikar-választás. 4. Indítványok. *Rosmanith* Albert, egyesületi elnök.

(*) Az aradi hivatalozók betegsegélyző és temetkezési együlete február hó 15-én délután 3 órakor tartja a városháza földszinti kistermében hatodik évi rendes közgyűlését az alábbi tárgysorozattal:

1. A múlt évi közgyűlés és egy rendkívüli közgyűlés jegyzőkönyvének felolvasása és hitelesítése 2 tag kiküldése. 2. Az elnökség jelentése. 3. A számadás bemutatása. 4. A felügyelő-bizottság jelentése. 5. A felmentvény megadása. 6. A tisztikar megválasztása. 7. Indítványok.

Férfiestély a Lloydban.

(Billiárd-keresztelő.)

Arad, február 14.

Annyi komolyság nőtt hozzá az öreg Lloydhoz, hogy a társulat ifjabb generációja elhatározta, hogy forradalmat szervez ennek az örökön uralkodó komolyságnak detronizálására. A farsang egy, e célra meggőrbített estélyén fogják ezt a palotaforradalmat megszervezni, a mely alkalommal a lehető legkönynyebb vörű Muzsának emelnek trónt, száműzve egyben a Komolyság ő felsége két hadsegédét: a Szolidaritást és az Etikettet.

Az estélyhez, amelyen a férfiak kizárólag maguknak tartják fenn a „nemesebb“ szórakozást, nem más, mint egy billiárd asztal keresztelője adja az alkalmat. A Lloyd legutóbbi választmányi ülésén született meg az a pajzán idea, hogy e billiárd asztalnak csakis egy ilyen férfiestély keretében lehet hosszú életet biztosítani.

Ezt a férfi estélyt csütörtökön tartják meg a Lloyd becsületben megőszült termeiben. A műsora, a férfiak fölöttébb szorosán zártkörű mulatságának ez:

1. Az új szülött billiárd asztal leleplezése. Az ünnepi beszédet a billiárd-elnök, a klub egyik előkelő ügyvéd tagja tartja.

2. *Alsós párti a Lloydban*; szindarab házas jelleggel, melyet *Radó* Károly dr. a Lloyd dramaturgia irt. Előadják a társulat tagjai.

3. *Magán jelenet*. Előadja *Zubor* Andor.

4. *Felolvasás*. Tartja és egyben a szellemet ébren tartja: *Radó* Károly dr.

5. *Ugyan kérem ne izéljen . . .* Kuplák, melyeket *Wiener* Gyula dr. énekel.

6. *Bob herceg* belépőjének paródiája. Irtja *Faragó* Rezső s előadja *Sarkadi* Aladár. (Ennek a számnak az a nevezetessége, hogy a paródia Aradon megelőzi az anyját.)

7. *Deutsch* Sándor ének számai, melyek nem fogják megtagadni az estély jellegét.

A program után vacsora következik.

Vihar egy bál körül.

(Az önkéntesek táncestélye.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, február 14.

Az aradi háziezred önkénteseinek táncmulatsága, melyet e hó 23-án tartanak meg a Fehér Kereszt-szálló termeiben, mozgalmas előzményeket szült ama meghívók révén, melyek ékes német nyelven röppentek szét a város és megye minden irányában.

Az aradi önkéntesek minden esztendőben megjelentek saját firmájuk alatt a táncterem parkettjén, de a régebbi táncmulatságokra egészen magyar, vagy leg alább is magyar-német szövegű meghívón invitálták a bálra a vendégeket.

A hibát, mely az idén történt, úgy értesülünk, belátta már a báirendezés is, mivel azonban a meghívók szétmentek, a bajon többé segíteni nem lehetett. Annyi azonban bizonyos, hogy a közhangulat, mely a germán nyelvű meghívókat rokonszenvetlenül fogadta, tanulságul fog szolgálni amaz önkéntesek számára, kik rendezői lesznek a következő esztendők önkéntes-bálijainak.

A szóban forgó táncestélylyel kapcsolatosan egyébként más irányban is megnyilatkozott a közönség véleménye a mai napon.

Az a hír terjedt el ugyanis, hogy az önkéntesek bálját *antiszemita jelleggel* rendezték s az estélyre zsidó családok egyáltalában nem, vagy csak elvétve kaptak meghívót. E hír pikantériáját növelte az a körülmény, hogy a rendezőség élén *Deutsch* Jenő önkéntes, *Deutsch* Bernátnak, az aradi izraelita hitközség elnökének fia áll.

Wachsmann Vilmos ezredes, kit katonai körökben liberális gondolkozásu embernek ismernek, a fenti hír hallatára még a mai nap folyamán maga elé kérette a meghívottak névsorát s bár látta a listából, hogy zsidó családok jelentékeny számmal vannak a meghívottak között, mégis úgy intézkedett, hogy a névsort ki kell bővíteni, s kívánta, hogy a rendezőség felekezeti különbség nélkül hívja meg mindazokat, kik megfelelő társadalmi állásuk mellett, a meghívásra reflektálnak.

A helyzet ilyenén kiélesedése után, meggyőződést óhajtottunk szerezni arra nézve, hogy kik azok a zsidó családok, kiknek nevei a meghívottak között szerepelnek. Lapunk egyik munkatársának erre nézve a következő hiteles adatokat sikerült megszerezni:

A bálra meg van hívva első sorban mintegy husz izraelita vallásu önkéntes családja. Továbbá a következők hozzátartozóikkal:

Bloch, *Henrik*, *Bing* Béla, *Deutsch* Bernát, *Deutsch* Arthur, *Fleischer* Samu dr., *Gross* Emánuel, *Herzel* Bernát, *Kiss* Dávid dr., *Leopold* Zsigmond, *Löffler* Jakab, *Mairovitz* Emil, *Neuman* Dániel, *Neumann* Herman, *Polonyi* Jenő dr., *Nemess* Zsigmond dr.-né., *Rosenberg* Sándor dr., özv. *Róth* Józsefné, özv. *Schulhof* Károlyné, özv. *Spitzer* Rezsóné, *Steiner* József, *Weil* József, *Wiener* Gyula dr., és még mások.

E névsor után természetesen elesik a felekezeti elfogultság vádja, de fennmarad még mindig az a másik, mely a meghívók német szövege körül alakult.

Szerettünk volna értesülést kapni, hogy *Wachsmann* Vilmos ezredes ez utóbira vonatkozólag is kifejezést adott rossz-szalásának. Ámde tudomásunk szerint, ez nem történt meg.

*

Az önkéntesek báljából kifolyólag lovagias affér támadt *Schröder* Béla lapszerkesztő és *Deutsch* Jenő önkéntes között. Ez utóbbi *Csobán* János százados és *Hospodar* Ernő főhadnagy által provokáltatta *Schröder* Bélát, ki a maga részéről *Vincze* Miklóst és *Illés* Zsigmondot nevezte meg segédeül. Az ügy elintézésére nézve a tárgyalások folyamatban vannak.

HIREK.

Az uralkodóház gyásza.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, február 14.

Az uralkodóháznak ismét gyásza van. Mint ugyanis Bécsből táviratozzák, *Erzsébet* főhercegnő ma reggel rövid, de kínos szenvedés után tüdőgyulladásban meghalt.

Az elhunyt főhercegnő, teljes nevén *Erzsébet Franciska Mária*, *József* nádor leánya volt. Született 1831. január 17-én Budán. Első férje *Ferdinánd* Károly Viktor estei főherceg, második férje pedig *Károly* *Ferdinánd* főherceg volt, aki az 1874-ik évben halt meg. Az elhunyt főhercegnő után három gyermek maradt, ugymint: *Frigyes* főherceg, *Mária Krisztina* spanyol régens királyné és *Károly István* főherceg.

Erzsébet főhercegnő mintegy tíz nappal ezelőtt tüdőgyulladásban megbetegedett és tegnap állapota oly veszélyesre fordult, hogy leányát, a spanyol királynét táviratilag hívták a beteg ágyához.

A halálhírt rögtön megtáviratozták Budapestre a királynak. A haláleset következtében a király hétfőn, e hó 16-án nem adk ihallgatást. Az uralkodó megszakítja budapesti tartózkodását és Bécsbe megy, hogy a temetésre nézve intézkedjék.

A *N. Fr. Pr.* értesülése szerint nem bizonyos, hogy a király a temetés után visszatér-e Budapestre.

Egy bécsi távirat az elhunyt főhercegnő utolsó órváiról a következőket jelenti:

Erzsébet főhercegnő, aki február 1-én *Frigyes* főherceg palotájában jobboldali tüdőgyulladásban megbetegedett, az utolsó pillanatig megtartotta teljes eszméletét és tegnap még felvette a halotti szentségeket. Ágya körül voltak *Frigyes*, *Károly István*, *Jenő* főhercegek és *Mária Terézia* főhercegnő. *Mária Terézia* bajor hercegnőt, aki ma reggel érkezett Münchenből, a nyugati pályaudvaron fivérei értesítették anyjuk elhunytáról. A spanyol királyné ma este érkezett Bécsbe.

— **Titkos tanácsos püspökök.** A hivatalos lap mai száma az alábbi közleményt hozza: O császári és apostoli királyi Felsége, Vályi János eperjesi görög katolikus, *Meszlenyi Gyula* szatmári római katolikus, *Firczak Gyula* munkácsi görög katolikus, *Szmracsányi Pál* szepesi római katolikus és *Rimély Károly* besztercebányai római katolikus püspököknek a belső titkos tanácsosi méltóságot díjmentesen legkegyelmesebben adományozni méltóztatott.

Szmracsányi Pál szepesi püspök csütörtökön kapta meg a valóságos belső titkos tanácsosi címet, amely alkalommal a káptalan tagjai tisztelegtek nála. A kitüntetés híre hamar elterjedt s az általános öröm mellett némi szomorúságot is keltett, mert a *kitüntetés* a nagyváradi püspöki kinevezéssel hozták kapcsolatba. Már a káptalanban is biztosra veszik, hogy *Szmracsányit* fogják nagyváradi püspökké ki nevezni, bárna a püspök maga e tekintetben igen tartózkodó álláspontot foglal el és a távozást illetőleg nem nyilatkozik.

— **Takarékpénztárak közgyűlése.** Holnap, vasárnap két helybeli pénzintézet tartja évi rendes közgyűlést: az *Aradmegyei takarékpénztár* s az *Aradi ipar- és népbank*. A megyei takarékpénztár ülése d. e. 10, az ipar és népbanké 11 órakor kezdődik, a mire felhívjuk a részvényesek figyelmét.

— **A tisztviselők óvadékát eltörlik.** Az állami tisztviselők fizetésrendezési törvényjavaslatával kapcsolatban a kormány egy másik, igen üdvös intézkedést is megvalósít. Mint a *P. N.-t* beavatott helyről informálják, az *állami hivatalnokok óvadékkötelezettségét a kormány megszünteti*. Ezt a szintén fizetésjavítászámba menő intézkedést örömmel vehetik tudomásul a tisztviselők, mert jó részük megszabadul a terhes kamatok fizetési kötelezettségétől, ami bizonyos esetekben elég szép summa volt eddig. Egyben az államkincstár is megtakarít vele bizonyos összeget, aminek hováfordítása nem fog gondot okozni. Ez az intézkedés, melyet nálunk régóta sürgetnek, Ausztriában tudvalevően nemrégiben már törvényerőre emelkedett.

— **Ingyen kenyér.** Az ingyen kenyér intézmény javára ujabban a következő adományok érkeztek: *Glück* Károly ur révén: Pillán György második adománya 1 kor. *Béthy* Lipót és fia urak ivén: N. N. 10 kor., egy utazó 2 kor., összesen 12 kor. *Russu-Sirianu* János ur gyűjtőívén a román püspökválasztás alkalmából 25 korona.

— **Edvard király és a gróf Károlyi család.** Tudvalévő dolog, hogy özvegy *Károlyi Györgyné* halála alkalmából a *Károlyi-család* fejedelmi személyektől is kapott kondoleáló leveleket. Többek közt *József főherceg*, *Mária Valéria főhercegnő* és *Lónyay Stefánia grófné* is kifejezte részvétét a gyászoló család felett. A legszívélyesebb azonban a fejedelmi kézből jövő részvétiratok között az *Edvard* angol király levele volt, aki meleg szavakban méltatta leveleiben az elhunytak a haza körüli érdemeit.

— **Lujza hercegnőről.** Genfől táviratozzák: *Lujza* hercegnőt bizalmasan értesítették, hogy megengedték neki az *Ausztriába való visszatérést*. A volt szász trónörökösnek egy kastélyt fognak rendelkezésére bocsátani.

— **Brázay Kálmán alapítványa.** *Budapestről* táviratozza tudósítók: *Brázay Kálmán* orsz. képviselő, ki már több ízben jelét adta jótékonyágának, ismét egy nagyobb alapítványt szándékozik tenni. Az alapítvány összege *kétszáz ezer korona*, melynek fele a magyar nép gazdasági nevelésére, a kereskedelmi és ipari ágakhoz való szoktatására lesz fordítandó; a másik feléből családi alapítványt alkotnak. Az

alapítványból mindaddig, míg az két millió koronára nem szaporodik, évente csak kétezer korona lesz kiadandó s csak aztán fordítják az egészet a jelzett célokra ösztöndíj alakjában.

— **A sorozások elhalasztása.** E címen egyik nagyváradi lapban ma a következő hírt olvassuk: Az idei sorozásokat március és április hónapban kellett volna a tervezet szerint megtartani. A közbejött parlamenti bonyodalmak azonban a katonai javaslatokat illetőleg lehetlenné tették e tervezet betartását s így, mint megbízható forrásból értesülünk, a Biharvármegye területére megállapított sorozási tervezet *hatályon kívül helyezik*. Intézkedéseket tettek egyidőre az új tervezet megállapítására nézve is, amelyre ugyan szintén nagy befolyással fog birni a politikai viszonyok további alakulása.

— **Temetés.** Általános, mély részvét mellett temették el ma délután *Rieger Imre* főgimnáziumi tanár nejét, szül. Szöllösi Irmát. A Ferenc-téri gyászházánál nagy közönség jelent meg, hogy részvételnek kifejezést adjon. Az egyházi szertartást *Brogányi Kázmér* róm. kat. lelkész végezte. Az impozáns gyászmenethez, mely *Simalya Károly* új temetési vállalkozót dícséri, igen sokan csatlakoztak.

Ott voltak az iskolák tanár testületei *Boros Vida*, *Burián János*, *Abrai Lajos*, *Nesnera Aladár*, *Szabó József*, *Almási Pál* igazgatók vezetése alatt. Megjelent *Varjassy Lajos* helyettes polgármester, *Simay István*, *Tedeschi Viktor*, *Meszlenyi Antal dr.*, *Müllig József*, *Heinrich Sándor*, *Schusztner Henrik dr.*, *Csécsei Imre*, *Frint Lajos*, *Kristyó János*, *Nyári Béla*, *Simon Jenő*, *Lócs Rezső*. A főgimnázium nyolcadik osztályának tanítványai teljes számban és volt tanítványai közül sokan jelentek meg. A ravatalra helyeztet koszoruk felírása a következő: *Imádott Munkájának — bánatos férje. Szeretett drága leányának — gyászoló édes anyja. Szeretett hugomnak — Pista és családja. Szeretett nagynénjüknak — Dezső, Béla és Beatrixsz. Kegyelete jeléül — az aradi főgimnázium. Oszinte részvéttel — Urbán Iván és neje. Kegyelete jeléül — az aradi áll. főreáliskola tanári kara. Kegyelete jeléül — az aradi kir. főgimnázium tanári testülete. Oszinte részvétel jeléül — az aradi főgimn. 8. osztálya. Az aradi állami tanítóképző tantestülete — kegyelete jeléül. Kedves barátjüknak, szeretetük jeléül — a főgimnáziumi tanárok nejei. Utolsó üdvözléssel.*

— **Főolvasó est a Kereskedők Körében.** Nagyszamu, diszes közönség előtt vonzó főolvasást tartott az *Aradi Kereskedők Körében* *Rozsnyai Kálmán*. A híres német kikötővárost, *Hamburgot* mutatta be szóval és képekben. Bevezetőül néhány sorral elmondta a német hanzaváros történetét, múltját, fejlődését és szerepét a világkereskedelemben. A későbbi kommentárja volt a szebbnél-szebb képeknek, amelyeket *Rozsnyay József dr.* vetített a fehér vászonra. Bemutatta *Hamburg* nevezetesebb középületeit, köztereit, mindenütt néhány érdekes adattal illusztrálva azok nevezetességeit. Elvezetés része volt a főolvasásnak, a mikor a szobrok kerültek sorra s a legjobban kiemelkedő a kikötő- és annak szemképrázatos részletei. A tenger, a különféle hajók, a fedélzet élete, a rakodó-partok változatosan következtek egymásután s a közönség meg-megújuló tapsokkal fejezte ki elragadtatását. A nézőtér első sorait *hölgyek* töltötték meg s maga a terem szorongásig megtelt közönséggel, közöttük az aradi kereskedő-világ tekintélyes embereivel. A főolvasót zajosan megőljeneztek, *Tedeschi Viktor*, a körben pedig lelkes szavakban mondott köszönetet a két *Rozsnyaynak* a kiváló élvezetért, melyet az estélyen megjelent közönségnek szereztek.

— **Inspekciós hölgyek.** A szegény tanulók konyhájában a jövő héten özv. *Kónay Jánosné* és özv. *Végh Aurélné* urnők ügyelnek fel.

— **Öngyilkos tanító.** *Beregi Mihály* 23 éves *makói* gazdasági szaktanító — mint tudósítók táviratozza — ma délelőll öngyilkos lett: *szobájában felakasztva találták meg*. A fiatal szaktanító intelligens, képzett ember volt s pár hónap óta működött csak Makón. Utóbbi időben buskomorrá lett, ami miatt egy héttig a kórház megfigyelő osztályán is volt, tettét bizonyosan elmezavarban követte el. Holttestét ma délután beszállították a közkórházba.

— **Eljegyzések.** *Steiner Mór dr.* krasznai orvos eljegyezte *Meiszter Terka* kisasszonyt, *Meiszter Adolf* leányát.

Rudnean Román dr. Temes-Ujfaluról eljegyezte *Lippán Hamsea* Veturia kisasszonyt.

— **Zavar a gázvilágításban.** Ma délután, úgy öt óra felé, általános zavar volt a városban a gáz miatt. A derék világító szer megtagadta a szolgálatot. A lámpák, ott a hol égtek, úgy pislogtak, akár a miskolci kocsonya s attól lehullott minden pillanatban tartani, hogy beáll az egyiptomi sötétség. Szerencsére idáig nem terjedt a gázvilágítás sztrájkja. A gázársulatót vagy ötvenen meginterpellálták telefonon, nyilatkozzék, mi a baj oka és szándékozik-e azon segíteni? A stereotip válasz az volt, hogy egy cső megrepedt, ez okozza a zavart, a min azonban segítenek. Segítettek is és így rövid idő múlva rendesen világított a gáz.

— **Vilmos császár — a „Times“ főrészvényese.** A new yorki „Sun“ egész komolyan tárgyalja azt a hírt, hogy *Vilmos császár* a londoni „Times“ részvényeseinek többségét igyekszik megszerezni, hogy ily módon az angol közvélemény eme szövet irányíthassa. A „Sun“ figyelmezteti a császárt, hogy európai fejedelmek már korábban is megkísérelték ily módon befolyást nyerni az angol közvélemény irányításában ámde ezek a lapok, amelyek idegen szuverének befolyása alatt állottak, csak hamar elvesztették előfizetőiket és megszűntek. Így III. Napoleon a korábbi londoni „Herald“ ot vette meg, de a lap, amint ez nyilvánosságra jutott, megszűnt. Azután a „St. James Gazette“, melyet *Bismarck* akart irányítani, de a lap szerkesztőségének tiltakozása folytán a *Bismarck* terve meghiusult.

— **Kereskedők a részletügyi törvényjavaslat ellen.** A *budapesti* kereskedelmi és iparcarnok helyiségeiben — mint nekünk jelentik — ma délelőtt igen népes értekezlet volt, amelyen közel kétszáz kereskedő vett részt. Az értekezletnek az volt a célja, hogy állást foglaljon a részletügyi törvényjavaslat ellen, amely a részletügyletek elé oly nehézségeket akar gördíteni, hogy azokat szinte teljesen lehetlenné teszik.

Az értekezletet maróthi *Fürst Bertalan* nyitotta meg, kiemelve, hogy ez a javaslat óriási sérelem a kereskedőkre. Intézkedései csakis a vevő érdekeit védik, az eladóét teljesen mellőzik. Ha ez a javaslat életbe lépne, a szolid kereskedőket tönkretenné s kénytelen lenne oly elemeknek tért engedni, amelyek valóságos csapást képeznének az országra. Ha a szomszéd államban a kereskedelem mind fényesebb eredményeket tud kivívni, mért ne törekednének a magyar kereskedők is érdekeiknek fokozatos védelmére? Szükséges elvégre, hogy a magyar kereskedők is talpra álljanak s magukat elnyomni ne engedjék. A tetszéssel fogadott megnyitó beszéd után dr. *Tausz Jakab* előadó bemutatta azt a terjedelmes memorandumot, amelyet az annak idején kiküldött szűkebb bizottság megbízásából készített s amelyben fölpanaszolva a javaslatban foglalt nagy sérelmeket, kéri a törvényjavaslat több szakaszának részint törlését, részint módosítását. A memorandumhoz többen szoltak hozzá s végül elhatározta az értekezlet, hogy a munkálatot küldöttségileg fogja átnyújtani a kereskedelmi és igazságügyi minisztereknek. A deputációt *Falk Miksa dr.* országgyűlési képviselő fogja a kormány elé vezetni.

— **A becsapott püspök.** Megirtuk, hogy a multkoriban *István Vilmos dr.* szombathelyi püspököt mikép csapta be egy ügyes szőlőhá-

mos. Kiadta magát *Vértessy Gyula* miniszteri tanácsosnak, pár napig vendége volt a püspöknek, a hol uri módra élt s végül „egy szemérmes uri család” részére hatezer korona könyördományt pumpolt ki a püspöktől. A püspök a napokban vissza akarta adni a „miniszteri tanácsos urnak” a látogatást s ott a miniszteriumban fedezte föl, hogy bizony öt csunyán befizták. *Bécsből* ma az a távirati hír érkezik, hogy ott sikerült elcsipni az ál miniszteri tanácsost *Strassnoff Ignác* volt ügynök személyében, aki bevallotta a csalást. Persze a pénzt már elköltötte, abból egy fillért sem találtak nála. *Strassnoff* notórius tolvaj, Budapest területéről örökre ki van tiltva.

— **A megszalutált mopszli.** A *P. N.* meséli el a következő, jözü históriát: Katonáéknál divó szellemre jellemző egy önkéntes esete, amelyről egy vidéki olvasónk értesít. Az ezredes ur kedvelt mopszlijával együtt künn szokott ülni lakása ablakában és mikor az önkéntesek arra mennek, mind nagy parádával szalutálnak neki. Az ezredes ur kegyesen szokta fogadni a szalutálást, a mopszli is. Történt azonban, hogy egy rövidlátó önkéntes haladt el az ablak előtt. Fölpillantott sebtén és mert a mopszlit most is látta az ablakban, buzgón szalutált, amint dukál. Aztán ment tovább, mint aki jól végezte a dolgát. De alig tett pár lépést, egy főhadnagy állott elébe és ráírvait keményen:

— Önkéntes, kinek szalutált maga?

— Jelentem alássan, az ezredes urnak.

A főhadnagy szigorúan összevonta a szemöldökét.

— Ez nem igaz! Az ezredes nincs is az ablakban, csak a kutya!

Az önkéntes zavartan mentegétozött:

— Bocsanat, de rövidlátó vagyok!

— Lárifári! Jól tudom, hogy ön csak a reglamát akarta kifigurázni. Jelentkezzék rapportra.

És az önkéntest hatórai kurtavasra ítélték azzal az indokolással, hogy a mopszlit nem illetti meg az a tisztelet, ami az ezredesnek dukál.

— **Betörés a Tökölly-téren.** Ma este óriási néptömeg kísért a városon végéig egy legényt, kit egy rendőr és egy idősebb ember a városházára vittek. A suhanc neve *Mór József*, s a miatt jutott ki neki ilyen kíséret, hogy a Tökölly-tér 7-ik számú házban lévő *Lui* féle lisztkereskedésbe akart betörni. Az udvarról igyekezett behatolni, mikor *Holló* házmester észrevette. El akarta fgni, ami nagy dulakodás után sikerült neki. Végre megbirkózott a betörővel, s átadta a legközelebbi rendőrnek, kivel együtt a városházára kísérték.

— **A huszonötödik párbaj.** Nagyváradon történt. A volfi erdő híres tisztán, ahol nem egy tragikus párbaj történt, mulatságos eset játszódott le tegnap délután. A történet ott kezdődik, hogy minap este egy fogadó éttermében vidáman borozó társaságba tévedt egy barátságatlan idegen. Kissé ptyókos állapotban vetődött oda. Bemutatkozott mint egy bécsi gyár utazója, aztán a társaság zajos tiltakozása ellenére az asztalhoz telepedett. Eleinte mulatságosnak tetszett a szituáció, később azonban felháborodtak a borozó urak, mikor a jövevény mázsás, de német gorombaságokkal kezdett dobálózni. Hogy a botrányt elkerüljék, figyelmébe ajánlották a gyors és feltűnés nélkül való távozást, ami a derék embert kihezta sodrából:

— Mit, maguk akarnak engem kigolyózni innen? Hát bánja a fene, hadd legyen meg a huszonötödik párbajom.

A hős durva káromkodással hanyatlott vissza a székebe, az urak azonban nem ijedtek meg tőle:

— Takarodjék innen — kiáltott rá egy fiatal tisztviselő — mert a szolgálával huzatom ki a székéből!

Az utazó most toroka szakadtából fölnevetett.

— Kihuzat? Hát nem is tudja, hogy én olyan

vagyok, mint a Józsv-sorsjeggy! Engem nem lehet kihuzni.

Dehát az elmés gentleman mégis csak ebrudon került le, s ráadásul másnap két gondosan fésült ur jelent meg a szállásán s elégtételt kért egy megbántott uri ember nevében. Az utazó megnevezte a segédeit. A szekundánsok aztán megkezdték a tárgyalásokat és tegnap délután elegáns batárookban robbogtak a felek, a segédek, az orvosok és a pisztolyok a volfi erdő felé. A feltétel: egyszeri golyóváltás 25 lépéssel avance nélkül. A felek kiálltak, s a prim segéd illő komolysággal szavalt a békítő kísérlet sablonját, mialatt a két ellenfél, pisztoly a kézben, komoran nézett farkasszemet. Mikor a szekundáns szavai elhangzottak, a bokor mellett hirtelen felnyújtotta kezét a bécsi ur, a párbajok hőse:

— Pardon, mondani akarok valamit.

Mély templomi csönd. Egy bagoly ijedten rebent el a komoly urak feje fölött. Az elszánt ellenfél megszólalt:

— Uraim, én nem akarok békülni! Eszem ágában sincsen, de ki kell jelentenem, hogy Szegeden a becsületbíróság két ízben diszkvalifikát.

Mért mondjuk el, ami ezután történt. Elég annyi, hogy a pisztolyokat nem lötték ki, s a diszkvalifikált gentleman még a négy órai gyorsvonattal elutazott Nagyváradra. A ládáját is úgy küldik utána.

— **Véres kardpárbaj Miskolcra.** *Grünfeld* Gedeon itteni nagykereskedő ma reggel súlyos feltételekkel kardpárbajt vívott *Koos* Somával. A párbajban *Koos* felső karján sebesült meg.

— **Kivándorolt katolikus pap Dr. Dianiska** Sándor éveken át több helyen káplánkodott, de tulzó tót lévén, plébániát nem tudott kapni. Miat a brezobányai plébánia adminisztrátora, megtiltotta egy nemzeti ünnepen a himnusz éneklését a templomban, amiért azután a kasszinóból is kizárták, plébániaválasztáskor pedig megbuktatték. Ezután egy igen kis helyre került adminisztrátornak, ami annyira elkésé-ritette, hogy elköltözött Amerikába.

— **Öngyilkos gimnázista** Kecskeméten, mint tudósítónk írja, tegnap délután revolverrel föbe lötte magát *Kovács* Pál jómódu gyümölcskereskedő gimnázista fia, *Kovács* Gyula. A fiatal öngyilkos, aki a kecskeméti ev. ref. főgimnázium VII. osztályának egyik legjobb tanulója volt, hátrahagyott levelében nagyfokú idegességet és a megbukástól való félelmét hozza föl öngyilkossága okául.

— **Tűz a főváros szomszédságában.** Fővárosi tudósítónk írja: Az éjjel Budapesten az a hír volt elterjedve, hogy egész Rákos Csaba lángokban áll. A hír szerencsére tulzottnak bizonyult és mindössze három ház égett le a melléképületekkel együtt. A tűz *Mihály* András bíró udvarán támadt éjjel fél tizenkét órakor. Egy szalmakazal gyulladt ki és a tűz csakhamar átsapott a lakóházra és melléképületekre is. A bíró hozzátartozóit, akik mélyen aludtak, csak nagynehezen lehetett az égő házból kimenteni. A ház az összes butorokkal, valamint az istálló a belső jósággal együtt a lángok martaléka lett. A tűz a nagy szélvészben átsapott a *Fadrizky* testvérek két házára is, melyek szintén teljesen leégtek. A tüzet a rákoscsabai és rákoskereszturi tűzoltók oltották el, akik igazán derekasan dolgoztak. A kár nem igen nagy. A leégett házak különben biztosítva voltak. A tűz nagy riadalmat okozott a községben, minthogy a veszély a széles idő miatt igen nagy volt, úgy hogy a harangokat is félreverték.

— **Budapestről Szegedig gyalog.** A szegedi rendőrség folyosóján egy tizenegy esztendőös kis leány sirdogált ma reggel és várta ügyének elintézését. Ugy fogták el csavargásban, amint gyalogszerrel bandukolt az országúton. A leány neve *Radosics* Irma, leánya *Radosics* József kőfaragó-szobrásznak, *Klauzál* Veron fia-

nak, néhai *Klauzál* Gábor miniszternek tehát unokahuga a kis csavargó. A leány január első napjaiban eltűnt hazuról. Nem tetszett neki a mostohaanya, avagy nem azt a szeretetet tapasztalta, amit az édes anyja mellett, elég az hozzá, hogy megszökött és gyalogszerrel eljutott Zsombolyára. Ott hamarosan elfogta a rendőrség, a fősolgabírói hivatal pedig Budapestre szállította, minthogy oda való illetőségű. (Hogy miért küldenek egy olyan leányt, akinek a szülei Szegeden laknak, Budapestre: arra csak a tudós fősolgabíróság adhatna feleletet.) Elég az hozzá, hogy Budapesten a VII. kerületi előjáróság rögtön kiadta *Radosics* Irmának a cselédkönyvet, még állása is került *Klár* Jakab Ferenc József-rakparti lakatosnál. Itt aránylag elég jól bántak vele, de mikor február másodikán eltört egy tálat, kegyetlenül elverték. Elbeszélése szerint orrán-száján csurgott a vér s abban a pillanatban ismét föltámadt benne a fürj-természet, menekült tovább. Harmadikán reggel úgy, amint volt, könnyű ruhájában, béleletlen kabátjában utnak indult gyalog. A vasuti sínek mentén haladt mindig. Ha ráborult az alkony, betért a legközelebbi házba, kért egy darab kenyert és egy zugot, ahol kialudja magát. Este 9-kor ért Cegledre (ezt az utat egybuzamban tette meg), reggel ment tovább és így jutott ma, tizedik napon Szegedre. *Temesváry* Imre tb. alkapitány kihallgatta az egyébként igen okos és értelmes leányt, aki állandó sirással töltötte az idejét. Később megérkezett édes apja is a rendőrségre és hazavitte. Ezzel záródott be szomorú regényének első fejezete.

— **A tót tulzók tulkapásai.** Turóc-Szent-Mártonból írják: *Jellinek* Bertalan szucsányi körjegyző panaszos beadványban fordult Turóc-megye közigazgatási bizottságához, amelyben oltalmat kér a nép számára a tót tulzók tulkapásai ellen. Különösen *Hrdlicska* Lajos turányi ev. lelkész és hirhedt pánszláv ellen fordul a panasz, aki hivatalos állásával visszaélve, preszsiót gyakorol hivelre, hogy őket a tót tulzók táborába terelje. A közigazgatási bizottság megbizta *Beniczky* Kálmán alispánt, hogy ez ügyben sürgős vizsgálato tartson, amelynek eredménye az illetékes püspökkel fog közölni.

— **Véres esküdtválasztás.** Véres gyilkossággal végződött tegnap Bőlfenyéren az esküdtválasztás. Mikor a választásnak vége volt, a közönség a korcsmába ment és ősi szokás szerint áldomást tartott. Késő este volt, mikor felkerekedtek és hazafelé indultak. Az uton *Fodor* András oda szólt valamit *Sebestyi* Józsefnek, a ki inkarnátus csavargó. *Sebestyi* dühbe jött a *Fodor* megjegyzésén, kirántotta a csizmaszárából a kését és hasba szurta *Fodort*. A dőfés halálos volt. Mire a gyorsan előhívott orvos odaért, már csak a halált konstatálhatta. A gyilkos véres tette után megszökött. A csendőrség erélyes nyomozást indított, de mindeddig nem találta meg. Az áldozatot fel fogják boncolni, a miért dr. *Gerő* Sándor törvényszéki orvos a helyszínére utazott. A bűnvizsgálat megajtásával a tenkei járásbíróság vizsgálóbíróját bizták meg.

— **Az illetéktelen golyó.** A hosszucsórú mádarról, amely annyi eseményben jut elsőrendű szerephez, új törtéret szól. Még pedig az érdekesebbek közül. Az egész rövid: Az aradi fogházból kiszabadult a napokban egy rab. Lopásért volt elítélve s a tizenegy hónapot, amelyet a törvény reá mért, hűségesen letöltötte. Sietett haza *Világosra*. Amint benyt a házába, meglepetés érte. Megszaporodott a család. Az ám, egygyel többen vannak. A „létszám fölötti” személy pedig egy kéthetes csecsemő. Az anatómiának különösebb ismerete nem kell hozzá, hogy kitalálja: a golyó itt illetéktelenül avatkozott be egy család belső életébe. Hogy a börtönből kiszabadult férj válópört indít-e, vagy beletűz az ügybe, arról nincs hír. Lehet, hogy úgy tesz, mint *Petőfi* egy költeményének hőse, a „jó öreg, aki mit tegyen? Ringatja...”

— **Főfált templom.** Rev. J. peck angol misszionárius lelkész sok évet töltött az eszkimók földjén. Az 1897. évben hívői számára eszkimó nyelvre fordította az evangéliumot és

mintegy 150 zoaltárt és ezt kinyomatta. A benszültiek egy része megtanult olvasni s most már 80 keresztény eszkimó élt a lelkes körül, aki elérkezettnek látta az időt arra, hogy a hívőknek templomot emeljen. Mivel fa nem állott rendelkezésükre, a benszültiek negyven fokabört ajánlottak föl, melyekből könnyű lécvázra 18—20 lábnyi magas kápolnát emeltek s hogy a nagy hideg ellen megvédjék, a tetéjére és a külső falaira havat lapátoltak. Az üléseket üres ládákba szegelték össze. De ez a sajátos templom még furcsább sorsra jutott. Egyik napon éhes kutya farka rohanta meg s a havat félrekaparva, a fokaböröket mind fölfalta.

— **Zavargások a bécsi technikán.** A bécsi technikán izgatott jelenetek voltak ma délelőtt. A rektor előtt megjelent a gépészmérnöki tanfolyam hallgatóinak egy küldöttsége, és arra kérték, hogy gondoskodjék számukra tisztességes helyiségről. A rektor kijelentette, hogy nem tehet értük semmit, mert az iskola már nagyon előrehaladt és minden legcsekélyebb változás is zavarná a felolvasásokat. Mikor a küldöttség az aulában összegyűlekezett hallgatóknak beszámolt az eredménytelenséggel, nagy izgatottság támadt. Elhatározták, hogy holnapra gyűlést hívnak egybe, amelyen kimondják a technikusok sztrájkját. Miközben ezen vitáztak, heves jelenetek kerelkedtek. A „Rudolfina” katolikus egyesület két tagját a német-nemzeti diákok sarokba szorították és aztán fenyegetések és sértegetések közben kituszkolták őket az utcára. A diákok tömegesen állnak a technika épülete előtt és megbeszélik, hogy mit fognak tenni. A hangulat olyan, hogy a hallgatók legnagyobb része a sztrájk mellett van.

— **Tűz az álarcosbálon.** Páviából táviratozzák, hogy az ottani színházban tegnap este rendezett álarcos bálon a villamos lámpától egy függöny meggyuladt. A teremben óriás rémület támadt, mindenki az ajtókhöz rohant, ahol nagy torlódás támadt. Nagyobb katasztrófának csak úgy sikerült elejét venni, hogy az ajtókat kiemelték sarkukból, de így is sokan megsérültek.

— **Gyilkos pezsgős üveg.** Különös szerencsétlenség történt a napokban Szentpéterváron, a kereskedők bálján amely a leglátogatottabb mulatságok egyike szokott lenni a pétervári buliszezónban. A bálterem egyik páholyában több fiatal ember pezsgőzött ugyanis, akik csupa feltűnési vágyból a pezsgős üveget nem tették a hűtővederbe, hanem kiállították a telt palackokat a páholy párkányára. Egy véletlen mozdulat folytán ezután egy pezsgős üveg lebillent a páholy párkányzatáról és egy arra menő hölgy fejére zuhant, aki az ütéstől összeseroskadott és pár pillanatnyi kintlódás után meghalt. A szerencsétlenség áldozata Woronil dugsgazdag pétervári földbirtokos leánya.

— **Birtokcsere.** Paulisán Marjuca Szerendán Mitruné eladja az aradi 4280 sz. tjkvben felvett Illés utcai 89. sz. házat 1200 koronáért Krucsán Agra Paulisán Jánosné és Krucsán Mihálynak. — Kozesnik János és neje Svirik Franciska eladják az aradi 6477. sz. tjkvben felvett Lenkei utcai 9. sz. házat 6000 koronáért Sümegi János Bertalané Pálffy Ilonának. — Pichler János és Persa Péter eladják az aradi 897. sz. tjkvben felvett 146. □-ös üres telket 600 koronáért Bordás István és neje Szalai Borbálának. — Zsák Józsefné Schiffner Borbáia eladja az aradi 1258. sz. tjkvben felvett Angyal-utcai 7. sz. házat 1200 koronáért Kozák József és neje Miklós Reginának. — Özv. Vlazkó Jócáné Udovics Perszida ajándékba adja az aradi 6288., 8469. és 4221. sz. tjkvben felvett ingatlanokat özv. Dobró Józsefné Vlazkó Máriának. — Valenta Andrásné Vozár Róza eladja az aradi 2249. sz. tjkvben felvett György utcai 106. sz. házat 2200 koronáért Dobró István és neje Szűcs Eszternek. — Sternlicht S. eladja az aradi 1446. sz. tjkvben felvett ingatlan 4600 koronáért Ivanov Marin és neje Ivanov Marikának. — Felner Adolfné Belgráder Anna eladja az aradi 1293. sz. tjkvben felvett Péter utcai 3. sz. házat 1500 koronáért Rosenberg Józsefnek. — Philipp Rupert és neje Metterling Erzsébet eladják az aradi 6992 sz. tjkvben felvett Lipót utcai 8d. sz. házat 14000 koronáért Szalay Lászlóné Innocent Viktoria-

nak — Burján György és kiskoru Burján Mária eladják az aradi 2892. sz. tjkvben felvett Gáj Kovács utcai 40. sz. házat 2000 koronáért Borka Márton és neje Orosz Agnesnek.

— **Merénylő leány.** Budapestről jelentik tudósítónk: *Kazár József* Kovács segéd egy esztendő óta közös háztartásban él *Bognár Agnes* 25 éves leánnyal. A viszonyból egy gyermek is született. *Kazár* folyton azzal hitegette az elcsábított leányt, hogy feleségül veszi, de ezt nem tette. Végre is a leány megunt a sok ni tegetést és tegnap a N-pszicház utca 51. számú lakásukon vacsora közben ismét összevesztek, ami ann, ira indulatba hozta a leányt, hogy revolvért rántott elő és *Kazárra* lőtt. A golyó azonban célt tévesztett és a falba fúródott. A merénylő leányt letartóztatta a rendőrség.

— **Kegyetlen gyilkosság.** Temesvári tudósítónk jelentik, hogy az éjjel kegyetlen gyilkosságot történt Obad temesmegyei községben. Egy fiatal parasztgazda, *Kateu Péter* nem jó szemmel nézte, hogy édes anyja, aki tavaly özvegyesre jutott, nélkül ment *Beleucz Szilárdhoz*, egy dollogkerülő emberhez. Kattejük közt az éjjel ismét szóváltás támadt s *Kateu* dühében csákányt fogott mo-toha apjára, akinek fejét teljesen sz-tuzta s testén egyébként is oly borzasztó sebeket ejtett, hogy áldozatának összeszeronsolt véres teteme maradt a szoba padlóján. A gyilkost elfogták.

— **Köszvényesek öröme az a kellemes hír,** melyet a Zoltán féle kenőcsről számtalan meggyógyult csusz és köszvényes beteg mond. E páratlan kitűnő szer már néhány napi használat után a legmakacsabb csusz és köszvényes bajokat meggyógyítja, mit számos köszönő levél és több orvosi nyilatkozat bizonyít. Üvege 2 kor. Zoltán Béla gyógytárában, Budapesten.

— **Köszönet.** A népkönyha javára becses adományokat sziveskedtek küldeni: *Institoris Kálmán* polgármester ur 20 kor., *Hegedüs Lászlóné*, *Fetter Gézané*, *Szabó Albertné*, *Mayer Miksáné* és *Steiner Ferencné* urhölgyek 10—10 kor., *Aradi Takaré- és Segélyegylet* 10 kor., *Radó Lipótné* urnó gyűtése (*Maros Szlatina*) 41 kor. 10 fillér. A nagylelkű adakozók fogadják hálás köszönetemet. A népkönyhabizottság nevében az *elnökség*. — A szegénytanulók számára a héten a következő adományokat vetültik: *Kövér Beláné* 4 kgr. rizst, egy emberbarát 175 drb. narancsot küldött. Fogadják e nemeslelkű emberbarátok ezuton is hálás köszönetemet. Özv. *Hauser Károlyné* ezredesné, egyesületi elnök. — Alant nevezett nemesszívű adakozók voltak szivesek az aradi 1848—49-es honvédegylet pénztár gyarapítására küldeni, és pedig: Az aradi első takarékpénztár 50 kor. és a borbély ifjúság által tartott mulatságon történt felülfizetések egy részét a „Függetlenség utján 18 kor. 80 fillért. Ezen adományokért az aradi honvédegylet ezuton is a leghálásabb köszönetét nyilváníti. *Simay István* elnök. *May Soma* jegyző.

— **A könnyű tavaszi cipők legnagyobb része** megérkezett már *Porter Vilmos* Nagy-Áruházában, a Szabadságtéren. Helybeli és vidéki érdeklődők telefon útján (324. szám alatt) is tehetik rendeléseiket. A cég akármilyen nagy választékot küld a házba, kora reggeltől késő estig. Igen szépek a bál cipők, melyek azonkívül — a cég dicséretére legyen mondva — rendkívül olcsók is. Női és férfi fehérmű szintén igen nagy választékban érkezett. Juxta és tombola tárgyakat egyletek és társaságok figyelembe ajánlunk. Tíz koroná vásárlásnál minden veső életnagyságu fényképet kap teljesen ingyen, egyedül a díszes papírkertért térítendő meg 3 korona.

— **Dentolin fog-crème** a legkedveltebb fogszéplő. 1 tubus 50 fill. Vojtek és Weiszal, Aradon

— **T üzletfeleink** szives tudomására hozzuk, hogy *Révész Nándor* könyv- és papírkereskedő urat (Szabadság tér 20. szám. Telefon 265. sz.) képviselősséggel runasztuk fel, ki elfogad minden a nyomjánt, valamint az Aradi Közlöny kiadóhivatalát érdeklő megbízásokat.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ **Vizsgálat egy bíró ellen.** A budapesti büntetőtörvényszék vádtaanácsának tegnap kellett volna határoznia *Sós Kálmán* bíró letartóztatása és *Schwarzte* szabadon bocsátása ügyében. *Sárkány* vizsgálóbíró azonban a mintalapunknak

táviratozzák, még nem készült el az ügyiratok áttanulmányozásával s így mára halasztották a tanácskozást.

§ **Esküdtársi tárgyalás.** Hétfőn lesz az új esküdtársi ciklus első tárgyalása. *Belán* Nikoláj a vádlott, ki gyújtogatás büntette miatt van vád alá helyezve. Az ügyészséget *Lehrmann* Viktor képviseli.

§ **A kisújszállási kaszinó.** A budapesti esküdtőiroaság *Agoraszó Pater* enöklete alatt ma délelött nevezetes prapatvarnak kezdte el tárgyalását, amelyet két kisújszállási gavallér, *Bordács Tamás* földbirtokos és *Csegey János* indítottak egymás ellen. Tavaly a Kisújszállás és Vidéke című hetilapban *Bordács* egy nyilatvári közleményt adott ki, amelyben *Csegey* Jánost mindenféle diffamáló dologgal vadolta s többek közt azt is állította róla, hogy kigolyózták a kaszinóból. *Csegey* János védője, dr. *Keszits Antal* nyilvános rágalmazás miatt pört indított *Bordács Tamás* ellen, akinek védője, dr. *K-nedi Géza* ügyvéd, az inkriminált állítások bizonyításának kérte elrendelését. Az esküdték *Bordácsot* nem bűnösnek mondották ki, aminek alapján a törvényszék őt felmentette.

Öngyilkos ügyvéd.

(Aki megunt az életét.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, február 14.

Egy nagyváradi ügyvéd öngyilkos módon akarta eldobni az életet amelynek gyötrő terheit cipelni megunt. Beretvával metszetie fölnyakán az ereket, s tíz óra hosszat ömlött a vér, míg meghallották a szenvedő ember jajkiáltásait, és így megmentették a halál torokából.

Vekerdi Máté 51 éves báránci születésű nyugalmazott játásbíró néhány hónapja Nagyváradon telepedett le, s ügyvédi irodát nyitott a Szilágyi Dezső-utca 29. sz. házban, ahol csinos három szobás legénylakása van. *Vekerdi Máté* nős, családos ember, de familiájától különválva él, elzárkózva a társaságtól, teljes visszavonultságban. A napnak majd minden óráját irodájában töltötte, s az utcán csak akkor mutatkozott, ha a bírósághoz vitte útja. Hivatalos dolgain kívül senkivel nem érintkezett. A hatalmas, daliás férfiú, akinek megjelenése igen szimpatikus, megnyerő, nagy szenvedések nyomait viselte.

Tegnap, pénteken reggel 7 órakor házi-asszonya fojtott jajkiáltások zaját hallotta az ügyvéd szobájából. Ijedten zörgetett, de nem kapott feleletet, mire a felriasztott házbilek segítségével az ajtót betörte. *Vekerdi* ügyvéd halásápadtan, valóságos vértengerben feküdt ágyán. A takaró, a párna, a padló, a szőnyeg, köröskörül minden csupa megaludt vér, ami a hatalmas természetű férfi egész testét körülfolyta. A nyakán mély seb tátongott, amelyből bugyogva tört elő a fekete-piros vérözön. Az ágy takaróján egy jókora beretva hevert.

A házbilek hamarosan elhívták *Kazay Kálmán* dr. orvost, aki a vérzést elállítva, a sebesültet kötésekkel látta el s beszállította a biharmegyei közokórházba, ahol a kora reggeli órákban *Baranyi* Menyhért rendőrbiztos hallgatta ki.

Vekerdi Máté elmondta a rendőrbiztosnak, hogy még csütörtökön este egyneked tíz órakor vágta el beretvájával a nyakát, s mikor a kés éle a gégejét érte, elvesztette eszméletét, úgy, hogy csak reggel tért magához, amikor jajkiáltásait meghallották. Hogy tettének mi a rugója, nem árulja el. A boldogtalan ember rendkívül sok vért vesztett a hosszú tíz óra alatt, míg segítség nem érkezett. Az orvosok azt hiszik, hogy egészségét néhány hét múlva helyreállítják.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

Modern leány. Szerelmes, de azt hiszi, hogy csak „beleheccelte” magát ebbe az érzésbe. A mi kor a fiatal embert először meglátta, semmi különöszt se érezett; már pedig a regények szerint az ilyesmi az első látásnál kezdődik. A fiatal ember eleinte csupa kedvességből, vagy talán a téma hiányából, szerelemről kezdett beszélni, majd egész nyíltan kijelentette, hogy szereti. Kegyed eleinte kegyetlenségnek vélte, ha kereken elutasítja; talán a hiúságának is hizelgett, és „szerelem viszonzzerelmekelt” kezdett érdeklődni iránta, s most úgy érzi, hogy fölig van az érzelmekben. Vajjon valódi szerelem ez?

Nos kisasszony, ha csak önkénytelenül „beleheccelte” magát a szerelembe, akkor ez nem az, amit közönségesen szerelemnek nevezünk. A hogy „beleheccelte” magát, úgy ki is fogja hoccozni. Az ilyen, félig játékból, félig lehaságból keletkezett vonzalom a legtrikább esetben válik komolylyá. Talán elfogja érni, hogy „beheccelés” nélküliesz szerelmessé: akkor már nem a szerkesztői üzenetek között kell felvilágosítani kegyedet, hogy „szerelem-e az, amit érez?”

Íróndevendék. A Marseillais-t, legalább úgy irták meg, Rouget de L'ille tényleg mámoros fővel irta. A miből azonban nem következik, hogy minden költőnek, ha nagyot akar írni, be kell rugnia.

P. L. Nyitra-Komjáth. Miután annak a vidéknek eseményei nem érdeklődik közlekedésről, ami közönségünket, ajánlatára nem reflektálhatunk.

B. I. Almás-Kamarás. Az aradi állampolitikai hivatalnál megkapja a szükséges felvilágosítást. Az ajánlatot ugyanoda kell benyújtani.

I. R. Van benne valami érdekesség, de az ilyen tárgyról szóló irás csak akkor válik értékesé, ha tudományos, és új adatok alapján van fölépítve. Keressen az aktualitás körében témát magának, talán több szerencséje lesz.

Mom közölhetők. Kisvárosi Gironok. — Margithoz. — A kijátszott szerelmes. — Kaland az alarcos bálban.

Vidéki előfizető A magyar Vörös kereszt sorsjegyek legközelebbi huzása március 2 án lesz.

Blouse-selyem 60 krtól 11 frt 35 krig méterenként — a legutolsó újdonság — hármentve és elvámolva a házhoz szállítva. Dús mintaválaszték azonnal. **Henneberg selyemgyára, Zürich.** 2747

KÜZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

— A nagybuttyini takarékos és előlegzési egyesület mint szövetkezet, ma tartotta évi közgyűlését *Gurdán* Konstantin elnöklése alatt. A részvényesek örömmel vették tudomásul, hogy a takarékpénztár szépen fejlődik és virágzik és hogy egy részvényre 14 korona osztalék esik. A jelentéseket tudomásul vették és a felmentvényt úgy az igazgatóságának, mint a felügyelő-bizottságának egyhangulag megadták. *Popper Ignác* könyvelőnek 120 korona jutalmat szavaztak meg ügybuzgó munkájáért. Végül a Buttyinból eltávozott *Liptay Ferenc* helyébe *Róth Henriket* választották meg felügyelő-bizottsági tagnak.

Budapesti áru- és értéktőzsde.

— Az *Aradi Közlöny* távirati tudósítása. —

Budapest február 14.

Déltőzsde. Buzakinálát mérsékelt, vételkedv gyöngye Nyugodt irányzat mellett 12,000 métermázsa kerül forralomba, változatlan áron. Egyéb gabonaneműek változatlanok. Időjárás szép.

Heti behozatal 63,000 métermázsa.

Esti tőzsde. Berlin változatlan, páris 15-el olcsóbb.

Zárlat 12 órákor:

Buza 1903. áprilásra	7.50—7.51
Buza októberre	7.56—7.58
Rozs 1903. áprilásra	6.59—6.60
Zab 1903. áprilásra	6.09—6.11
Tengeri 1903. májusra	6.04—6.05
Tengeri júliusra	6.11—6.12
Repce augusztusra	11.70—11.80

Zárlat 5 órákor:

Buza 1903. áprilásra	7.54—7.55
Buza októberre	7.61—7.62
Rozs 1903. áprilásra	6.63—6.64
Zab 1903. áprilásra	6.15—6.16
Tengeri 1903. májusra	6.08—6.09
Tengeri júliusra	6.15—6.16
Repce augusztusra	

Zárlat 5 órákor:

Osztrák hitelrészvény	692.25
Magyar hitelrészvény	746.75
Lezámitolóbank részvény	455.25
Rima-Murányi vasúti részvény	488.50
Osztrák-magyar Államvasúti részvény	697.50
Közuti vasút	625.50
Városl villamos vasút részvény	320.—

Budapest-kőbányai sörteskereskedelem.

— Február 14. —

Magyar elrendelés: Öreg nehéz páronként 400 kilogrammon felül sulyban 122—4 fillérig, öreg közép páronként 300—400 kilogramm sulyban — fillérig, fiatal nehéz páronként 320 kilogrammon felül sulyban 126—8 fillérig, fiatal közép páronként 251—320 kilogramm sulyban 125—6 fillérig, fiatal könnyű páronként 250 kilogramm terjedő sulyban 124—5 fillérig.

Szerbiai: Nehéz páronként 280 kilogrammon felül sulyban 123—5 fillérig, közép páronként 240—260 kilogramm sulyban 122—3 fillérig, könnyű páronként 240 kilogramm terjedő sulyban 121—2 fillérig.

Sörtészám: Február 11. napján volt készlet 20,546 darab, február 12. napján fölhatott 397 darab, február 13. napján elszállított 411 darab, február 13. napján maradt készlet 20,532 darab. Üzlet: Változatlan.

Értesítés.

Van szerencsém tisztelettel tudatni, hogy Atzél Péter-utca 1. sz. a. (az udvarban) volt

kölsönkönyvtáramat
 ugyszintén **Andrássy-tér 20. sz. a.**
 könyv-, zenemű-
 és papírkereskedésemet
 az ugyancsak **Andrássy-tér 20. sz. alatti**
Fischer Eliz
palotába
 helyeztem át.

A nagyérdemű közönség további szives pártfogását kérve, vagyok

kiváló tisztelettel:

KERPEL IZSÓ

Vasúti közlekedés.

— Érvényes 1903. évi október hó 1-estl. —

ARADROL	ARADRA
Budapest felé indul:	Budapest felől érkezik:
Nagyváradra reggel 5.10	Személyvonat reggel 6.05
Gyorsvonat reggel 8.18	Személysz. tv. reggel 9.10
Személyvonat d. e. 11.20	Gyorsvonat délelőtt 11.51
Személysz. tv. d. u. 4.45	Személyvonat d. u. 3.32
Gyorsvonat délután 4.21	Gyorsvonat este 7.11
Személyvonat este 9.35	Szm. Szolnokról este 9.—
Erdély felé:	Erdély felől:
Személyvonat reggel 6.35	Soborsinról reggel 6.59
Gyorsvonat délután 12.11	Személyvonat d. e. 10.50
Soborsin délután 2.04	Kadnáról délután 2.36
Személyvonat d. u. 4.07	Gyorsvonat délután 4.06
Kadnáról délután 7.23	Személyvonat este 8.57
Temesvár felé:	Temesvár felől:
Személyvonat reggel 6.15	Vegyesvonat d. e. 10.43
Személyvonat d. e. 11.58	Személyvoat d. u. 3.44
Vegyesvonat délután 5.—	Személyvonat éjjel 10.59
Szeged felé:	Szeged felől:
Vegyesvonat reggel 7.10	Személyvonat reggel 8.35
Személyvonat d. u. 4.11	Vegyesvonat este 7.06
Brád felé:	Brád felől:
Személyvonat reggel 6.25	Gurahonczról szm. r. 8.03
Vegyesvonat d. u. 12.06	Vegyesvonat d. e. 11.—
Gurahonczig szm. dn. 4.30	Személyvonat este 6.56

REGÉNY-CSARNOK.

A távollevő.

— Francia regény. —

Irtá: **Montégnat Maurice.**

[40]

(Folytatás.)

NEGYEDIK RÉSZ.

XI.

Mikor Falkenberg Henrik hazatért honába, Svédországba, és rokonai csodálkoztak fáradt, vonásain, egész mivoltának csüggedésén.

— Sokáig jártad az iskolákat Franciaországban . . . mit tanultál? — kérdezték tőle.

— Szenvedést, — felelte Henrik.

Ekkor kitalálták, hogy valami fájdalmas titkot hozott magával s a békés északi emberek, akik éppen nem kíváncsiak, tisztelték a titkát, s nem zavarták kezdezősködéssel. S Henrik félrevonultan élt emlékeivel, bár más környezetbe ültette is át őket.

Azok közé a kiválasztott lelkek közé tartozott Falkenberg, akik csak egyszer szeretnek, még akkor is, ha ez az egyetlen szerelem csalódott vagy méltatlan volt. Éveken át csak azt fogadta el az élettől, amit el kell fogadnunk, hogy meg ne haljunk: vegetált. Hidegen nyugodtan tett jót, de a részvét éppen csak érintette s nem foglalta el lelkét. Mégis volt alkalom, amikor a tekintete engedett a szokott merevségből; s ez olyankor volt, amikor családokat látott, ahol az unokák körülvezték az őseket, ahol négy nemzedék volt együtt, hófehér, őszöcsavarodó, barna és szőke fejek. Akkor a visszaemlékezéstől könnye s lett a szeme pillája, mert Henrik az elvesztett Renéeben nemcsak a szeretőt gyászolta, hanem a feleséget s az anyát is, amivé lennie kellett volna, új család kuftejévé, kiinduló pontjává jövő teremtményeknek a kik egyszersmind az övéi Henrikéi is lettek volna.

S Falkenberg elképzelt, hogy hogyan közeledtek volna lassankint a távol jövő felé, hogyan követte volna ő Renée-t, hogy hogyan szerette volna egész életében, mindig ugyanavval a szerelemmel, mint ifju s mint fehérnajú agastyán.

Nem lehetett; egyedül kellett maradnia s az egész élete véget ért, mikor Renée-től elszakadt.

Mikor emlékei fölött már több esztendő elsubant, Falkenberg lassankint megint kezdett körültekinteni a világban, észrevette, hogy a világ még mindig áll s közeledni kezdett újra az emberekhez, újra eloglalta helyét a társadalomban, szóval meggyógyult, de úgy, mint a sebesült, aki egész életére nyomorék marad.

Nem futott el többé bolond módon, ha fiatal asszonnal, vagy fiatal leánnyal találkozott, bár még mindig állhatatosan vonakodott a megházasodástól. Végre úgy látszott, hogy nyárs polgára lesz, mint a többi, csak valamivel komolyabb, ami tanácsainak nagyobb nyomatókat adott Ha Franciaországra gondolt, szomorúan mosolygott, de mosolygott, mint mikor valaki olyan vidékre gondolt, ahol nagy veszedelemben forgott.

A szenvedélye napról-napra halványodott, lassan, lassan tűnt el, mint az erős illatszert, amely nagyon sokáig illanik el. Renée árnyképe visszamerült a tegnapi ködébe, néha-néha egészen beleolvadt s csak akkor lett láthatóvá, ha maga Henrik idézte fel.

Falkenberg megbocsátott s mint férfi haladt tovább az utján, s mikor eljött az érett kor, nagyrésztben már feledett, vagy legalább is keserűség nélkül adta magát oda az emlékezésnek.

Egy nap mégis azt gondolta:

— Renée most már harmincöt esztendő!

O maga harminchét volt, nagyon öregnek képzelte magát s buskomorabb lett még a szoktnál is. Most amikor azt hitte, hogy vége van mindennek, lelke ki van száradva, mint a korhadt fa, amikor neveltségnek találta még csak gondolni is a szerelemre, elő zör egészen bizonytalanul, aztán mind határozottabban fogta el a vágy, hogy viszontlássa Párisat, a Tournon utcát, a régi kétségtelenül szeretőre élő jóbarátokat, Deschellerint, Dombaslest, Gábort, igen Gábort és Renée-t, akiknek gyermekeit szeretni akarta.

Most már őszintén tehetted a kezét a szívére — ott benn nem vonaglott már semmi, egyetlen egy sebes hely sem Az ő korában már nem keres az ember kalandokat. A puszta gondolatra is, hogy még elég hiu volna, hogy ne bízzék magában, a vállát vonogatta:

— Mondd csak Illés, hiszed e, hogy már tal vagyunk a szerelmeskedésen? — kérdezte szomszédját, Terse Illést, a kövér sörfőzőt.

Illés kivette a szájából a pipát, ámulva meresztette ki a szemét erre a hihetetlen kérdésre s végre hangos, naiv nevetésben tört ki.

Hallod e Fatkenberg; hiszen már is úgy őszbecsavarodik a hajunk, mint ahogy megcsalt férjeknek szokott. Zárd be a szívedet, nyisd ki a pincédet s akkor minden jól megy.

Henrik ebben megnyugodva határozta el, hogy a jövő héten elutazik s véghez is vitte tervét. Utközben megőrizte azt a békés lelki nyugalmat, amelyre olyan büszke volt s lelki megrázkodtatás nélkül volt képes látni a tengert, meg azokat a városokat, amelyeket tizenkét esztendővel azelőtt álmodozó szemmel látott először. Az utazás mu'attatta. De mikor kilépve a pályaházból, egyszerre ott volt Párisban, ebben a különös, lázasan tikkasztó légkörben, egyszerre mintegy kábultan állt meg; rögtön egészen mássá lett s szinte megbánta, hogy visszalért.

Itt az ember sohasem biztos a szívére; nyugalmas országok nyugalmassá teszik az embert; a sokoldalú, lázas ellentmondó szörnyű Páris tébolyodott gondolatokat szül.

Attámolygott az utcákon, amelyeknek zaja elkábította, amelyeknek nyüzgése nyugtalanította, csaknem megijesztette. De rögtön az első nap meg akarta kezdeni zárándokutját azokhoz a helyekhez, amelyek ifjúságában járt be. De tizenkét esztendő után a régi cimboráit akarta újra megtalálni?

Egy reggeli lap, amelyet csupa unalomból vett meg, nyomra vezette.

„Vermonton ma ígéréthez képest meg fogja interpellálni a gyarmatügyi minisztert; az ülés nagyon izgatottnak ígérkezik, a miniszterium napjai meg vannak számlálva.”

Vermonton, aki mindig annyit beszélt politikáról? Igen, ez ő volt. Henrik elhatározta, hogy elmegy a képviselőkamrába, ott majd kap felvilágosítást, beszél Vermontonai, s ha csakugyan ő az, meg fogja tudni tőle több barátjuk sorsát.

E gondolatokra elfelejtette aggodalmait, titkos gondjait; most már nemsokára viszont fogja látni Morsalinst, Dombaslest, Deschelle-rint, mind, mind — Renée-t is.

Ah, Renée most már bizonyosan jó család anyja, megbizott, egy cseppet sem poetikus, nem kell félni tőle... Talán meg is halt, gondolta hirtelen s az egész testén átfutott a hideg. Persze a halállal mindig számolni kell... Régi barátai közül talán már csak három-négy él; azok a hangok, amelyeket az utcán hallott, talán szintén az elmúlt barátok hangjai voltak?

Kilépett a pályaházból, s megszólított egy bérkocsist:

— Hajtson a Bourbon palotához.

(Polytatása következik.)

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru- és értéktőzsdén.

Budapest, február 14.

Magyar aranyáradék 4%	121 25
Magyar koronajáradék 4%	99 55
Magyar arany 4%	93 88
Magyar ezüst 4%	—
Magyar keleti vasút	—
Magyar földterhermentesítési kötvény	99 75
Magyar italmegváltási kötvény	—
Horvát-szlavon földterhermentesítési kötvény	99 50
Magyar nyerevényorszójeggy kölcsön	201 50
Tízszázalékos és szegedi kölcsön	100.—
Oestrák papírjáradék	100 75
Oestrák járadék ezüst	100 75
Oestrák járadék arany	121.—
Koronajáradék	101 50
1860-iki államsorajegyek	154 50
Oestrák-magyar bankrészvény	1580 —
Magyar hitelbankrészvény	746 —
Oestrák hitelbankrészvény	692 25
Oestrák-magyar Államvevő	698.—
20 frankos arany (Napoleonkor)	19 07
Német birodalmi márká	117 05
London	239 95
Paris	95 37
20 márkás arany	23 41

NAPIREND.

Február 15. Vasárnap. Róm. kath. naptár: Hatvanad vasárnap. — Protestáns naptár: Hatvanad vasárnap. — Görög-keleti naptár (február 2.): Hetvened vasárnap. — A nap két 6 óra 50 perccor. nyugszik 5 óra 6 perccor.

Kölosey-könyvtár. Nyitva van hétfőn, szerdán és szombat délelőtt 11 $\frac{1}{2}$ —12 $\frac{1}{2}$ óráig; kedden, csütörtökön és pénteken délután 1 $\frac{1}{2}$ —2 $\frac{1}{2}$ óráig; vasárnap és ünnepeken zárva. Helyiség: Erekye-muzeum helyisége melletti ülésterem

Időjárás. A központi meteorológiai-intézetnek Aradra küldött táviratai szerint a mai napra a következő időjárás várható: Elvélve csapadék, éjjeli fagy.

Február 15. Az aradm-gyei takarékpénztár részvénytársaság közgyűlése délelőtt 10 órakor. — Az aradi iparosok első betegsegélyző és temetkezési-egylet közgyűlése délelőtt 9 órakor. — Az aradi hi. atalnszolgák betegsegélyző és temetkezési-egylet közgyűlése délután 3 órakor (Városház.) — Az aradi ipar és népbank részvénytársaság közgyűlése délelőtt 11 órakor.

Nemzeti színház.

Vasárnap, 1903. évi február hó 15-én:

Bérletszűnet. Bérletszűnet.

Délután 3 $\frac{1}{2}$ órakor, fél árkakkal:

A király házasodik.

Történelmi vigjáték 3 felvonásban. Irta: Tóth Kálmán.

SZEMÉLYEK:

Anyakirályné Csigaházi E.	István bán	Győre Alajos.
I. Lajos	Erzsébet	Gazdi A.
Fiorhercegnő Daróczy Ilka.	Kopjai Imre	Zilahi Gyula.
Magnificus Nemeth J.	Udvarmester	Balog Arpad.
Doctissimus Tukorai L.	Udvári követ	Gózon Bela.
Kont Miklós Csiky László.	Farni gróf	Abai Gyula.

Kezdete délután 3 és fél órakor.

Bérlet 133. sz. Páratlan.

Este 7 $\frac{1}{2}$ órakor, rendes árkakkal:

Niobe.

Énekes játék 3 felvonásban. Paulton után írta: Pásztor Arpad. Zenéjét írta: Stoll Karoly.

SZEMÉLYEK:

Dünn Péter	Polgár S.	Lord Tomkyns Győre Alajos.
A felesége	Pajor Agnes.	Niobe Rózsa Lili.
Hety, húga	Singhoffor V.	Myfton Helén Gőz Aranka.
Harry	Szabó József.	Kertész Tukorai L.

Kezdete este 7 és fél órakor.

NYILTTÉR.*

Dr. Viski Pál

orvostudor, 402

OPERATEUR.

Rendel: D. e. 9—10-ig.
D. u. 2—4-ig.

Lakik: Zrinyi-utca 4b. I-ső emelet.

Kiadó nagy műhely

Boros Beni-tér 2. sz. házukban egy 12 méter hosszú, 5 mtr. széles

világos nagy műhely

lakással, esetleg lakás nélkül

— kiadó. —

Értekezhetni a tulajdonos Kneffel Károly és fia vaskereskedő czégnél Aradon.

Borbás Lajos,

szobafestő és mázó, 402

Arad, Weitzer János (volt Templom-utca 12.)

Ajánlja magát a nagyérdemű helybeli és vidéki közönség figyelmébe mindennemű szobafestő és mázó munkát elkészítésére, u. m.: ereszlet és lényezést a legegyszerűbbtől a legdíszesebb kivitelig jutányos árk mellett.

Szolid, pontos és lelkiismeretes munkák előállításáról a t. háztulajdonos és lakásbérletk bízottáknak. 358

A fűtési idény alkalmából ajánlunk elsőrendű szagtalan

fűtő kőszenet

100 kiló 3 korona 40 fillér;

ugyszinte darabos

légszesz pirszenet (koks.)

100 kiló 4 korona 40 fillér;

5 és 10 mm. egyszeri vételénél

árkedvezmény

kétszer mosott, valódi porosz

kovács-kőszenet,

100 kiló 4 korona 40 fillér;

rostált darabos

bükk faszzenet

100 kiló 4 korona 40 fillér.

Megrendelések pontos eszközlése és hazaszállítása végett fél napi időt kérünk.

KNEFFEL KÁROLY és FIA

vaskereskedése Aradon.

Telefon szám 139.

AZ ARADI KERESKEDŐK KÖRE

HELYESZKÖZLŐ ROVATA

A kör helyeszközlő-osztályának helyisége SZABADSÁGTÉR 7. I. EMELET.

Hivatalos órák:

Este 9—10 óráig, vasárnap és ünneppnap d. u. 4—5 óráig. Tagok úgy a vidékről, mint helybeliek, naponta főlvé-
tenek.

Az állásközvetítés teljesen ingyenes. A kör tagjai előnyben részesülnek. Levélbeli felvilágosítást csak válaszbélyeg küldése mellett ad a helyeszközlő-osztály.

Keresünk:

Aradi papirkereskedés részére gyakorlott, fiatal segédet.
Vidéki nagykereskedéshez a magyar- és német levezetésben jártas irodai gyskornokot.
Vidéki rőfös- és vegyeskereskedés részére fiatal segédet.
Vidéki fűszerkereskedésbe fiatal izr. segédet.
Vidéki rőfös és vegyeskereskedés részére a német- és román nyelvben jártas, fiatal segédet.

Ajánlunk:

A vas-áru szakmában teljesen jártas, 34 éves r. kath. segédet, aki a könyvviteli teendőkbén is jártas.
Egyetemi kvalifikációval bíró intl. egyént magán-titkár, gyári, vagy uradalmi pénztárosnak, vagy valamely vállalat gondnokául, ki ily állásokban már működött. Övédekkel rendelkezik.
Elsőrendű nagykereskedő cégnél sok évi gyakorlattal bíró könyvelőt, naponta 1—2 órai irodal foglalkozására.
A fűszer- és csemege áruszakban teljes jártassággal bíró intel ügyes fiatalembert.
Volt aradi idősebb kereskedőt, írásbeli, könyvelési munkálatokra, vagy üzleti megbízásokra.
A vegyesáru szakban minden igényeknek megfelelő segédeket.

AZ ARADI KERESKEDŐK KÖRE HELYESZKÖZLŐ OSZTÁLYA.

Klein Sándor, Képpich Zsigmond,
titkár. igazgató.

S z e s z ü z l e t.

— Február 14 —

Más jegyzéseink: Készárú nagyban nyere szesz 115 korona, kicsinyben 117 korona; finomított szesz nagyban 18 korona, kicsinyben 120 korona hordó nélkül, per 100 liter %, beleértve 70 korona fogyasztási adót.
Szárított mosók 12'90—13'— korona mmásanként.

Szőlőkarót

I. rendű hasított tölgyfából 2 méter hosszban

Karánsebes állomásról szállítva
ajánl

Schmidl és Ungár
cségg 2673

Budapest, V. Nádor-utca 30

Egy 3 szobás

udvari lakás

és egy

bolthelyiség

a Hunyady-utczában

május elsejére

k i a d ó.

Bővebbet Münz Ferencz háztulajdonosnál, Hunyady-utca 1. szám. 465

1788—1903. k. b.

Hirdetés.

Értesitem a város lakosságát, hogy Wehle Emil bécsi droguista által „Porkus“ „Pereusin“ nevek alatt forgalomba hozott állathizláló szerek kereskedésekben és gyógyszerárakban tartása és árusítása tilos. Aki ezen állathizláló szert árusítja, szigorúan fog büntettetni. Arad, 1903. február hó 10-én.

Sarlot,
főkapitány.

Magy kir államv. üzletv Szeged.

1909—1908. I. sz.

Pályázati hirdetmény.

A magyar kir. államvasutak szegedi üzletvezetőségének 1903. év márczius havától ugyanazon év augusztus hó végeig szállítandó 10000 drb. 1.60 m. hosszú lehetőleg száraz III. rangú tölgytalpfára van szüksége, a melyek szállítására nyilvános pályázatot hirdet.

A részletes feltételeket tartalmazó „Ajánlati-felhívás“ valamennyi államvasuti üzletvezetőségnek megtekinthető s alulírott üzletvezetőségnek díjtalanul megszerezhető.

Ajánlattevők kötelesek az ajánlott talpfa értékének 5%-át mint bányapénzt készpénzben, vagy állami letétekre alkalmas értékpapirokban 1903. évi február hó 20. án déli 12 óráig alulírott üzletvezetőség gyűjtőpénztárába letenni.

Az ivenkint egy koronás magy. okmánybéllyel ellátott ajánlat lepecsételve és ezen külczimmel: „Ajánlat III-ad rangú talpfák szállítása iránt 1909—1908. számhoz“ folyó évi február hó 21-ik napjának déli 12 órájáig a szegedi üzletvezetőség I. általános osztályánál benyújtandó, illetve oda posta útján beküldendő.

Szeged, 1903. évi január hóban.

Az üzletvezetőség.

(Utánnomás nem díjazatik.)

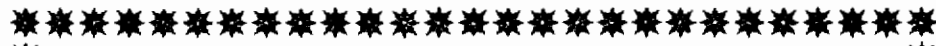

vegyileg tiszta Borax

test-, bőr- és egészség-ápoló.

Ha a „Kaiser-Borax“-ot a mosdóvizben állandóan használjuk, úgy a bőrt finomá és puhává teszi, úgy a hideg, mint a meleg fürdőkben üdítőleg hat és megakadályozza a ragadós betegséget, megszünteti a láb izzadását és egyéb kellemetlen kigőzölgéseket, kitűnően használható sebek kezelésénél, a száj, fogak és haj ápolásánál. A Kaiser-Borax kitűnő szolgálatokat tesz a háztartásban mint tisztítószer. A valódi „Kaiser-Borax“ piros dobozokban fenti védjeggyel ellátva 15, 30 és 75 fillérért mindenütt kapható. Használati utasítás minden dobozban. Parfümözött Kaiser-Borax finom dobozokban 1 koronáért és 50 fillérért kapható. Kaiser-Borax-szappan 1 drb. 80 fill. — Tola-szappan 1 drb. 40 fillér. — Kaiser-Borax-fogpor 1 doboz 80 fillér.

Egyedüli készítő Gottlieb Voith, Wien, III.

Nagyszebeni Földhitelintézet.

A legelőnyösebb feltételek mellett engedélyezünk

jelzálogkölcsonöket

30 $\frac{1}{2}$, 38, 40 $\frac{1}{2}$ és 50 évi visszafizetésre (amortisációra) féléves részletekben, melyekben úgy a kamat, mint a tőke törlesztése benlogialtatik.

A kölcsönök készpénzben a záloglevelek teljes névértékben fizettetnek ki.

A kölcsönök közvetítését eszközli megbízottunk

Szücs F. Vilmos Aradon,

ki is mindennemű felvilágosítással szolgál.

Nagyszebeni Földhitelintézet.

Hivatkozva a fenti hirdetésre, kérem a t. jelzálog kölcsönt kereső közönséget, hogy úgy mint eddig, továbbra is bizalommal forduljon ügyeivel hozzám, elvem mindenkor a közönség szolid kiszolgálása volt s marad is

A bekebelezési költségeket kívánatra előlegezem, díjazásom utólagos.

Tisztelettel

SZÜCS F. VILMOS

ingatlan és földhitel kölcsönintézet 38

Arad, Boros Beni-tér 22. sz. (Spielmann-ház) I. emelet.

Városi és megyei telephon 509.

A Világosi Cognacgyár Részvénytársaság

(Alapított 1891. évben!)

aradi főraktára:

Krausz Elemér és Társai

drogueria a vörös kereszthez

Andrássy-tér 20. szám.

Városi és megyei telefon szám 507.

Ajánlja különösen a következő fajtákat: 34

	Nagy üveg	Kis üveg
Cognac * *	3.20 kor.	2.00 kor.
Cognac * * *	4.00 "	2.50 "
Cognac Bonus +	3.50 "	2.20 "
Cognac Melior + +	4.50 "	2.50 "
Cognac Extra + + + +	7.00 "	4.00 "

Nagyobb vételnél megfelelő engedmény.

Alkalmi ajándékképpen való elküldésre igen csinos posta dobozok állanak rendelkezésre.

M. kir. Államv. üzletv. budapest-jobbparti üzletvezetősége.

3775—1903 III. szám.

Pályázati hirdetmény.

A m. kir. államvasutak Komárom állomásán levő pályavendégülői bérletére 1903. évi július hó 16-tól számítandó három évi időtartamra, azaz 1906. évi július hó 15-éig leendő bérbeadása iránt ezennel nyilvános ajánlati tárgyalást hirdetünk.

Az 1 koronás bélyeggel és „Ajánlat a magy. kir. államvasutak Komárom állomásán levő vendégülői üzletnek bérletére, a 3775. számhoz“ felirattal ellátott, nemkülönb a kelő okmányokkal (iparrendély, erkölcsi bizonyítvány, stb) felszerelt ajánlatok 1903. évi márczius hó 14-ének déli 12 órájáig a m. kir. államvasutak budapest jobbparti üzletvezetősége titkári hivatalához (Budapest, külső Kerepesi-ut 8. ház) posta útján, térti bevénnyel nyújtandók be.

Bányapénz fejében pedig 600 hatszáz korona készpénzben, vagy állami letétekre alkalmas értékpapirokban, nevezett üzletvezetőség gyűjtőpénztárájánál 1903. évi márczius hó 13-ának déli 12 óráig leteendő.

Értékpapírok a budapesti, illetőleg a bécsi tőzsdén legutóbb jegyzett, tízennegy napnál nem régebb árfolyam szerinti értékben, de legfeljebb csak névértékben fognak számíttatni.

A vendégülői bérletére vonatkozó feltételek ezen üzletvezetőség forgalmi és kereskedelmi osztályában (Budapest, külső Kerepesi-ut 8. ház I. emelet 33. ajtó) vagy a budapest-jobbparti keleti p. udvar, győri és szabadkai forgalmi főnökségnél a hivatalos órák alatt megtekinthetők, miért is az ajánlattevőkről feltételeztetik, hogy a feltételeket ismerik és azokat magukra nézve kötelezőnek elfogadják.

A feltételektől eltérő, vagy a kitűzött határidőn túl érkezett ajánlatokat figyelembe venni nem fogjuk.

A m. kir. államvasutak fenn tartják maguknak azon jogot, hogy az ajánlattevők közül — tekintet nélkül a felajánlott bérösszegre, szabadon választhassanak.

Megjegyezzük még, hogy a vendégülős lakásul szolgáló szobák és mellékhelyiségek, továbbá az I. és II. oszt. éttermeknek s tálalónak fűtéséről és világításáról a bérlet tartozik gondoskodni, míg a III. osztályú váró- és étterem fűtése és világítása fele részben a bérberdő vasut, fele részben pedig bérlet által fog eszközöztetni.

Budapest, 1903. január hó.

Az üzletvezetőség.

(Utánnomás nem díjazatik.)

Nyári mulatóhely

eladó vagy bérbevehető

AMERIKA.

Kitünő forgalmu, az aradiak kedvenc nyári mulatóhelye, kellemes, egészséges helyen, a Maros közelében, szép befásított kerthelyiséggel, lakással, külön kimérő helylyel, fedett helyiségekkel, tekepályával, külön tánczterrel, berendezéssel

kedvező fizetési feltételek mellett

eladó vagy bérbevehető.

Bővebb felvilágosítás nyerhető a tulajdonosnál 458

Eötvös utca 2. szám, I. emelet.

Méltányos árak mellett
S Z É P

Báli meghívók.

Tánczrendek!

Levélpapírok!

Borítékok!

Névjegyek!

Gyászjelentések!

Számlák!

Falragaszok!

és minden egyéb
NYOMTATVÁNYOK

készíttetnek a legnagyobb választékban

az
Aradi nyomda részvénytársaságnál.

Biedl József

szobafestő és mázó, fa- és márvány imitáló

A R A D,

Vörösmarty-u. 3. (a színházzal szemben.)

Elvállal minden szakmába vágó munkákat, kényesebb

szobafestést

is, valamint mázóást és mindennemű kül- és belföldi íak imitálását (floderozást) a legszebb és legizlésebb kivitelben.

Jutányos árak

mellett.

Elvállalom lakásoknak poloska és féregmentessé tételét, teljes jótállás mellett. Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek. 137

Veitzer János-utcza

(volt Templom utczával szemben) egy elegánsan berendezett

uri-szabó üzletet

nyitottam, hol mindennemű bel és külföldi szövetekkel felszerelve a legmagassabb igényeknek meg felelek.

Pontos és gyors kiszolgálás, ugyszintén jutányos árak.

Magamat a nagyérdemű közönség becses pártfogásába ajánlva, kitünő tisztelettel

Holländer Illés

uri-szabó

Batthyány-utcza 21.

Brassay Testvérek

Aradon, Ferray-utcza.

A tavaszi évadra a legszebb párisi és bécsi fűző-szövetek megérkeztek, kérjük a t. hölgyközönséget becses megrendeléseikkel szerencsétlenni, ugyszintén kész fűzők divatos alakban legolcsóbb árakban kaphatók. 459

M. kir. államv. üzletv. Aradon.

37997—1902. sz.

Pályázati hirdetmény.

A magy. kir. államvasutak aradi üzletvezetősége nyilvános ajánlati tárgyalást hirdet a Várulja Hátszeg állomáson kibővitendő áruraktárral és a Petrozsény állomáson átalakítandó és kibővitendő felvételi épülettel kapcsolatos munkákra.

A tervek, a költségszámítások, a szerződési tervezet, az ajánlati minta, pályázati feltételek, valamint az 1887-ben kiadott általános és részletes feltétlfüzetek és az „épületek leírása“ Aradon a magy. kir. államvasutak üzletvezetőségnek pályafentartási osztályában hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Az ajánlatokat legkésőbb 1903. évi márczius hó 10-én déli 12 óráig kell benyújtani, alulírott üzletvezetőség általános osztályánál.

Az ajánlatokat egy koronás, az ajánlat mellékleteit ivenként 30 filléres bélyeggel ellátva, lepecsételve és a következő felirattal kell benyújtani:

„Ajánlat a v.-hátszegi áruraktár és a petrozsényi felvételi épület bővítési munkáira“.

Ajánlatok benyújthatók ugy az összes munkákra, valanint külön a v.-hátszegi áruraktárral és külön a petrozsényi felvételi épülettel kapcsolatos összes munkákra.

Az ajánlat benyújtását megelőző napon, vagyis 1903. évi márczius hó 9-én déli 12 óráig a v.-hátszegi áruraktárra pályázóknak 400, azaz Négyszáz korona, a petrozsényi felv. épületre pályázóknak pedig 900, azaz Kilencszáz, az összes munkákra pályázóknak 1300, azaz Ezerháromszáz korona bánatpénzt kell a magy. kir. államvasutak aradi üzletvezetőségének gyűjtőpénztáránál akár készpénzben, akár állami letétekre alkalmas értékpapírokban letenni.

A bánatpénzről szóló letétjegy az ajánlathoz nem csatolandó.

Az értékpapírok a legutóbb jegyzett árfolyam szerint számítatnak, de növértéken felül számításba nem vétetnek. Csak idejekorán beérkezett írásbeli ajánlatok szolgálhatnak a tárgyalás alapjául. Távirati uton tett ajánlatok figyelembe nem vétetnek. Posta utján beküldött ajánlatok és bánatpénzek térti vevénnyel adandók fel. Az ajánlatok feletti döntés határideje a pályázati határidőtől számított 2 hétben állapittatik meg, a bánatpénzek visszaadása pedig a döntéstől számított 8 napon belül eszközöltetik.

Aradon, 1903. évi február hó 4.

Az üzletvezetőség.

(Utánnyomás nem díjazatik.)

1793

BEDŐRZŐLÉSRE CSUZ, RHEUMA ÉS IDEGFÁJDALMAK ELLEN, AZ INAK ÉS IZMOK ERŐSÍTÉSÉRE.

KWIZDA FLUID. Mogyóvédjegy.

Tourista fluid. Kwizda kőszvény fluidja.

Erősítés és erőmegújítás orvéljából eredménynyel használják az összes turisták, kerékpárosok és lovaglóknak nagyobb utak után.

1 üveg ára 2 kor. 1/2 üveg ára 1 kor. 20 fill.

Valódi minőségben kapható a gyógyszerárakban.

Főraktár:

Kwizda Ferencz J.

cs. és kir. ausztr. magy. rom. kir. és bolg. f. jedelmi udvari szállító, kerületi gyógyszerész.

Korneuburg, Becs mellett.

Az alváczaí fürdő

nagy étterme,

a szükséges hozzávaló mellékhelyiségekkel és nagy jégveremmel

bérbe adandó.

Ajánlatok február hó 20-án déli 12 óráig az uradalom felügyelőségéhez, Nagy-Halmágy intézendők.

Neumann Antal
zongora készítő és hangoló
ARADON.

Van szerencsem tisztelt rendelőknek szíves tudomására adni, hogy zongora-készítő és hangszer iparomat

Deák Ferencz-utca 36. sz.
(Hirschmann-féle házba) helyeztem át, hol azt a mai igényeknek ujonnan rendeztem be. 241

Kitűnő

asztali bor

literes palaczkban

! 26 krajczár!

Gróf László

fűszerkereskedőnél 451

Kossuth-utca 24.

Czimek

bármely ország- és szakmából, ajánlatok szétküldése és üzleti összeköttetések létesítése czéljából (postadíj jótállásával) Rosenzweig József és fia Nemzetközi Czimirodájában Budapest, V., Nádor-utca 13. sz. 1670
Prospektus bérmentve.

Hirdetmény.

A gazdaközönség tudomására hozatik, hogy az állami fedező-mének az aradi fedeztetési állomásra megérkezvén a fedeztetés f. hó 15-én kezdetét veszi.

Városi kamarási hivatal.

123/1903. V. 7/2. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírott kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. czikk 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy az, aradi kir. járásbíróóság 1903. V. 7/1 számú végzése által Szénási Gyula végrehajtató javára, Messer Lajos és neje ellen 132 kor. 74 fill. tőke és járuléka erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság fölül foglalt és 1234 koronára becsült butorokból álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek a helyszínén, vagyis Aradon, Vörösmarty-utca 1. sz. a. leendő eszközlésére 1903. évi február hó 17-ik napjának déli után 2 órája határidőül kitűztik és ahhoz a venni szándékozók ezen neli oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t. cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. czikk 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Aradon, 1903. évi február hó 2-ik napján.

Török Dénes,
bir. végrehajtó.

MÁLY ALBERT

kalapos mester

Aradon, Boros Béni-tér 8. szám.

Elfogad férfi és női posztó és szalmakalap-festést, tisztítást és átalakításokat, a legújabb divat szerint. 152

Czylinder vasalásokat,
átalakításokat jutányos ár mellett teljesít.
Vidéki megrendelések is elfogadhatók.

Wolf János

uri és női cipész

Arad, Szabadság-tér és Simonyi-utca sarkán.

Elvállal minden e szakmába vágó munkákat a legszebb kivitel s a legújabb divat szerint
Továbbá elvállalok abnormis lábakra

ortopéd-czipők

elkészítését, valamint az önkéntes uraknak előírás szerinti

bakancs vagy csizma

elkészítését elvállalom, azon reménnyel, hogy a legnagyobb igényeknek megfelelek.

Tisztelettel

115 **WOLF JÁNOS.**

Új mosóintézet megnyitása.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, hogy

Wesselényi-utca 47. sz. alatt

egy a mai kor igényeinek teljesen megfelelő és kitűnő munkaerővel rendelkező

mosóintézetet

nyitottam. Fő örekvésem mindig oda fog irányulni, hogy igentisztelt megrendelőink minden igényeit teljesen kielégítek, miért is a nagyérdemű közönség b. partfogását kérem.

Tisztelettel 148

Ifj. Láda Mihály.

Giller Róbert

órás és ékszerész

ARADON.

Van szerencsém tudomásul adni, hogy helyben,

Andrássy-tér 4. szám, Nádor-szálloda épületben

üzletet nyitottam.

Óra javítások

jutányosan és jótállás mellett eszközöltetnek.

Tisztelettel

Giller Róbert,
órás és ékszerész.

Váradi János

Óras, Arad Hunyady ezelőtt Fekete kutya utca (a Hunyady kávéházzal szemben.)

Elad, vesz és szakszerűen javít mindenféle órákat, végez e szakmába vágó műveleteket pontosan 2 évi jótállás mellett.

Raktáron tartok mindennemű arany- és ezüstöt. 261

Hetessy István

polgári és egyenruka szabó

Aradon, Nagyvárad-ut 10. sz.

Ajánlja magát mindennemű polgári és egyenruhák elkészítésére a legújabb divat és előírás szerint, ugyancsak elvállal javításokat, átalakításokat és felvasalásokat a legjutányosabb árak mellett.

Hosszas szaktapasztalásom, melyet külföldön elsősorú szabóüzletekbe szereztem, lehetőségessé teszik, hogy t. megrendelőmet legszolidabban kiszolgálhassam.

TARY BÉLA

kocsigyártó és fényező

Arad, Boros Béni-tér 10. szám.

Készít mindennemű **kocsikat** a legújabb minták szerint. Ugyancsak javításokat a legjutányosabb árak mellett.

Kész kocsik nagy választékban

kaphatók.

Ócska kocsik előnyös feltételek mellett becsérélhetnek.

Vidéki megrendelések legpontosabban eszközöltetnek. 371

Stagl József

kelekötő

Aradon, Csiky Gergely-utca 17.

Ajánlja magát a n. é. helybeli és vidéki közönségnek mindennemű

kefe- és meszelő-áruk

elkészítésére a legjutányosabb árakés pontos kiszolgálás mellett.

Stiászny József

kaptala és sámfá készítő

Aradon, Andrássy-tér 4. sz. (Nádor szálloda-épület.)

Kitűntette 1901. és 1902. évben.

Ajánlja magát mindennemű **kaptala és sámfá** készítésére pontos kiszolgálás mellett. 14 év óta fenálló üzletem tanuskedik jó hírnevemről. Főtörekvésem: bevőimet a legjobb anyagból készült áruval jutányos árak mellett kiszolgálni. 281

Gebei Sándor

ács mester

Aradon, Sina-utca.

Elvállal minden az **ács szakmába** vágó új és javítási munkákat, u. m.:

fedelek, pajták, szinek és gazdasági ferdő helyek elkészítését

jótállás mellett, jutányos árban és pontos kiviteiben. 420

Uraságoktól levetett téli és nyári ruhákat

a legmagasabb áron veszek.

Kivánatra házhoz is megyek. Továbbá használt butorokat is veszek és olcsó áron eladok. 395

Menczer Márton

Arad, Petőfi-utca 7. sz.

FISCHER SAMU

uri és női cipész

Aradon, Weitzer János (volt Templom-u.) 15.

Elvállal minden e szakmába vágó munkákat a legújabb divat szerint és legjobb anyagból készítve, jutányos árak mellett. 156

Fő törekvésem oda irányul, hogy úgy mint eddig is, továbbra is a t. rendelők állandó bizalmát kiérdemeljem.

Javításoknál a legnagyobb gondot fordítok.

Kiadó

Az Itona-utca 2-ik számú egy éves magán új ház, kiköltözés miatt haszonbérbe kiadó, esetleg a ház kedvező vételár mellett olcsó áron

eladó.

A lakás márczius 1-én elfoglalható. Bővebbet ugyanott a háztulajdonosnál. 464

Wolster Izsó

uri szabó

Aradon, Szent Pál-utca 3. sz.

(szemben az Erdélyi kávéházzal.)

Elvállal, bármilynemű **uri öltönyök** mérték szerinti elkészítését a legjobb divat és pontos szabás szerint a legjutányosabb árak mellett.

Javításokat és átalakításokat olcsón eszközöl. 228

Varrónő,

aki a legkomplicáltabb toltetteket

elismert jó izléssel

és gyorsasággal készít

ajánlkozik házakhoz.

Szíves megkeresések: Kápolna-utca 2 sz. ajtó 4. 266

Ha jó,

tartós és olcsó divatos cipőt akar,

az osakis

Czernóczky Minály

uri és női cipész üzletében

legolcsóbban szerezhetők be.

Saját készítményű **czipő-különlegességek** raktáron tartatnak, esetleg mérték után készíttetnek.

Kossuth-utca 66. sz.

Pióküzlet: 141

Boros Béni-tér 2. szám. (Kneffel-ház.)

Vérpiros narancs

posta-kosár 3 koronáért bérmentesen kapható

Tamasdán Kornél

fűszer-, csemege és ásványvíz kereskedésében 285

Aradon, József főherceg-ut 12. sz.

Telefon 419. szám.

Órás és műszerész üzlet áthelyezés.

Van szerencsém a tisztelt megrendelőmet értesíteni, hogy a **Templom-utczában létező órás és műszerész üzletemet**

Deák Ferencz-utca 39. szám alá, szembe a Vass-szállóval helyeztem át. 339

Tisztelettel

Ascher Ferencz,

órák és műszerész.

Pardy J. Vilmos

uri- és női cipész

Arad, Tököly-tér 6a.

Van szerencsém a t. helybeli és vidéki közönség figyelmét

czipész-üzletemre

felhívni, melyben a legkényesebb lábakra is a mai kor igényei szerint a legfinomabb kivitelű férfi-, női- és gyermekecipőket készítek a legbiztosabb árak mellett. Különös súlyt fektetek arra, hogy minden egyes vevőm teljes melegegését kiérdemljem. Miért is üzletemben csak a legfinomab bórneműeket használom fel. 228

Újítás a lakások tisztázásánál!

Tisztelettel értesítem a n. é. közönséget, hogy hosszú kísérletezés után oly szerrel és eszközzel rendelkezem, hogy teljes megbízhatóság és jóállás mellett a lakások

tökéletes féregmentessé tételét elvállalom.

Teljesítek mindennemű diszes és egyszerűbb

szobák, termek stb. festését

a legegyszerűbbtől a legmagasabb igényeknek megfelelő legdiszesebb kivitelű és mindennemű mázóási és fénymázóási munkálatokat a legalaposabb kivitelben, a lehető legjutányosabb árak mellett. A n. é. közönség b. megbízását kérve kiváló tisztelettel

Fischer Ármin,

szobafestő, 409

Arad, Petőfi-utca 11. sz.

Eladó fürdő.

Igen látogatott és jóforgalmu

gyógyfürdő,

vasuti állomással, butorított kényelmes lakó-szobákkal, vendéglői joggal, szántóföld és erdővel 2740

jutányosan eladó.

Czim a kiadóhivatalban.

Sebesy Ferencz

asztalos mester

tisztelettel értesíti a nagyérdemű közönséget, hogy **asztalos műhelyét**

Arad, Deák Ferencz-utca 2. számú

saját házába helyezi át.

Új othonában a nagyérdemű közönség szives bizalmáért eszedezik.

Kitünő tisztelettel

418

Sebesy Ferencz.

Ladics Pál

szobafestő és mázó

Wesselényi-utca 47. sz.

Ajánlja magát a n. é. építő vállalkozóknak, valamint a nagyközönségnek minden e szakmába vágó munkáknak a legjobb kivitelben való elkészítésére

a legolcsóbb árak mellett.

Lakásoknak féregmentessé tételét is elvállalja. 263

Kárpelesz Zsigmond

uri-szabó

Arad, Deák Ferencz-utca 32. (Sarlót-ház.)

Van szerencsém a n. é. közönséget 14 év óta fenálló

uri-szabó üzletemre

felhívni, hol mindennemű **uri öltönyöket** legujabb divat szerint elkészítek, **jutányos árban, pontos és gyors kivitelben.** 278

Kalhofert János

mű-lakatos, vízvezeték berendező és gépjavitó műhely

Aradon, Széchenyi-utca 5. sz.

Elvállal minden e szakmába vágó munkák elkészítését, u. m.:

épületvasalások,

vízvezeték berendezéseket,

gépjavitásokat, légszeszmotorok és gazdasági gépek, valamint varrógépek javítását.

Vidéki megrendelések lelkiismeretesen, olcsón és pontosan eszközöltetnek. 289

Kiadó! Eladó!

A Salacz-utca 6. szám alatti

élénk forgalmu

étkező, bor- és sörcsarnok

kitünő tekepályával ellátva, előnyös feltételek mellett 1903. évi május hó 1-től

k i a d ó

és ugyanaz — mely mint telek is — nagyobb építkezésre alkalmas, jutányos fizetési feltételek mellett esetleg **eladó.**

Bővebb felvilágosítást nyújt: az Aradi polgári takarékpénztár (Andrássy-tér 21. sz.) 412

Kereskedők és iparosok

figyelmébe!

Ha jó tiszta nyomásu

ruggyanta bélyegzőt

akar használni, úgy rendeljen csak is **Tintner-féle gyártmányu ruggyanta bélyegzőt, képviselve Aradon**

Gáspár Soma által

Szent Péter-tér 5. sz.

Aki jó és szép czipőt akar

az készítesse czipőit

Seelinger M. Andor

uri és női minta czipészetében

Szabadság-tér 4. (Pölzl-kávéház mellett.)

Készít legujabb divat szerint és **olcsó lábakra** 134

(Orthopäd) gyógy-czipőket.

Szőnyeget javítani,

ha **perzsa, szmirna,** de bármilyen kijavítás előfordul, ne tessék máshová küldeni, itt Aradon még nem tudják, hogy a legszébben és legolcsóbban kijavítja azokat, mert már sok aradi uri háztól kapott dicséretet munkájáért 184

Schwarz József

szőnyeg tisztító és javító intézete.

József főherceg-ut 8.

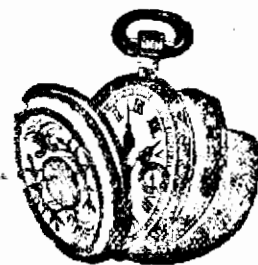
Mérleg-javitó műhely!**Weisz Jenő**

épület és műlakatos

Aradon, Szent Pál-utca 1. szám,

(a zsidó templommal szemben.)

Ajánlja magát minden az **épület műlakatos és mérlegszakmába** vágó munkák elkészítésére, u. m.: **épület vasalások, sarrácsok, kovacsolt vasból kerítések, takaréktűzhelyek, szivattyus kutak és mindennemű mérlegek javítását.** Továbbá el által vízvezeték és fürdőszobák berendezését, **jutányos árak, pontos, gyors és legjobb kivitelben.** 388

Van szerencsém a n. é. közönséget értesíteni, hogy **Deák Ferencz utca 10. szám és Lázár Vilmos utca sarkán**

órák-üzletet

nyitottam, ahol **órajavítások** szakszertűen, pontosan, jóállás mellett eszközöltetnek.

Legjobb minőségű **zseb-, fali és ébresztő-órák,** pontosan szabályozva három évi jóállás mellett adatkak el.

Kiváló tisztelettel.

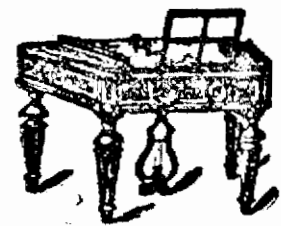
Örményi Gyula

órák.

189

P Ö S T Y É N - F Ü R D Ő

Csuz. köszvény, Ischias. Exsudatumok egyedüli sikeres gyógyhelye. Téli is nyitva. Kinek az utazás nehézkes, használjon **házi kúrát** a póstyéni iszappal, mely a háziorvos kezelésében minden gyögszert felülmul. 5—10 kg. iszap, 10—20 üveg hévízzel egy kúrára elegendő. Használati utasítást, téli prospectust szívesen küld: a fürdőigazgatóság. 38

Pártoljuk

a hazai ipart!

Szép és jó munkáért

Páris, London, Stockholm és Budapesten ki-tüntetve

Varju Béla

ca. és kir. szab. műhangszer-ípar telege

Budapest, VIII., József-körút 20 sz.

A székely-főváros valamint több zenekar és tuzelő-tisztület szállítója.

Saját készítményü hangszerek, u. m.:

	frttól frug	frttól frug	
Inkola-hogedük	5 15	Trombiták	4 70
Kijátszott régi hegedük	20 1000	Harmonikák	3 80
Fuvolák	3 80	Ariszonok	14 38

Intóna 6 kótalappal 12, valamint mindennemű pengőt, vonó és fuvó-hangszerekben.

Czimbalmok,

45 forinttól 300 forintig, hat évi jóállás mellett.

Bárminemű hangszerek javítása.

Olcsó árak. Pontos munka. Árjegyzék ingyen és bérmentve. 1764

Építészek, háztulajdonosok és lakásbérletők figyelmébe!

Van szerencsénk b. figyelmét felhívni

Aradon, Varjassy József-utca 12.

szám alatt létező

épület-műlakatos és javító műhelyünkre,

hol **épület vasalásokat és sarrácsokat és takaréktűzhelyeket** u. m. bármilynemű szakmánkba vágó javításokat **jutányos árban** és jóállás mellett elvállalunk.

Illó tisztelettel 315

Vancsó és Lang,

épület és műlakatosok.

Szőlőkaró!

Van szerencsém a t. vevő közönséget arról értesíteni, miszerint lakásomat **Csermőről Aradra (Teleky-utca 24. sz.)** tettem át. Együttal ajánlom a következő faanyagokat:

6 és 7 láb hosszú száraz

szőlőkarót,

kétéves száraz

cser és bükk hasáb ölfát,

valamint egyéb hasznofát is a legjutányosabb árban.

A szőlőkarókra nézve megjegyzem, hogy azok szállítását a kőrösvölgyi vasut bármely állomására, esetleg nevezett vasut mentén fekvő szőlőkre is elvállalom.

Kohn Lajos.

431

APRÓ HIRDETÉSEK

Tudakozódásnál kerjük a hirdetés alatt levő számokra hivatkozni.

Az apró hirdetések előre fizetendők.

Hirdetések felvezetnek a kiadóhivatalban: József főherceg-ut 22. szám. — Telefon szám: 151.

Felvilágosításokat teljesen ingyen ad a kiadóhivatal: József főherceg-ut 22. szám. — Telefon szám: 151.

Ezen rovatban minden szó egyezeri beiktatásának ára 4 fillér, vastagabb betűből 5 fillér. — Cselekedet kereső vagy cseledek ajánkozó apró hirdetés 20 szóig 50 fillér, minden további szó 4 fillér. — Hirdetési levelezőlapok 50—60 fillérért és 1 koronáért kaphatók lapunk elárúsító helyein.

Nagy bolti helyiség

Szabadság-tér 17. sz. alatt, a népbank melletti oldalon, 1904. évi Május 1 től fogva kiadó. 388

Sarok utcai helyiség

üzletnek, műhelynek alkalmas, lakással együtt kiadó. — Bővebbet Aranykőz-utca 20. szám alatt az udvarban.

Radnai-ut 10/a szám

alatt egy emeletes ház 14 lakosztalyyal és üzlethelyiséggel eladó. Értekezhetni lehet Magyar utca 7/a. szám alatt. 362

Acetilen apparatus

jó karban, eladó. — Jó erkölcsű fiu fűszerüzletben tanulóul felvétetik. Ifj. Kovács József, Orosháza. 415

Pénztárnoknő,

ki üzleti ügyekben teljes jártassággal bír, és esetleg megfelelő óvadékkal is rendelkezik — állást keres. Elfogad bárminő irodai alkalmazást is, csinos, gyors írással bír és az írógép kezelésében is teljesen jártas. Ajánlatokat „Pénztárnoknő” jelige alatt a kiadóhivatal továbbítja. 430

Egy szépen butorozott

tágas szobát, esetleg két kisebb szobát rögtön bérbe vennék. Ajánlatokat „Sürgős” jelige alatt a gáji postához küldendők. 441

Eladó üzlet!

Tótkomlóson a főtéren egy régi, 40 év óta fenálló, jóforgalmu kézmű-áru-üzlet haláleset miatt eladó vagy bérbe adandó. Értekezhetni a kiadóhivatalban. 296

Parlatszölő Kuviban,

1000 négyszögöl, eladó. Cím a kiadóhivatalban. 306

Ez a legfontosabb

nem kell elköltözés esetén, vagy más esetben feleslegessé váló butorokat potom áron eladni, megvezem én azokat, ugyanis.

uraságoktól levett ruhákat a legeslegmagasabb árban.

Kivánatra házhoz is megyek.

Roth A.

butorvétel és eladás.

Árpád-tér 4. sz. (a zsidótemplommal szemben). 405

Brunner C. üzlethelyisége

május hó 1-től kiadó. Bővebbet Lengyel Testvéreknél, Szabadság-tér 21. sz. 403

Nagyobb vállalkozás

és ezzel kapcsolatos elköltözködés miatt az igazságügyi palota szomszédságában, ugyszintén a Ferdinánd utcában jól jövedelmező, teljesen jókarban levő bérházak kedvező feltételek mellett szabad kézből eladó. Esetleg ezen házak 5 évre bérbeadó. Részletes felvilágosítás nyerhető Sztojka József úrnál, Városháza. 391

Azonnal kiadó

I. emeleti, ujonnan festett három szoba (egy külön bejárat) Belváros, Halász utca 6. 444

Cséplőgarnitúrák,

keveset használtak, 4, 6, 8 löerejű, kedvezően kapható Kovács Sománál, Aradon. 449

Egy ügyes segéd

ki a magyar, német és román nyelvet tökéletesen bírja, valamint a fűszer és rövid áru szakmát és pamut eladásban jártassággal bír, azonnal felvétetik. Haász Albert, fűszer és rövidáru üzlet, Pankotán. 456

Ugynökök,

egyszersmind pénzbeszedő, fix fizetés mellett, állást találnak helybeli részlet-üzletben. Ajánlatok e lap kiadóhivatalába intézendők „Becsületes” jelige alatt. 463

Pénztárnoknő

ügyes és megbízható, kerestetik előkelő üzlet részére. Ajánlatok „Marcz. I.” jelige alatt a kiadóhivatalhoz intézendők. 462

Kiadó fűszer-üzlet.

Salacz és Kölcsey-utcák sarkán lévő fűszer-üzlet berendezéssel együtt május hó 1-től kiadó. Bővebbet Solymos Testvéreknél. 465

Egy, esetleg két

szobából és inas szobából álló lakás kerestetik a József főherceg-ut közelében. Előnyben részesül az olyan, ahol 4—5 lóra istálló is van. Ajánlatokat „Huszár” jelige alatt a kiadóhivatal továbbítja.

Jemm E.

szér
rég elismert
köhögés és
rekedttség
ellen.

Engedélyezve 19. 4. 02. sz. 75066. helytartósági határozattal.

Egy csomag 50 fillér.
Kapható Aradon: Földes Kelemen, Hajós Árpád és Rozsnyay Mátyás urak gyógyszerárában. 25

Gataniai vérpiros faj édes narancsok

100 darab 4, 5 és 6 korona.
Friss érkezés hetenként.
Vegyes Giardinoettek, Csokolád Crème és Pandart bombonok friss készletben. Legkötünőbb Cuba, Ceylon, Mocca, Gyöngy. Jáva kávékat lekerolcsóbban ajánlja

DÜRR GUSZTÁV

csemege-kereskedése 350
Arad, a városházzal szemben.

Epilepsia.

Aki epilepsiában, ideges görcsökben, vagy egyéb idegbetegségben szenved, kerjen az erre vonatkozó könyvecskét, amely ingyen és bérmentve kapható: Schwanen-Apotheke, Frankfurt a/M. 274

KUNTZL ERNŐ

építési vállalkozó
Aradon, Kossuth-utca 18. sz.

Elvállal mindennemű nagyobb és kisebb ác és kőműves szakmába vágó új és javítási munkákat jutányos árban.
Két ház szőlős-kerttel, 12 évig adómentes, Mihály-utca 103. sz. a. jutányos árban eladó. 337

Kiss András

férfi szabó
Aradon, Deák Ferecz-utca 35.
Ajánlja magát az idevényhez alkalmas legelegánsabb 204

uri ruhák

mérték és legújabb divatu szabás szerinti elkészítésére, a legjutányosabb árak mellett pontos és gyors kivitelben.
Hazai és angol ruhaszövetekből állandó raktárt tartok.
5 évig Inokai Tóth Lajos úr üzletében mint mű-szabász működtem.

Ifj. Kállay Nándor

építészeti vállalkozó
Arad, Kossuth-utca 49. sz.

Van szerencsém szives tudomására hozni, hogy az építészeten előforduló mindennemű

építkezéseket,

tervek készítését a legjutányosabb árak mellett elfogadok helyben és vidéken.

A t. közönség szives pártfogását tisztelettel kéri

416 Ifj. Kállay Nándor.

Dengelegy Ferencz

urizsabó
Aradon, Templom- és Kazinczy-utca sarok.

Ajánlja magát a n. é. közönség figyelmébe mindennemű urizsabó nyők mértékszerű elkészítésére a legújabb divat szerint, jutányos árban, pontos és csinos kivitelben. 306

Terény Jenő

vegyeskereskedése a fehér csillaghoz
Arad, Boros Béni-tér 22. sz.

Ajánlja jól felszerelt raktárát fűszer-, gyarmat-, liszt- és rövid-árúkból. 108
Olcsó árak és pontos kiszolgálás.

HOLLEITER FERENCZ

uri és egyenruha készítő
Arad, Boros Béni-tér 29.

Ajánlja magát a n. é. helybeli és vidéki közönségnek minden uri és egyenruhának a legjobb divat és előírás szerint a legjobb anyagból való elkészítésére, jutányos árak, pontos és gyors kivitelben. Ugyszintén javítások, átalakítások jutányosan elfogadtnak. A n. é. közönség pártfogását kérem illő tisztelettel
185 Holleiter Ferencz.

Szigoru, szolid és legolcsóbb

bevásárlási forrást

találja a n. é. közönség Forray- és Rákóczy-utca sarkán, Kristófy-féle házban, Szállasi Aladár által ujonnan berendezett rövid-, rövid- és játék-áru kereskedésében. Hol creton-, kanavász-, vászon áruban, u. m. színes pamutban, harisnyákban, szalmagokban, dobányzó-szerekekben, pénztárcákban és kézimunkához szükséges cikkekben dus, gazdag raktár tartatik. Különösen ajánlja jóhírnevű

gép-harisnya kötődjét,

melyet Aradon még nem létezett kötőgépekkel szerelt fel, hol új harisnyák kötését és fejelését, kesztyűk-, kamélik-, alsósoknyák, alsóingek és minden a kötő szakmába vágó javításokat jutányos árban elkészíték. 335

FIGYELEM!

Uj szakiskola Aradon!

Előnyös feltételek mellett szakszerű oktatást nyújtok hölgyeknek és uraknak a legelterjedtebb Yost-féle írógép gyors és pontos kezeléséből a délutáni eseeleg esti órákban.

Ugyancsak elvállalok mindennemű sokszorosítási munkálatot u. m. beadványok, körlevelek, czimirások stb. csinos kivitelét szerény díjazás mellett.

Teljesen jó karban levő használt írógépek kaphatók, nem különben más gyártmányukat a legkedvezőbb módozat mellett becserelek. 225

Tudakozódásokra közelebbi felvilágosítással készséggel szolgál 3—5 óráig.

VASS IMRE,

a Yost-írógép részv. társ. hivatalnok, Arad, Rákóczy-utca 30. — Telefon 455.

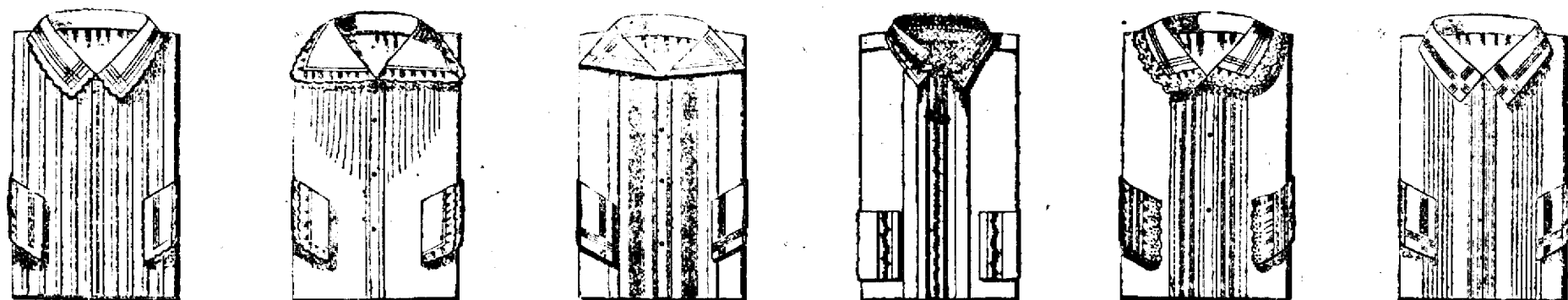
Arad, 1903. február hó 15-én.

Porter Vilmos Nagy Áruháza

Arad, Szabadság-tér.

Telefon 324.

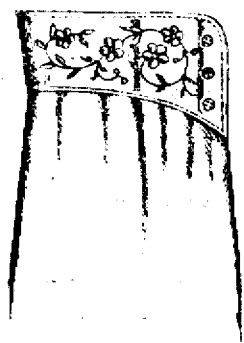
Férfi hálós ingek:

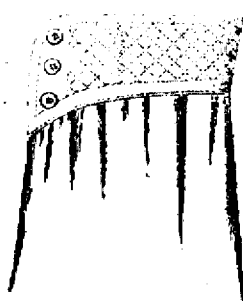
Jó minőség, darabja **3** korona. — Jobb minőség, darabja **4** korona.
Egész finom minőség, darabja **5** korona.

Férfi alsónadrágok:

Kitűnő
minőség.

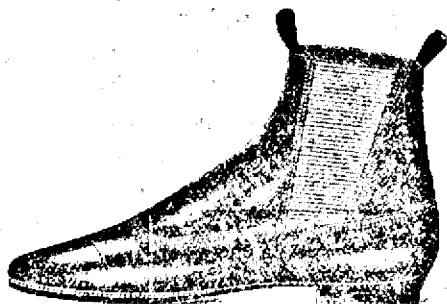
Kitűnő
minőség.

Kitűnő
minőség.

Jó minőség, darabja **90** krajczár. — Jobb minőség, darabja **1** frt **20** krajczár.
Egész finom minőség, darabja **1** frt **50** krajczár.

Alkalmi vétel.

Alkalmi vétel.

A mult hét folyamán sikerült az áruháznak: egy férfi-czugas- és fűzős czipőből álló nagyobb tételt megvásárolni. Ezen áru most, **amig a készlet tart**, rendkívül jutányosan adatik el. Az alkalmi czipők között borjubőr, vikszos bőr, lakk és zsevró, valamint box-calf czipők is vannak. Áruk **2** frt és **50** krajczártól feljebb.

A mult héten 150 darab Gyermekek-kocsi érkezett.

Áruk **5** forinttól feljebb.

A Fényképedvezmény az alkalmi vételeknél is fönnáll!